

2011. évitörvény

a helyi önkormányzatokról

Az Országgyűlés elismeri és védi a helyi választópolgárok közösségének önkormányzáshoz való jogát.

A helyi önkormányzatok az egységes állami szervezetrendszer részeként hozzájárulnak az Alaptörvényben foglalt államcélok megvalósításához, elősegítik a jogszabályi kötelezettségek teljesítését.

Az Országgyűlés tisztelettel adózva hazánk haladó önkormányzati hagyományai előtt, az Alaptörvényben rögzített önkormányzati jogok kiteljesítése, az önkormányzáshoz szükséges feltételek megteremtése, a nemzeti együttműködés erősítése, a helyi önkormányzás jó gyakorlatának kialakítása, a települések önfenntartási képességének elősegítése valamint a helyi közösség öngondoskodásra való képességének erősítése érdekében – figyelembe véve az Európai Önkormányzati Chartában foglalt alapelveket – az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése alapján a következő törvényt alkotja:

I. fejezet

A HELYI ÖNKORMÁNYZÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

1. § (1) A helyi önkormányzás a helyi választópolgárok közösségének joga a helyi közügyek önálló, demokratikus intézésére, a helyi közhatalom gyakorlására, melynek során érvényre jut az állampolgári felelősségérzet, kibontakozik az alkotó együttműködés a helyi közösségen belül.

(2) A helyi önkormányzás érvényre juttatja a népfelség elvét, a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.

2. § (1) A helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösségét illeti meg.

(2) Települési önkormányzatok a községekben, a városokban, járásszékhely városokban, megyei városokban, a fővárosban és a fővárosi kerületekben működnek.

(3) A választópolgárok választott képviselőik útján, és a helyi népszavazáson történő részvételükkel gyakorolják az önkormányzáshoz való közösségi jogaikat.

3. § A helyi közügyek alapvetően a lakosság közzolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás, és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak.

4. § A helyi önkormányzatok által ellátott, az Alaptörvény 32. Cikk (1) bekezdésében rögzített feladat- és hatáskörök jogszerű gyakorlása alkotmánybíróági és bírósági védelemben részesül.

5. § A helyi önkormányzat feladatai ellátása során:

a) támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit, együttműködik e közösségekkel, biztosítja a helyi közügyekben való széles körű állampolgári részvételt;

b) erősíti a település önfenntartó képességét, feltárja lehetőségeit és hasznosítja saját erőforrásait;

c) egyes közszolgáltatások igénybevételét – törvény felhatalmazása alapján – rendeletében feltételekhez kötheti.

6. § (1) Az országos önkormányzati érdekszövetségek jogalkotási feladatokra, intézkedések megtételére vonatkozó javaslatot tehetnek a kormány számára, konzultációt folytathatnak a helyi önkormányzati rendszert, valamint a helyi önkormányzatok által ellátott közszolgáltatásokat érintő stratégiai kérdésekről, és a központi költségvetés önkormányzatokat érintő kérdéseiről.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában azokat a szervezeteket kell országos önkormányzati érdekképviselői szervezeteknek tekinteni, amelyek közül

a) a megyei önkormányzatok érdekképviselőt ellátó szövetségnek legalább 13 tagja megyei önkormányzat,

b) a megyei városok érdekképviselőt ellátó szövetségnek legalább 15 tagja megyei város önkormányzata,

c) a fővárosi önkormányzat érdekképviselőt ellátó szövetségnek legalább 15 tagja fővárosi kerületi önkormányzat,

d) a városi és a járásszékhely városi önkormányzatok érdekképviselőt ellátó szövetségnek tagja az ilyen szerepet betöltő önkormányzatok több mint 50%-a, és a tagságon belül a járásszékhely városi önkormányzatok több mint 50%-a,

e) minden más olyan önkormányzati érdekképviselői szervezet (szövetség), amelynek tagja legalább 500 helyi önkormányzat, és legalább 11 területi (megyei) szervezetük működik.

(3) Az (2) bekezdésben foglalt arányszámok számításánál egy helyi önkormányzatot csak egy érdekszövetség tagjaként lehet figyelembe venni.

7. § (1) Az Alaptörvény 32. Cikk (1) bekezdés j) pontja szerint megkeresett szerv a helyi önkormányzat megkeresésére érdemben köteles válaszolni.

(2) Amennyiben a tájékoztatás, illetve a válaszadás vagy az intézkedés nem a megkeresett szerv hatáskörébe tartozik, az köteles a megkeresést nyolc napon belül áttenni a hatáskörrel rendelkező szervhez, és erről a megkereső helyi önkormányzatot egyidejűleg tájékoztatni.

8. § (1) A helyi választópolgárok a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek:

a) öngondoskodással enyhíteni a közösségre háruló terheket, képességeik szerint hozzájárulni a közösségi feladatok ellátásához;

b) betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait.

(2) A helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletében határozza meg az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásuk jogkövetkezményeit.

9. § Az e törvényben meghatározott jogokat jóhiszeműen, a kölcsönös együttműködés elvét figyelembe véve, a társadalmi rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni.

II. fejezet **FELADAT- ÉS HATÁSKÖRÖK**

Önkormányzati feladat-és hatáskörök

10. § (1) A helyi önkormányzatnak törvény állapíthat meg kötelező feladat- és hatáskört. A kötelező önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátásához az Országgyűlés azokkal arányban álló költségvetési, illetve más vagyoni támogatást biztosít a feladat-és hatáskör meghatározásával egyidejűleg.

(2) A helyi önkormányzat – a helyi képviselő-testület, vagy a helyi népszavazás döntésével – önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, illetve az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

11. § (1) A községnek, a városnak, a járásszékhely városnak, a megyei városnak, a fővárosnak és kerületeinek, valamint a megyei önkormányzatnak egymástól eltérő feladat- és hatáskörei lehetnek.

(2) Törvény a kötelező feladat- és hatáskör megállapításánál differenciálni köteles, figyelembe véve a feladat- és hatáskör jellegét, a helyi önkormányzatok eltérő adottságait, különösen

- a) a gazdasági teljesítőképességet;
- b) a lakosság számot.

(3) Jogszabály a hatáskör telepítésével egyidejűleg meghatározza a feladat- és hatáskörrelátás minimális szakmai, személyi, tárgyi és gazdasági feltételeit, valamint módját.

12. § (1) A nagyobb teljesítőképességű, lakosság számú települési önkormányzat számára előírt kötelező feladat- és hatáskör ellátását – annak egyetértésével – más települési önkormányzat, illetve társulása önként akkor vállalhatja át, ha azt

- a) a lakossági igények indokolják;
- b) gazdaságosabban és legalább változatlan szakmai színvonalon;
- c) az országos átlagot meg nem haladó költséggel;
- d) többlet állami támogatás igénybevétele nélkül képes ellátni.

(2) A feladat- és hatáskör átvállalásáról a települési önkormányzat képviselő-testülete –a feladat- és hatáskör eredeti címzettjének előzetes egyetértése esetén- rendeletben, a társulás határozatban dönt június 30-áig. Az (1) bekezdésben foglalt feltételek meglétét a fővárosi, megyei kormányhivatal – indokolt esetben más állami szervek bevonásával – törvényességi felügyeleti eljárás keretében vizsgálja. Törvény, vagy megállapodás eltérő rendelkezésének hiányában az ellátás megkezdésének időpontja a döntést követő év január 1. napja.

(3) A feladat-és hatáskör átvállalása esetén a települési önkormányzat a központi költségvetéstől igényelheti az átvállalt feladattal arányos fedezet biztosítását.

13. § (1) A helyi önkormányzat ellátandó feladatai:

- a) településfejlesztés, településrendezés;
- b) településüzemeltetés (köztemetők fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak fenntartása, közparkok és egyéb közterületek fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- c) egészségügyi alapellátás (házi orvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátás, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti és védőnői ellátás, bölcsődei ellátás, iskola-egészségügyi

alapellátás); járó-beteg ellátás (kivéve kórházzal integrált járó-beteg ellátás esetén); megelőző, szűrő, gondozó tevékenység;

d) környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);

e) óvodai ellátás;

f) kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári, közművelődési tevékenység támogatása; filmszínház, színház fenntartás, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;

g) szociális alapellátás;

h) lakásgazdálkodás;

i) ivóvízellátás, szennyvízelvezetés (csatorna-szolgáltatás);

j) helyi környezetvédelem, vízgazdálkodás, vízkár-elhárítás;

k) honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;

l) helyi adóval, gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatok;

m) sport, ifjúsági ügyek;

n) nemzeti és etnikai kisebbségi ügyek;

o) település közbiztonságának biztosítása;

p) helyi közösségi közlekedés biztosítása.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok ellátásának részletes szabályait, ha e törvény másként nem rendelkezik, külön jogszabályok tartalmazzák.

(3) A helyi önkormányzat kötelező feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

14. § (1) A helyi önkormányzat jogszabályon alapuló feladat-ellátási (közzolgáltatási) kötelezettségének elmulasztásakor a fővárosi, megyei kormányhivatal a mulasztás bírósági megállapításával egyidejűleg kezdeményezheti, hogy a bíróság határidő tűzésével kötelezze az önkormányzatot a kötelező feladat-ellátás (közzolgáltatás) biztosítására.

(2) Amennyiben a helyi önkormányzat a határidő lejártáig nem látja el (biztosítja) a jogszabályon alapuló feladatot (közzolgáltatást), a fővárosi, megyei kormányhivatal kezdeményezésére a bíróság elrendelheti a helyi önkormányzat költségére a feladat-ellátás (közzolgáltatás) biztosítását.

15. § Ha az Európai Unió vagy más nemzetközi szervezet felé vállalt kötelezettség határideje eredménytelenül telt el, vagy a határidőben történő teljesítés elmaradásának reális veszélye fennáll, a Kormány a kötelezettséggel összefüggő beruházás megvalósításáról saját hatáskörben gondoskodhat. A Kormány döntése ellen az érintett önkormányzat képviselő-testülete a fővárosi, megyei bírósághoz fordulhat. A helyi önkormányzat köteles a beruházás megvalósításához szükséges, tulajdonát érintő intézkedések tűrésére.

A helyi közbiztonsággal kapcsolatos önkormányzati feladatok

16. § (1) A helyi önkormányzat a helyi közbiztonságról, vagyonának, más értékének védelméről kényszerítő eszköz alkalmazására külön törvény alapján jogosult szervezet (önkormányzati rendészeti szerv) létrehozásával is gondoskodhat.

(2) Az önkormányzati rendészeti szerv alaptevékenységét a rendőrség szakmai irányításával végzi. A tevékenységét csak akkor kezdeni meg, ha működtetésének alapszabályait a rendőrség törvényességi szempontból felülvizsgálta, és azokat ellenjegyezte. Ha a rendőrség a szervezet törvényes működését nem látja biztosítottak, működését felfüggesztheti.

(3) Az önkormányzati rendészeti szerv által végezhető feladatokat, az alkalmazható kényszerítő eszközöket, a működésére vonatkozó szabályokat, valamint az e feladatokat ellátókkal szemben támasztott személyi feltételeket külön törvény határozza meg.

Államigazgatási feladat-és hatáskörök

17. § (1) Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet kivételesen a polgármestert, a főpolgármestert, a megyei képviselő-testület elnökét államigazgatási hatósági hatáskörrel ruházhatja fel.

(2) Törvényben vagy törvény felhatalmazása alapján kormányrendeletben előírt esetekben honvédelmi, polgári védelmi, katasztrófa-elhárítási ügyekben a polgármester, a főpolgármester, a megyei képviselő-testület elnöke részt vesz az országos államigazgatási feladatok helyi irányításában és végrehajtásában.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott államigazgatási feladat, hatósági hatáskör megállapításával egyidejűleg a központi költségvetés biztosítja az ellátásukhoz szükséges anyagi feltételeket.

(4) Ha a polgármester, a főpolgármester, a megyei képviselő-testület elnöke az (1) és (2) bekezdésben biztosított saját államigazgatási feladatkörében, illetve az államigazgatási hatósági hatáskörében jár el, a képviselő-testület nem utasíthatja, döntését nem bírálhatja felül.

III. fejezet

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK, SZERVEIK ÉS MŰKÖDÉSÜK

Értelmező rendelkezés

18. § E fejezet alkalmazása során:

a) a képviselő-testület, valamint a polgármester hatáskörébe tartozó választás, kinevezés, vezetői megbízás joga - a megyei képviselő-testület elnökének választása kivételével - magában foglalja a felmentés, a megbízás visszavonásának jogát;

b) az egyéb munkáltatói jogon a kinevezés, vezetői megbízás, felmentés, vezetői megbízás visszavonása, az összeférhetlenség megállapítása, fegyelmi eljárás megindítása, a fegyelmi büntetés kiszabása kivételével minden más munkáltatói jogot kell érteni.

A települési önkormányzatok

19. § A községi önkormányzat köteles ellátni mindazokat a törvényben meghatározott feladatokat, amelyek a helyi lakosság alapvető létfeltételeit, az ehhez szükséges közszolgáltatások közvetlen igénybevételének lehetőségeit biztosítják.

20. § (1) A járásszékhely városi, valamint a városi önkormányzat - külön törvényben meghatározottak szerint - olyan közszolgáltatásokat lát el, melyeket saját területén és vonzáskörzetében, vagy a járás egész területén gazdaságosan, hatékonyan és a szakmai szabályok előírásainak megfelelően képes biztosítani.

(2) A megyei város települési önkormányzat, amely - külön törvényben meghatározottak szerint, az abban foglalt kivételekkel – azokat a közszolgáltatásokat is biztosítja, melyek saját területén túl a megye egészére vagy nagy részére kiterjednek.

(3) A megyeszékhely város, valamint az Országgyűlés által e törvény hatálybalépése előtt megyei jogúvá nyilvánított város megyei város.

A főváros és kerületei

Általános rendelkezések

21.§ (1) Budapest főváros kétszintű önkormányzata (a főváros önkormányzati rendszere) a fővárosi és a kerületi szintű önkormányzatokból áll.

(2) A fővárosi, valamint a fővárosi kerületi önkormányzatok önkormányzati alapjogaikat tekintve egyenlőek, feladat-és hatásköreik egymástól eltérnek.

(3) A fővárosi önkormányzat olyan települési önkormányzat, amely a területi önkormányzat feladat-és hatásköreit is elláthatja. A főváros képviselő-testületét a főpolgármester képviseli.

(4) A főváros területe kerületekre tagozódik, minden fővárosi kerületben települési önkormányzat működik.

(5) A fővárosban fővárosi önkormányzati hivatal, a fővárosi kerületben önkormányzati hivatal működik. A fővárosi önkormányzati hivatalt a főjegyző, a kerületi önkormányzati hivatalt a jegyző vezeti. A fővárosi kerületi képviselő-testület és a főváros képviselő-testülete több aljegyzőt is kinevezhet.

(6) Törvény vagy kormányrendelet egyes államigazgatási és önkormányzati ügyeket a főváros egészére kiterjedő illetékességgel a főpolgármester hatáskörébe utalhat.

Feladat- és hatásköri szabályok

22.§ (1) A fővárosi önkormányzat a külön törvényben meghatározottak szerint ellátja mindazokat a terület- és településfejlesztési, valamint területrendezési és településüzemeltetési feladatokat, amelyek a főváros egészségét, valamint több kerületét érintik, illetve amelyek a fővárosnak az országban betöltött különleges szerepköréhez kapcsolódnak.

(2) A fővárosi önkormányzat látja el – az e törvény II. fejezetében meghatározott feladat-telepítési elvek alapján - a főváros egészségét, valamint a több kerületét érintő helyi önkormányzati feladatokat.

(3) A fővárosi kerületi önkormányzatok - törvény keretei között - önállóan gyakorolják a települési önkormányzatokat megillető valamennyi feladat- és hatáskört, amelyet törvény nem utal a fővárosi önkormányzat feladat- és hatáskörébe és kizárólag egy kerületet érintenek.

(4) A fővárosi önkormányzat feladata különösen:

- a) közvilágítás biztosítása, köztemetők fenntartása, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása;
- b) a helyi közösségi közlekedéssel érintett utak fenntartása;
- c) helyi közösségi közlekedés, valamint a parkolás-gazdálkodás keretrendszerének meghatározása;
- d) ivóvízellátás, szennyvízelvezetés (csatorna-szolgáltatás), távhőszolgáltatás;
- e) hulladékgazdálkodás;
- f) környezetvédelem, vízgazdálkodás, vízkár-elhárítás;
- g) honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem;
- h) fővárosi helyi adóval kapcsolatos feladatok;
- i) gazdaságszervezés- és fejlesztés;
- j) az országos szerepkörrel összefüggő kulturális szolgáltatás különösen a nyilvános könyvtári, közművelődési tevékenység támogatása; filmszínház, színház fenntartás;
- k) a kiemelt kulturális örökség (világörökség) védelme;
- l) a hajléktalan ellátás;

(5) A kerületi önkormányzat feladata különösen:

- a) egészségügyi alapellátás (házi orvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátás, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti és védőnői ellátás, bölcsődei ellátás, iskola-egészségügyi alapellátás); járóbeteg ellátás (kivéve kórházzal integrált járóbeteg ellátás); megelőző, szűrő, gondozó tevékenység;
- b) óvodai ellátás;
- c) szociális alapellátás;
- d) parkolók üzemeltetése;
- e) a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- f) lakásgazdálkodás;
- g) helyi adóval kapcsolatos feladatok;
- h) kerületi sport- és tömegsport támogatása, ifjúsági ügyek;
- i) a helyi közbiztonság;
- j) nemzeti és etnikai kisebbségi ügyek.

(6) Az (1) – (5) bekezdésben meghatározott feladatok ellátásának részletes szabályait, ha e törvény másként nem rendelkezik, külön jogszabályok tartalmazzák.

(7) A főváros képviselő-testülete a főváros egységes településpolitikájának biztosítása érdekében - a Kormány, valamint a kerületi képviselőtestületek véleményének kikérésével, a megalakulását követő egy éven belül – minősített többséggel dönt a fővárosnak legalább az adott ciklusra szóló városfejlesztési programjáról.

23.§ A főváros képviselő-testülete saját feladat- és hatásköréből rendeletével feladat- és hatásköröket adhat át a kerületi önkormányzatoknak; az átadott feladat- és hatáskörök arányában az ellátásukhoz szükséges anyagi eszközöket köteles a kerületi önkormányzatnak, illetve azok társulásainak átadni.

A főváros és kerületei rendeletalkotása

24.§ (1) E törvény, továbbá az adott önkormányzati feladat meghatározásáról szóló törvény határozza meg, hogy rendelkezései végrehajtására a fővárosi képviselő-testület, vagy a fővárosi kerületi képviselő-testület alkothat rendeletet.

(2) A fővárosi képviselő-testület - törvényben meghatározottak szerint - rendeletében - annak végrehajtására - felhatalmazást adhat fővárosi kerületi képviselő-testületnek rendeletalkotásra.

A főváros és a kerületi önkormányzatok gazdálkodása

25. § Helyi adó bevezetésére és működtetésére a fővárosi és a fővárosi kerületi önkormányzat is jogosult, azzal, hogy a kerületi önkormányzat nem vezethet be olyan adót, amelyet a főváros működtet.

Megyei önkormányzat

26. § (1) A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely külön törvényben meghatározottak szerint területfejlesztési és a területrendezési feladatokat lát el.

(2) A megyei önkormányzat képviselő-testületének elnökét a képviselő-testület – saját tagjai közül – titkos szavazással választja a megbízatásának időtartamára.

(3) A megyei önkormányzat képviselő-testületének elnöke - pályázat alapján határozatlan időre - nevezi ki a főjegyzőt, a főjegyző javaslatára az aljegyzőt.

(4) A megyei önkormányzatra a helyi önkormányzatokra vonatkozó rendelkezéseket az (1)-(3) bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni

A helyi önkormányzati képviselő

A megbízatás keletkezése és megszűnése

27. § (1) A helyi önkormányzati képviselő (a továbbiakban: önkormányzati képviselő) megbízatása, jogai és kötelezettségei a megválasztásával keletkeznek, a megbízatás megszűnésével szűnnek meg.

(2) Az önkormányzati képviselő a képviselő-testület alakuló ülésén, időközi választás esetén a megválasztását követő ülésen a képviselő-testület előtt az 1. sz. melléklet szerinti szöveggel esküt vagy fogadalmat tesz, és erről okmányt ír alá.

28. § Az önkormányzati képviselő megbízatása megszűnik:

- a) a megválasztását követő helyi önkormányzati általános választás napján, jelöltek hiányában elmaradt választás esetén az időközi választás napján;
- b) a választójogának elvesztésével;
- c) az összeférhetetlenség kimondásával;
- d) méltatlanság megállapításával;
- e) ha az önkormányzati képviselő, annak az ülésnek az időpontjától, amelyről első ízben távol maradt, egy éven át nem vesz részt a képviselő-testület ülésén;
- f) lemondással;
- g) a képviselő-testület feloszlásával;
- h) a képviselő-testület feloszlása esetén;
- i) az önkormányzati képviselő halálával.

29. § (1) Az önkormányzati képviselő a képviselő-testület ülésén jelentheti be lemondását. A lemondást és a megbízatás megszűnésének időpontját az ülés jegyzőkönyvében rögzíteni kell.

(2) Az önkormányzati képviselő lemondhat a képviselő-testülethez intézett írásbeli nyilatkozatával is, melyet a polgármesternek, a főpolgármesternek, a megyei önkormányzat képviselőtestülete elnökének (a továbbiakban együtt: polgármester) ad át vagy juttat el. Az írásbeli nyilatkozatot a képviselő-testület következő ülésén ismertetni kell.

(3) A lemondás nem vonható vissza.

(4) Az önkormányzati képviselő megbízatása megszűnik:

- a) a képviselő által meghatározott, a lemondást követő egy hónapon belüli időpontban, ennek hiányában
- b) a lemondás bejelentésének, illetve az írásbeli nyilatkozat átvételének napján.

30. § (1) Az önkormányzati képviselői megbízatás megszűnését a 28. § c)-e) pontjai esetén a képviselő-testület a határozatában állapítja meg.

(2) A képviselő-testület (1) bekezdés szerinti határozatát az ülést követő munkanapon kézbesíteni kell:

- a) az érintett önkormányzati képviselőnek;
- b) a választási bizottságnak;
- c) a fővárosi, megyei kormányhivatalnak.

Jogok és kötelezettségek

31. § (1) Az önkormányzati képviselő a település (fővárosi kerület, megye) egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit. Az önkormányzati képviselők jogai és köteleességei azonosak.

(2) Az önkormányzati képviselő:

- a) részt vehet a képviselő-testület döntéseinek előkészítésében, végrehajtásuk szervezésében és ellenőrzésében;
- b) a képviselő-testület ülésén a polgármestertől (alpolgármestertől), a jegyzőtől, a bizottság elnökétől önkormányzati ügyekben felvilágosítást kérhet, amelyre az ülésen - vagy legkésőbb tizenöt napon belül írásban - érdemi választ kell adni;

c) kérésére az írásban is benyújtott hozzászólását a jegyzőkönyvhöz kell mellékelni, vagy kérésére a véleményét rögzíteni kell a jegyzőkönyvben;

d) tanácskozási joggal részt vehet bármely bizottság nyilvános, vagy zárt ülésén. Javasolhatja a bizottság elnökének a bizottság feladatkörébe tartozó ügy megtárgyalását, amelyet a bizottság legközelebbi ülése elé kell terjeszteni és tárgyalására az önkormányzati képviselőt meg kell hívni. Kezdeményezheti, hogy a képviselő-testület vizsgálja felül bizottságának, a polgármesternek, a részönkormányzat testületének, a jegyzőnek - a képviselő-testület által átruházott - önkormányzati ügyben hozott döntését;

e) megbízás alapján képviselheti a képviselő-testületet;

f) a képviselő-testület hivatalától igényelheti a képviselői munkájához szükséges tájékoztatást, ügyviteli közreműködést. Közérdekű ügyben kezdeményezheti a képviselő-testület szervének intézkedését, amelyre annak tizenöt napon belül érdemi választ kell adni;

g) a testületi munkában való részvételhez szükséges időtartam alatt a munkahelyén felmentést élvez a munkavégzés alól. Az emiatt kiesett jövedelmét a képviselő-testület téríti meg, melynek alapján az önkormányzati képviselő társadalombiztosítási ellátásra is jogosult. A képviselő-testület általányt is megállapíthat;

h) a képviselő-testület, illetve a képviselő-testület bizottságának ülésén a magyar jelnyelvet, illetve az általa választott speciális kommunikációs rendszert használhatja. A magyar jelnyelv, valamint a választott speciális kommunikációs rendszer használatának valamennyi költségét az önkormányzat biztosítja;

i) köteles a testületi üléseken megjelenni, a képviselő-testület munkájában és döntéshozatali eljárásában részt venni;

j) megbízatásának ideje alatt legalább egy alkalommal köteles részt venni a fővárosi, megyei kormányhivatal által szervezett képzésen;

k) köteles rendszeres kapcsolatot tartani választóival;

l) köteles évente egy alkalommal a választópolgároknak beszámolni a választóközterében végzett képviselői tevékenységéről.

(3) Az önkormányzati képviselő saját szakmai vagy üzleti ügyben e minőségére nem hivatkozhat.

32. § Az e törvényben meghatározott kötelezettségeit megszegő önkormányzati képviselő megállapított tiszteletdíját, természetbeni juttatását a képviselő-testület – a szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak alapján – legfeljebb tizenkét havi időtartamra csökkentheti, megvonhatja. Ismételt kötelezettségszegés esetén a csökkenés, illetve a megvonás újra megállapítható.

33. § A képviselő-testület a polgármesternek vagy bármely önkormányzati képviselőnek a javaslatára az önkormányzati képviselők közül tanácsnokokat választhat. A tanácsnok felügyeli a képviselő-testület által meghatározott önkormányzati feladatkörök ellátását.

*A helyi önkormányzati képviselők tiszteletdíja,
juttatása, költségtérítése*

34. § (1) A képviselő-testület az önkormányzat saját bevételei terhére az önkormányzati képviselőnek, a bizottsági elnöknek, a bizottság tagjának, a tanácsnoknak rendeletében meghatározott tiszteletdíjat, természetbeni juttatást állapíthat meg. A tiszteletdíj – a (2) bekezdésben meghatározott kivételtől eltekintve – nem haladhatja meg a mindenkori köztisztviselői illetményalap mértékét, a természetbeni juttatás pedig az illetményalap ötven százalékát.

(2) A tiszteletdíj mértéke az önkormányzat saját bevételei terhére legfeljebb ötven százalékkal emelhető meg, különösen, ha az önkormányzati képviselő tanácsnok, önkormányzati bizottság

elnöke vagy tagja. Az önkormányzati képviselő számára történő tiszteletdíj megállapítása, megnövelése nem veszélyeztetheti az önkormányzat kötelező feladatai ellátását.

(3) Az önkormányzati képviselőnek a képviselő-testület képviselésében vagy a képviselő-testület, illetve a polgármester megbízásából végzett tevékenységével összefüggő, általa előlegezett, számlával igazolt, szükséges költségét meg kell téríteni. A képviselői költségek kifizetését a polgármester engedélyezi.

(4) Az önkormányzati képviselő tiszteletdíja és egyéb juttatása közérdekű adat.

Összeférhetetlenség

35. § Az önkormányzati képviselő, valamint a képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagja nem folytathat olyan tevékenységet, amely a befolyásmentes közfeladata ellátását veszélyezteti, a feladatainak ellátásához szükséges közbizalmat megingathatja, továbbá nem lehet

a) aki olyan tisztséget tölt be, olyan feladatot lát el, amelyre kinevezését, megbízását az Országgyűléstől, köztársasági elnöktől, kormányfőtől, Kormánytól, kormány tagjától vagy az Országgyűlés, kormány alárendeltségébe tartozó szervtől (vezetőjétől) kapta;

b) központi államigazgatási szerv vezetője, köztisztviselője, kormánytisztviselője, alkalmazottja;

c) kormánytisztviselő;

d) honvédelmi, rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja;

e) jegyző (főjegyző), aljegyző, a képviselő-testület hivatalának köztisztviselője, alkalmazottja;

f) más települési önkormányzatnál képviselő;

g) más települési önkormányzatnál polgármester, alpolgármester;

h) a területileg illetékes területfejlesztési tanács hivatali szervezetének munkavállalója;

i) a képviselő-testület által alapított költségvetési szerv vezetője, vezető-helyettese, gazdasági vezetője a jogi személyiséggel rendelkező önkormányzati társulás elnökének a kivételével, továbbá olyan közalkalmazott, aki kinevezését, megbízását a képviselő-testülettől kapja;

j) a helyi önkormányzat által alapított vagy tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság, továbbá a helyi önkormányzat tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság által alapított gazdasági társaság legfőbb szervének, ügyvezetésének tagja, személyes közreműködője, képviselő ellátására jogosultja;

k) aki a képviselő-testülettel vagy a képviselő-testület szervével kötött, munkaszerződés vagy polgári jogi szerződés alapján önkormányzati feladatot lát el;

l) a képviselő-testülettel vagy a képviselő-testület szervével kötött polgári jogi szerződés alapján önkormányzati feladatot ellátó gazdasági társaság személyes közreműködője, az ügyvezetésben résztvevője, képviselő ellátására jogosultja;

m) médiatartalom-szolgáltató természetes személy, illetve jogi személy, valamint gazdasági társaság legfőbb szervének, ügyvezetésének tagja, személyes közreműködője, képviselő ellátására jogosultja;

n) aki a bíróság által felosztatott társadalmi szervezet működésében részt vesz.

Összeférhetetlenségi eljárás

36. § (1) Az önkormányzati képviselő az összeférhetlenségi okot a megválasztásától, illetve az összeférhetlenségi ok felmerülésétől számított 30 napon belül köteles megszüntetni. Amennyiben külön jogszabályban meghatározottak szerint nem lehetséges az összeférhetlenségi ok alapjául szolgáló jogviszony 30 napon belül történő megszüntetése, akkor az önkormányzati képviselő által tett és a jogviszony megszüntetéséről szóló, az arra jogosult által írásban megerősített lemondó

nyilatkozatának a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottságnak (továbbiakban e fejezet tekintetében: összeférhetlenségi bizottság) történő átadását az összeférhetlenség megszüntetésének kell tekinteni.

(2) Ha az önkormányzati képviselő az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségének nem tett eleget, bármely önkormányzati képviselő indítványára – összeférhetlenségi bizottság javaslata alapján – a képviselő-testület a következő ülésén, legkésőbb az összeférhetlenség megállapításának kezdeményezését követő 30 napon belül határozattal megállapítja az összeférhetlenség alapjául szolgáló körülmények fennállását, és kimondja az összeférhetlenséget. A képviselő-testület határozatát az ülést követő munkanapon az önkormányzati képviselőnek és a fővárosi, megyei kormányhivatalnak kézbesíteni kell.

(3) Az önkormányzati képviselő összeférhetlenségének a megállapítását bárki kezdeményezheti a jegyzőnél, melyet az összeférhetlenségi bizottságnak haladéktalanul továbbítani kell kivizsgálásra. Ismételt kezdeményezés esetén, amennyiben az új tényt vagy körülményt nem tartalmaz, az összeférhetlenségi bizottság külön vizsgálat nélkül lezárja az ügyet, ebben az esetben a (2) bekezdés szerinti határozathozatalra sem kerül sor.

(4) Az önkormányzati képviselő az összeférhetlenségét, a tisztsége megszűnését megállapító képviselő-testületi határozat felülvizsgálatát kérheti - jogszabálysértésre hivatkozással - a határozat kézhezvételétől számított 8 napon belül a fővárosi, megyei bíróságtól.

(5) A bíróság a kérelemről - annak beérkezésétől számított harminc napon belül - nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban határoz. A bíróság az önkormányzati képviselőt, a keresettel megtámadott határozatot hozó képviselő-testület képviselőjét, a kereset előterjesztőjét meghallgathatja. A bíróság döntése ellen további jogorvoslatnak, felülvizsgálatnak helye nincs.

(6) A fővárosi, megyei kormányhivatal a fővárosi, megyei bíróságnál kezdeményezheti az önkormányzati képviselő összeférhetlenségének a kimondását, ha a képviselő-testület nem dönt az összeférhetlenségről vagy döntése jogszabálysértő. A bíróság eljárására az (5) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a bíróság döntése ellen - annak kézhezvételétől számított nyolc napon belül - az érintett önkormányzati képviselő, illetve a fővárosi, megyei kormányhivatal fellebbezést nyújthat be. A fellebbezésről, annak beérkezésétől számított három napon belül a másodfokú bíróság nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban határoz. A bíróság döntése ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

(7) Az önkormányzati képviselő tisztsége a képviselő-testület összeférhetlenséget megállapító határozata – ha az ellen a rendelkezésre álló határidő alatt jogorvoslat iránti kérelemmel nem éltek – meghozatalának napján, jogorvoslati kérelem előterjesztése esetén a bírósági döntés napján szűnik meg.

Méltatlanság

37. § (1) Méltatlanság miatt a képviselő-testület határozatával megszünteti annak az önkormányzati képviselőnek a megbízatását,

- a) akit a közügyek gyakorlásától jogerősen eltiltottak;
- b) akit szándékos bűncselekmény miatt jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték;
- c) akinek kényszergyógykezelését a bíróság jogerősen elrendelte;
- d) akinek az állammal, önkormányzattal szemben - a lehetséges jogorvoslati eljárások kimerítését követően - köztartozása áll fenn, és azt az erről szóló értesítés kézhezvételétől számított hatvan napon belül - részletfizetés vagy fizetési halasztás esetén az ezt engedélyező határozat rendelkezéseinek megfelelően - nem rendezte;

e) akinek a gazdasági társaságokról szóló törvény rendelkezései alapján a felszámolás során ki nem elégített követelésekért a bíróság jogerősen megállapította a felelősségét, és a bírósági határozat szerinti helytállási kötelezettségét nem teljesítette;

f) aki a vagyonyilatkozatában lényeges adatot, tényt nem a valóságnak megfelelően közöl.

(2) Az önkormányzati képviselő köteles az (1) bekezdés a)-e) pontjaiban foglaltakról, a jogerős ítélet kézhezvételétől, illetve az (1) bekezdés d), e) pontjában foglaltak beálltától számított három napon belül tájékoztatni a képviselő-testületet és a fővárosi, megyei kormányhivatalt.

(3) A büntetőeljárásról szóló törvényben foglaltakra figyelemmel az eljáró bíróság az önkormányzati képviselő bűnösségét megállapító jogerős ítélet meghozataláról haladéktalanul tájékoztatja a képviselő-testületet és a fővárosi, megyei kormányhivatalt.

(4) Az önkormányzati képviselő megválasztásától számított 30 napon belül köteles kérelmezni felvételét az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott köztartozásmentes adózói adatbázisba (a továbbiakban: adatbázis). Az önkormányzati képviselő az adatbázisba történő felvételére irányuló kérelme benyújtásának hónapját követő hónap utolsó napjáig köteles a képviselő-testületnél igazolni az adatbázisba való felvételének megtörténtét. Amennyiben az állami adóhatóság az adatbázisba történő felvételt követően megállapítja, hogy az önkormányzati képviselő az adatbázisba történő felvétel feltételeinek nem felel meg, az adatbázisból törli, amelyről írásban értesíti a képviselő-testületet és a fővárosi, megyei kormányhivatalt.

(5) A méltatlansági eljárásra egyebekben a 36. § (2)-(7) bekezdéseiben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

Vagyonyilatkozat-tételi eljárás

38. § (1) Az önkormányzati képviselő megválasztásától, majd ezt követően minden év január 1-jétől számított 30 napon belül az e törvény 2. sz. melléklete szerinti vagyonyilatkozatot köteles tenni. Az önkormányzati képviselő saját vagyonyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettársának, valamint gyermekének (e § tekintetében: hozzátartozó) a melléklet szerinti vagyonyilatkozatát.

(2) A vagyonyilatkozat tételének elmulasztása esetén – annak benyújtásáig – az önkormányzati képviselő e tisztségéből fakadó jogait nem gyakorolhatja, tiszteletdíjat, természetbeni juttatást, költségtérítést nem kaphat.

(3) A vagyonyilatkozatot a szervezeti és működési szabályzatban erre kijelölt bizottság (továbbiakban: vagyonyilatkozat vizsgáló bizottság) tartja nyilván és ellenőrzi. Az önkormányzati képviselő vagyonyilatkozata - az ellenőrzéshez szolgáltatott azonosító adatok kivételével – nyilvános. Az önkormányzati képviselő hozzátartozójának nyilatkozata nem nyilvános, abba csak a vagyonyilatkozat vizsgáló bizottság tagjai tekinthetnek be az ellenőrzés céljából.

(4) A vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárást a vagyonyilatkozat vizsgáló bizottságnál bárki kezdeményezheti. Az eljárás eredményéről a vagyonyilatkozat vizsgáló bizottság tájékoztatja a soron következő ülésen a képviselő-testületet.

(5) A vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás során a vagyonyilatkozat vizsgáló bizottság felhívására az önkormányzati képviselő köteles saját, illetve a hozzátartozója vagyonyilatkozatában feltüntetett adatokra vonatkozó azonosító adatokat haladéktalanul írásban bejelenteni. Az azonosító adatokat csak a vagyonyilatkozat vizsgáló bizottság tagjai ismerhetik meg, azokat az eljárás lezárását követő nyolc napon belül törölni kell.

A képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagjaira vonatkozó külön szabályok

39. § (1) A képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagja (a továbbiakban: a bizottság tagja) a megválasztását követően a képviselő-testület előtt - a képviselőre irányadó szöveggel - esküt vagy fogadalmat tesz, és erről okmányt ír alá.

(2) A bizottság tagjával szemben fennálló összeférhetetlenségre az önkormányzati képviselőkre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy ha a bizottság tagja 30 napon belül nem szünteti meg a vele szemben fennálló összeférhetetlenségi okot, a képviselő-testület köteles a határidő lejártát követő ülésén az érintett bizottsági tagságát megszüntetni. E döntés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

(3) A bizottság tagjára az önkormányzati képviselőkre vonatkozó méltatlansági szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a képviselő-testület köteles a méltatlansági feltételek beálltát követő ülésén az érintett bizottsági tagságát megszüntetni, a képviselő-testület döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

(4) A bizottság tagjára az önkormányzati képviselők tiszteletdíjára, természetbeni juttatására, költségtérítésére vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

A képviselő-testület

40. § (1) A helyi önkormányzat jogi személy. A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit a képviselő-testület gyakorolja. A képviselő-testületet a polgármester, a megyei önkormányzat képviselő-testületének elnöke, illetve a főpolgármester képviseli.

(2) Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. A képviselő-testület szervei: a polgármester, a megyei önkormányzat képviselő-testületének elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, az önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás.

(3) Önkormányzati döntést a képviselő-testület, a helyi népszavazás, a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület bizottsága, a részönkormányzat testülete, törvényben meghatározott társulása, a polgármester, továbbá a jegyző hozhat.

(4) A képviselő-testület e törvényben meghatározott kivételekkel hatásköreit a polgármesterre, a bizottságára, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a törvényben meghatározott társulására ruházhatja át. E hatáskör gyakorlásához utasítást adhat, e hatáskört visszavonhatja.

(5) Az átruházott hatáskör tovább nem ruházható.

(6) A képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására – külön jogszabályban meghatározottak szerint – költségvetési szervet, gazdálkodó szervezetet, non profit szervezetet és egyéb szervezetet (a továbbiakban együtt: intézmény) alapíthat, továbbá szerződést köthet természetes-, jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel

(7) A helyi önkormányzat képviselő-testülete kinevezi az intézmény vezetőjét.

„A” változat

(8) Törvény előírhatja, hogy meghatározott közszolgáltatást kizárólag erre a célra alapított költségvetési szerv, kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, vagy e gazdasági társaság 100%-os tulajdonában álló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, illetve önkormányzati társulás láthat el.

„B” változat

(8) Törvény előírhatja, hogy meghatározott közszolgáltatást kizárólag erre a célra alapított költségvetési szerv, többségi önkormányzati tulajdonban álló, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, vagy e gazdasági társaság többségi tulajdonában álló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, illetve önkormányzati társulás láthat el.

41. § (1) A képviselő-testület hatásköréből – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – nem ruházható át:

- a) a rendeletalkotás;
- b) szervezetének kialakítása és működésének meghatározása, továbbá a 10.000 fő lakosságszám alatti településen a törvény által hatáskörébe utalt választás, kinevezés, vezetői megbízás;
- c) a helyi népszavazás elrendelése, kitüntetések, és elismerő címek alapítása;
- d) a gazdasági program, a költségvetés meghatározása, és ezek végrehajtásáról szóló beszámoló elfogadása, a helyi adó fajtájának és mértékének megállapítása, a hitelfelvétel, a külön törvényben meghatározott mértékű kölcsönfelvételhez vagy más kötelezettségvállaláshoz a Kormány hozzájárulásának kérése, a kötvénykibocsátás, a követelésről és örökségről történő lemondás, államháztartáson kívüli forrás átvétele, átadása;
- e) önkormányzati társulás létrehozása, társuláshoz, érdekképviselői szervezethez való csatlakozás;
- f) megállapodás külföldi önkormányzattal való együttműködésről, nemzetközi önkormányzati szervezethez való csatlakozás;
- g) intézmény alapítása;
- h) közterület elnevezése, emlékműállítás;
- i) eljárás kezdeményezése az Alkotmánybíróságnál, bíráságnál;
- j) a bíróságok ülnökeinek a megválasztása;
- k) állásfoglalás intézmény átszervezéséről, megszüntetéséről, ellátási, szolgáltatási körzeteiről, ha a szolgáltatás a települést is érinti;
- l) a települési képviselő, polgármester méltatlansági és a vagyonynyilatkozati eljárással kapcsolatos, továbbá összeférhetlenségi ügyében való döntés;
- m) az önkormányzati képviselői megbízatás megszűnéséről való döntés, ha a képviselő egy éven át nem vesz részt a képviselő-testület ülésén;
- n) 10.000 fő lakosságszámú alatti település esetében a településrendezési terv jóváhagyása,
- o) területszervezési kezdeményezés
- p) amit törvény a képviselő-testület át nem ruházható hatáskörébe utal.

(2) A 10.000 fő lakosságszám feletti települési, és a megyei önkormányzat képviselő-testülete rendeletében a törvény által hatáskörébe utalt választást, kinevezést, vezetői megbízást a településrendezési terv jóváhagyását a polgármesterre, a képviselő-testület bizottságára, a részönkormányzat testületére, a törvényben meghatározott társulására, az intézmény alapításának hatáskörét a társulására ruházhatja.

A képviselő-testület működése

42. § (1) A képviselő-testület az alakuló ülését a választást követő tizenöt napon belül tartja meg.

(2) Az alakuló ülést a legidősebb települési képviselő, mint korelnök hívja össze és vezeti a polgármester és az önkormányzati képviselők eskütételéig. A megyei önkormányzat képviselő-testületének alakuló ülését a választást követő tizenöt napon belül a korelnök hívja össze, és vezeti a

megyei önkormányzat képviselő-testülete új elnökének szervezeti és működési szabályzat szerinti megválasztásának időpontjáig.

(3) A képviselő-testület az alakuló ülésen megállapítja a polgármester illetményét, tiszteletdíját; az alakuló vagy az azt követő ülésen e törvény szabályai szerint megalkotja szervezeti és működési szabályzatáról szóló rendeletét, megválasztja a bizottság, illetve bizottságok tagjait, az alpolgármestert, alpolgármestereket, dönt illetményükről, tiszteletdíjukról.

43. § A képviselő-testület szükség szerint, a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott számú, de évente legalább hat ülést tart. Az ülést tizenöt napon belül össze kell hívni a települési képviselők egynegyedének, a képviselő-testület bizottságának, illetve a fővárosi, megyei kormányhivatal vezetőjének – a testületi ülés indokát, pontos időpontját, helyszínét és a napirendet tartalmazó – indítványára.

44. § A képviselő-testület ülését a polgármester hívja össze és vezeti, akadályoztatása esetén e hatáskörét az alpolgármester, illetve több alpolgármester esetén a polgármester által megjelölt alpolgármester gyakorolja. A polgármesteri és az alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, a tartós akadályoztatásuk esetére a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a képviselő-testület összehívásának, vezetésének a módjáról. A jegyző az akadályoztatással kapcsolatban felmerült kétség esetén a polgármester (alpolgármester) írásos nyilatkozatát kéri.

45. § (1) A képviselő-testület ülése nyilvános.

(2) A képviselő-testület

a) zárt ülést tart önkormányzati hatósági, összeférhetlenségi, méltatlansági, kitüntetési ügy tárgyalásakor, fegyelmi büntetés kiszabása, valamint vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás esetén;

b) zárt ülést tart az érintett kérésére választás, kinevezés, felmentés, vezetői megbízás adása, annak visszavonása, fegyelmi eljárás megindítása és állásfoglalást igénylő személyi ügy tárgyalásakor;

c) zárt ülést rendelhet el a vagyonával való rendelkezés esetén, továbbá az általa kiírt pályázat feltételeinek meghatározásakor, a pályázat tárgyalásakor, ha a nyilvános tárgyalás az önkormányzat vagy más érintett üzleti érdekét sértené.

(3) A zárt ülésen a képviselő-testület tagjai, a nem a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármester és a jegyző, továbbá meghívása esetén a képviselő-testület hivatalának ügyintézője, az érintett és a szakértő vesz részt. A nemzetiségi önkormányzat elnöke kizárólag az általa képviselt nemzetiséget érintő ügy napirendi tárgyalásakor vehet részt a zárt ülésen. Törvény vagy önkormányzati rendelet előírhatja, mely esetben kötelező az érintett meghívása.

46. § (1) A képviselő-testület akkor határozatképes, ha az ülésen a települési képviselőknek több mint a fele jelen van. A határozatképességet folyamatosan figyelemmel kell kísérni.

(2) A javaslat elfogadásához az egyszerű többséget igénylő javaslat esetén a jelenlevő önkormányzati képviselők, minősített többséget igénylő javaslat esetén a megválasztott önkormányzati képviselők több mint a felének igen szavazata szükséges. Ennek hiányában a képviselő-testület a javaslatot elutasította. A betöltetlen önkormányzati képviselői helyet a határozatképesség szempontjából betöltöttnek kell tekinteni.

(3) Szavazategyenlőség esetén – amennyiben a javaslat elfogadásához szükséges többséghez egy szavazat hiányzik – a polgármester igen szavazatával a javaslatot elfogadottnak kell tekinteni.

47. § (1) A képviselő-testület a döntéseit (határozat, rendelet) nyílt szavazással hozza. A nyílt szavazás történhet

a) kézfelemeléssel;

- b) szavazatszámláló gép alkalmazásával;
- c) kézfelemeléssel és szavazatszámláló gép együttes alkalmazásával;
- d) név szerinti szavazással.

(2) A nyílt szavazás módját – az ülésvezető javaslata alapján – a képviselő-testület vita nélkül határozza meg.

(3) A képviselő-testület név szerint szavaz az önkormányzati képviselők egynegyedének indítványára, illetve névszerinti szavazást rendelhet el a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott esetekben. Ugyanazon döntési javaslat esetében ugyanazon önkormányzati képviselő, illetve bizottság egy alkalommal javasolhat név szerinti szavazást. Nem lehet név szerinti szavazást tartani a bizottság létszáma és összetétele tekintetében, valamint a tanácskozások lefolytatásával összefüggő (ügyrendi javaslatot tartalmazó) kérdésekben.

(4) A név szerinti szavazás esetén a jegyző ABC-sorrendben felolvassa a képviselő-testület tagjainak névsorát. A képviselők felállva „igen”, „nem”, „tartózkodom” nyilatkozattal szavaznak.

(5) A jegyző a szavazást a névsoron feltünteti, a szavazatokat összeszámolja, és a szavazás eredményét – névsorral együtt – átadja az ülésvezetőnek. A szavazás eredményét az ülésvezető hirdeti ki. A névsort a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

(6) Ha a nyílt szavazás szavazatszámláló gép alkalmazásával történt, a szavazás eredményét rögzítő számítógépes lista egy példányát a jegyzőkönyvhöz mellékelve meg kell őrizni.

(7) Az ülésvezető megállapítja a szavazás eredményét. Ha a szavazás eredménye felől kétség merül fel, bármely önkormányzati képviselő kérésére a szavazást egy alkalommal meg lehet ismételni.

(8) A képviselő-testület titkos szavazást tarthat a 45. § (2) bekezdésben foglalt ügyekben.

48. § (1) A képviselő-testület döntéshozatalából kizárható az, akit, vagy akinek a közeli hozzátartozóját az ügy személyesen érinti. Az önkormányzati képviselő köteles bejelenteni a személyes érintettséget. A kizárásról az érintett önkormányzati képviselő kezdeményezésére vagy bármely önkormányzati képviselő javaslatára a képviselő-testület dönt. A kizárt önkormányzati képviselőt a határozatképesség szempontjából jelenlevőnek kell tekinteni.

(2) A képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában meghatározza a személyes érintettségre vonatkozó bejelentési kötelezettség elmulasztásának jogkövetkezményeit.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában a közeli hozzátartozó alatt a Polgári Törvénykönyvről szóló törvényben meghatározott közeli hozzátartozót kell érteni.

49. § (1) Minősített többség szükséges - a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel – 41. § (1) bekezdés *a), b), e), f), g)* pontban foglalt, továbbá a törvényben és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott ügyek eldöntéséhez, az önkormányzati képviselő kizárásához, az összeférhetetlenség, valamint a méltatlanság megállapításához, a képviselői megbízatás megszűnéséről való döntéshez, közös rendelet alkotásához, valamint a 45. § (2) bekezdésének *c)* pontja szerinti zárt ülés elrendeléséhez.

(2) Nem szükséges minősített többség a költségvetési, a zárszámadási, illetve a helyi adóról szóló rendelet elfogadásához.

50. § (1) A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására és keretei között önkormányzati rendeletet alkot. Az önkormányzat rendelete más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

(2) A helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározhat olyan kirívóan közösségellenes magatartást, melynek elkövetőjével szemben ötvenezer forintig terjedő pénzbírság (igazgatási bírság) kiszabását rendelheti el.

(3) Az önkormányzati rendeletet a polgármester és a jegyző írja alá.

(4) Az önkormányzati rendeletet a képviselő-testület hivatalos lapjában, illetve a helyben szokásos - a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott - módon ki kell hirdetni. Kihirdetéséről a jegyző gondoskodik. A helyi önkormányzat az önkormányzati rendeletet a kihirdetését követően haladéktalanul megküldi a fővárosi, megyei kormányhivatalnak.

(6) Ha az önkormányzati rendelet kihirdetett szövege eltér az önkormányzati rendelet aláírt szövegétől, a polgármester vagy a jegyző kezdeményezi az eltérés helyesbítését. Az önkormányzati rendelet a hatálybalépését megelőzően, de legkésőbb a kihirdetést követő tizedik munkanapon helyesbíthető. Az eltérés megállapítása esetén a helyesbítés megjelentetéséről a jegyző az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon gondoskodik.

(7) A képviselő-testület normatív határozatát a (4) és (5) bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazásával közzé kell tenni.

51. § (1) A képviselő-testület üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza:

- a)* a testületi ülés helyét;
- b)* időpontját;
- c)* a megjelent önkormányzati képviselők nevét, az ülésről történő távozásuk időpontját;
- d)* a meghívottak nevét, megjelenésük tényét;
- e)* a javasolt, elfogadott és tárgyalta napirendi pontokat;
- f)* az előterjesztéseket;
- g)* az egyes napirendi pontokhoz hozzászólók nevét, részvételük jogcímét, a hozzászólásuk, illetve az ülésen elhangzottak lényegét;
- h)* a szavazásra feltett döntési javaslat pontos tartalmát;
- i)* a döntéshozatalban résztvevők számát;
- j)* a döntésből kizárt önkormányzati képviselő nevét és a kizárás indokát;
- k)* a jegyző jogszabálysértésre vonatkozó jelzését;
- l)* a szavazás számszerű eredményét;
- m)* a hozott döntéseket és
- n)* a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottakat.

(2) A képviselő-testület ülésének a jegyzőkönyvét a polgármester és a jegyző írja alá. A jegyzőkönyv közokirat, amelynek elkészítéséről a jegyző gondoskodik. A zárt ülésről külön jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet az ülést követő tizenöt napon belül a jegyző köteles megküldeni a fővárosi, megyei kormányhivatalnak.

(3) A választópolgárok - a zárt ülés kivételével - betekinhetnek a képviselő-testület előterjesztésébe és ülésének jegyzőkönyvébe. A külön törvény szerinti közérdekű adat és közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét zárt ülés tartása esetén is biztosítani kell. A zárt ülésen hozott képviselő-testületi döntés is nyilvános.

52. § (1) A képviselő-testület a működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg. Ennek keretében a képviselő-testület érdemi tevékenységének elősegítése érdekében meghatározhatja az egyes napirendek tárgyalására fordítható időkeretet, a hozzászólások maximális időtartamát, korlátozhatja az ismételt hozzászólás, indítványozás lehetőségét.

(2) A képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg, mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg tevékenységi körében tanácskozási jog a képviselő-testület és bizottsága ülésein, továbbá azoknak a fórumoknak a rendjét (község-, várospolitikai fórum, városrész tanácskozás, falugyűlés stb.), amelyek a lakosság, a társadalmi szervezetek

közvetlen tájékoztatását, a fontosabb döntések előkészítésébe való bevonását szolgálják. Ezek állásfoglalásáról és az ott felmerült kisebbségi véleményekről tájékoztatni kell a képviselő-testületet.

53. § A képviselő-testület évente legalább egyszer, előre meghirdetett közmeghallgatást tart, amelyen a választópolgárok és a helyben érdekelt szervezetek képviselői a helyi közügyeket érintő kérdéseket és javaslatot tehetnek. Az elhangzott javaslatra, kérdésre a közmeghallgatáson, vagy legkésőbb tizenöt napon belül választ kell adni.

54. § (1) A képviselő-testület a megbízásának lejárta előtt név szerinti szavazással, minősített többségű döntéssel kimondhatja a feloszlását. Ebben az esetben – a feloszlás szabályszerűségének egyidejű megállapítása mellett – három hónapon belüli időpontra időközi választást kell kiírni. Az időközi választás költségét az önkormányzat viseli.

(2) A képviselő-testület feloszlása nem mondható ki a választást követő hat hónapon belül, illetve a megbízásának lejártát megelőző év november 30. napját követően. A határidő megállapításkor a feloszlásra irányuló kezdeményezés időpontját kell figyelembe venni.

(3) A képviselő-testület az új képviselő-testület alakuló üléséig, a polgármester az új polgármester megválasztásáig ellátja feladatát, gyakorolja hatáskörét.

Társult képviselő-testület

55. § (1) A települési képviselő-testület más települési képviselő-testülettel társult képviselő-testületet alakíthat.

(2) Társult képviselő-testület alakítása esetén a képviselő-testületek részben vagy egészben egyesítik a költségvetésüket, közös hivatalt tartanak fenn és intézményeiket közösen működtetik.

(3) Azokban az ügyekben, amelyek kizárólag az adott települést érintik, az egyes települések képviselő-testülete önállóan dönt.

(4) A társult képviselő-testület alakuló ülésén határozatba foglalja a megalakulását, a székhelyét, a hozzá tartozó települések felsorolását. A társult képviselő-testület dönt a szervezetéről, működési rendjéről. A társult képviselő-testület ülését össze kell hívni bármely résztvevő település polgármesterének a kezdeményezésére.

(5) Társult testület alakítható úgy is, hogy az érdekelt települési képviselő-testületek a települések lakosságszámának arányában választják meg a tagjait a települési képviselők közül.

A képviselő-testület bizottságai

56. § (1) A képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg bizottságait, a bizottságok tagjainak számát, a bizottságok feladat- és hatáskörét, működésük alapvető szabályait. Az alakuló ülésén köteles megválasztani a törvény által kötelezően létrehozandó és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottságait. Száz főt meg nem haladó lakosú településen a bizottsági feladatokat a képviselő-testület látja el. Ezer főt meg nem haladó lakosú településen a kötelező bizottsági feladat- és hatásköröket egy bizottság is elláthatja.

(2) A képviselő-testület a kétezernél több lakosú településen pénzügyi bizottságot hoz létre. A vagyonynyilatkozatok vizsgálatát a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottság végzi, amely gondoskodik azok nyilvántartásáról, kezeléséről és őrzéséről. Törvény más bizottság megalakítását is elrendelheti, melynek feladat- és hatáskört állapíthat meg.

(3) A képviselő-testület egyes önkormányzati feladatok ellátásának időtartamára ideiglenes bizottságot hozhat létre.

(4) A bizottság tevékenységi körébe tartozó egyes részfeladatok ellátására, saját tagjai közül – legalább háromfős – albizottságot alakíthat. Az albizottság legalább egy tagja települési képviselő.

57. § A bizottság, elnökének és tagjainak – a képviselő-testület által történő – megválasztásával jön létre, a képviselő-testület megbízatása időtartamára. A bizottság elnökét és – az elnökkel együtt számított – tagjainak több mint a felét a települési képviselők közül kell választani. Nem lehet a bizottság elnöke, tagja a polgármester. A képviselő-testület a bizottság személyi összetételét, létszámát bármikor megváltoztathatja, a kötelezően létrehozandó bizottság kivételével a bizottságot megszüntetheti.

58. § (1) A bizottság – feladatkörében – előkészíti a képviselő-testület döntéseit, szervezi és ellenőrzi a döntések végrehajtását, ellenőrzi a képviselő-testület hivatalának munkáját. Ha a bizottság a hivatal tevékenységében a képviselő-testület álláspontjától, céljaitól való eltérést, az önkormányzati érdek sérelmét, vagy a szükséges intézkedés elmulasztását észleli, a polgármester intézkedését kezdeményezheti.

(2) A képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzatában határozza meg azokat az előterjesztéseket, amelyeket bizottság nyújt be, továbbá amely előterjesztések a bizottság állásfoglalásával nyújthatók be a képviselő-testületnek.

(3) A képviselő-testület döntési jogot adhat bizottságának, melyet bármikor visszavonhat. A bizottság döntését felülvizsgálhatja, megváltoztathatja.

59. § A bizottság ülésének összehívására, működésére, nyilvánosságára, határozat-képességére és határozathozatalára, döntésének végrehajtására, a bizottság tagjainak kizárására, a bizottság üléséről készített jegyzőkönyv tartalmára a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kizárásról a bizottság dönt, továbbá a jegyzőkönyvet a bizottság elnöke és egy tagja írja alá. A jegyző tizenöt napon belül köteles a jegyzőkönyvet megküldeni a fővárosi, megyei kormányhivatalnak.

60. § (1) A polgármester indítványára a bizottságot össze kell hívni.

(2) A polgármester felfüggesztheti a bizottság, a részönkormányzat testülete döntésének a végrehajtását, ha az ellentétes a képviselő-testület határozatával, vagy sérti az önkormányzat érdekeit. A felfüggesztett döntésről a képviselő-testület a következő ülésén határoz.

(3) A bizottságok működésének ügyviteli feladatait az önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal látja el.

Településrészi önkormányzat

61. § (1) A képviselő-testület – szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint – valamely településrész sajátos érdekeinek képviseletére településrészi önkormányzatot (részönkormányzat) hozhat létre települési képviselőkől és más, az adott településrészen élő választópolgárokból. A településrészi önkormányzati testület vezetőjét az önkormányzati képviselők közül kell választani, kivéve, ha nincs olyan önkormányzati képviselő, aki a vezetői tisztséget vállalja.

(2) Kötelező a részönkormányzat létrehozása a településrész választópolgárai öt százalékának kezdeményezésére az egyesítéssel létrejött településrészen; a külterületi lakott helyen, továbbá az üdülőtulajdonosok öt százalékának kezdeményezésére az olyan üdülőterületen, amelyen az

üdülőtulajdonosok száma eléri a település lakosságának egynegyedét, kivéve, ha nincs olyan, a településrészen élő választópolgár, aki a részönkormányzati tagságot vállalja.

(3) A képviselő-testület határozza meg a településrészi önkormányzat testületének létszámát, a testület megválasztásának rendjét, feladat- és hatáskörét, működésének alapvető szabályait.

(4) A képviselő-testület – szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint – a részönkormányzatnak a településrészt érintő helyi közügyekben javaslattételi, véleményezési jogot adhat, egyes hatásköreit átruházhatja, feladatai ellátásához anyagi eszközöket adhat.

(5) A részönkormányzat testületére önkormányzati hatósági hatáskör nem ruházható át.

(6) A településrészi önkormányzati testület munkájának segítésére a képviselő-testület hivatali kirendeltségeket hozhat létre, amelyek egyben a lakossági ügyintézésben ügyfélszolgálati teendőket is elláthatnak.

(7) A részönkormányzat szervezetére és működésére – az e §-ban foglalt eltérésekkel - a bizottságokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A helyi önkormányzat tisztségviselői

Polgármester

62. § A polgármester megválasztását követően esküt vagy fogadalmat tesz a képviselő-testület előtt és erről okmányt ír alá. Az eskü szövegét e törvény 1. sz. melléklete tartalmazza.

63. § (1) A polgármester tisztségét főállásban vagy társadalmi megbízatásban látja el.

(2) Főállású a polgármester, ha főállású polgármesterként választották meg. A polgármesteri tisztség betöltésének módját a képviselő-testület a megbízatás időtartamán belül egy esetben a polgármester egyetértésével, a szervezeti és működési szabályzat egyidejű módosításával megváltoztathatja.

64. § A képviselő-testület elnöke a polgármester. A polgármester összehívja és vezeti a képviselő-testület ülését, illetve képviseli a képviselő-testületet.

65. § A polgármester tagja a képviselő-testületnek, a képviselő-testület határozatképessége, döntéshozatala, működése szempontjából önkormányzati képviselőnek tekintendő.

66. § A polgármester

a) a képviselő-testület döntései szerint és saját hatáskörében irányítja az önkormányzati hivatalt, a közös önkormányzati hivatalt;

b) a jegyző javaslatainak figyelembevételével meghatározza a az önkormányzati hivatalnak, a közös önkormányzati hivatalnak feladatait az önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában;

c) dönt a jogszabály által hatáskörébe utalt államigazgatási ügyekben, hatósági hatáskörökben, egyes hatásköreinek gyakorlását átruházhatja az alpolgármesterre, a jegyzőre és az önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal ügyintézőjére;

d) a jegyző javaslatára előterjesztést nyújt be a képviselő-testületnek a hivatal belső szervezeti tagozódásának, munkarendjének, valamint ügyfélfogadási rendjének meghatározására;

e) a hatáskörébe tartozó ügyekben szabályozza a kiadmányozás rendjét;

f) gyakorolja a munkáltatói jogokat a jegyző tekintetében;

g) gyakorolja az egyéb munkáltatói jogokat az alpolgármester és az önkormányzati intézményvezetők tekintetében.

67. § (1) Amennyiben a polgármester a képviselő-testület döntését a helyi önkormányzat érdekeit sértőnek tartja, ugyanazon ügyben – a képviselő-testület önfeloszlatásáról szóló, valamint a 69. § (1) bekezdésében meghatározott ügyben hozott döntése kivételével – egy alkalommal kezdeményezheti az ismételt tárgyalást. A kezdeményezést az ülést követő három napon belül nyújthatja be, a képviselő-testület a benyújtás napjától számított tizenöt napon belül minősített többséggel dönt. A döntést addig végrehajtani nem lehet, amíg arról a képviselő-testület a megismételt tárgyalás alapján nem dönt.

(2) Amennyiben a képviselő-testület – határozatképtelenség miatt – két alkalommal nem hozott döntést, a polgármester a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott ügyben – a 41. § (1) bekezdésében meghatározott ügyek kivételével – döntést hozhat. A polgármester a döntésről a képviselő-testületet a következő ülésen tájékoztatja.

(3) A polgármester a képviselő-testület utólagos tájékoztatása mellett, a 41. § (1) bekezdésében meghatározott ügyek kivételével dönthet a két ülés közötti időszakban felmerülő, halaszthatatlan – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott – a képviselő-testület hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben.

(4) A polgármester önkormányzati rendeletben meghatározott értékhatárig, de legfeljebb az önként vállalt feladatok ellátására fordítható összes forrás 10%-áig dönt a forrásfelhasználásról, döntéséről tájékoztatja a képviselő-testületet.

68. § (1) A polgármester e tisztsége megszűnik:

- a) az új polgármester megválasztásával;
- b) választójoga elvesztésével;
- c) az összeférhetetlenség kimondásával;
- d) méltatlanság megállapításával;
- e) sorozatosan törvénysértő tevékenysége, mulasztása miatti jogi felelősségének jogerős bírósági ítéletben történő megállapításával, az ítélet jogerőre emelkedésének a napjával;
- f) a tisztségről történő lemondással;
- g) a képviselő-testület feloszlásának kimondását követően új polgármester megválasztásával;
- h) az Országgyűlésnek a helyi önkormányzat képviselő-testülete feloszlatását kimondó határozatával;
- i) halálával.

(2) A polgármester e tisztségéről a képviselő-testülethez intézett írásbeli nyilatkozatával mondhat le, amelyet az alpolgármesternek, ennek hiányában a szervezeti és működési szabályzatban a képviselő-testület összehívására, vezetésére kijelölt képviselőnek adja át, részére juttatja el. A polgármester e tisztsége az írásbeli nyilatkozat aláírásának napjával szűnik meg. A lemondás nem vonható vissza. Az írásbeli nyilatkozatot a képviselő-testület következő ülésén ismertetni kell.

69. § (1) A polgármester sorozatos törvénysértő tevékenysége, mulasztása miatt, a képviselő-testület – minősített többséggel hozott határozata alapján – keresetet nyújthat be a polgármester ellen a helyi önkormányzat székhelye szerint illetékes megyei, fővárosi bírósághoz a polgármester tisztségének megszüntetése érdekében. Egyidejűleg kérheti a polgármesternek e tisztségéből történő felfüggesztését is. A döntéshozatalban a polgármester nem vesz részt. A bíróság a keresetet soron kívül bírálja el.

(2) A bíróság eljárása során a polgári perrendtartásról szóló törvény rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a perben viszontkeresetnek, szünetelésnek és egyezségnek nincs helye.

Összeférhetetlenség

70. § (1) A főállású polgármester tudományos, oktatói, lektori, szerkesztői, művészeti és jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység kivételével egyéb, munkavégzésre irányuló jogviszonyt nem létesíthet, más kereső foglalkozást nem folytathat, és e tevékenységet nem végezheti gazdasági társaság személyesen közreműködő tagjaként, egyéb tevékenységéért díjazást nem fogadhat el.

(2) A polgármesterre megfelelően alkalmazni kell az önkormányzati képviselőre vonatkozó összeférhetetlenségi, méltatlansági, vagyonyilatkozat-tételi szabályokat azzal, hogy a polgármester nem lehet más önkormányzatnál polgármester, alpolgármester, illetve települési önkormányzati képviselő, kivéve, hogy a fővárosi kerületi polgármester a fővárosi képviselő-testület (közgyűlés) tagja lehet.

71. § A polgármesteri tisztség ellátásával kapcsolatos egyéb rendelkezéseket a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény állapítja meg.

Az alpolgármester

72. § (1) A képviselő-testület a polgármester javaslatára, titkos szavazással, minősített többséggel a polgármester helyettesítésére, munkájának segítésére egy alpolgármestert, főpolgármester-helyettest, a megye képviselő-testülete alelnököt (a továbbiakban együtt: alpolgármester) választ, több alpolgármestert választhat. A képviselő-testület legalább egy alpolgármestert saját tagjai közül választ meg.

(2) Az alpolgármester a polgármester irányításával látja el feladatait. Több alpolgármester esetén a polgármester bízza meg általános helyettesét.

73. § (1) Az alpolgármesteri tisztség főállásban is ellátható. A főállású alpolgármester foglalkoztatási jogviszonya a helyi önkormányzat képviselő-testületének a tisztség főállásban történő betöltéséről szóló döntését követően, az alpolgármester megválasztásával jön létre.

(2) Azon alpolgármester, akit nem a képviselő-testület tagjai közül választottak, nem tagja a képviselő-testületnek, a polgármestert a képviselő-testület elnökeként nem helyettesítheti, de a képviselő-testület ülésein tanácskozási joggal részt vehet. A nem a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármester jogállására egyebekben a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármesterre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

74. § Az alpolgármester e tisztsége megszűnik:

- a) az önkormányzati választás napján, ha nem választották meg önkormányzati képviselőnek;
- b) amennyiben önkormányzati képviselőnek megválasztották, akkor a képviselő-testület alakuló ülésének napján;
- c) továbbá a 68. § (1) bekezdés b), d)-h) pontjaiban foglalt esetekben;
- d) ha a képviselő-testület a polgármester javaslatára, titkos szavazással, minősített többséggel megbízását visszavonja.

75. § Amennyiben a képviselő-testület az alpolgármester megbízását a 74. § d) pontja alapján nem vonja vissza és a polgármester az alpolgármester feladatait írásban, teljes körűen megvonja, a

feladatkör megvonását követően az alpolgármester a helyi önkormányzati képviselők tiszteletdíjával azonos mértékű díjra jogosult.

76. § Társadalmi megbízatású polgármesteri tisztség esetén az alpolgármesteri tisztség is csak társadalmi megbízatásban tölthető be.

77. § Ha e törvény eltérően nem rendelkezik a polgármesteren az alpolgármestert, a megyei képviselő-testület elnökét, alelnökét, a főpolgármestert, a főpolgármester-helyettest is érteni kell.

A jegyző és az aljegyző

78. § (1) A jegyző vezeti az önkormányzati hivatalt vagy a közös önkormányzati hivatalt.

(2) A jegyzőt az aljegyző helyettesíti, ellátja a jegyző által meghatározott feladatokat.

(3) A jegyző

a) gyakorolja a munkáltatói jogokat az önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal köztisztviselői tekintetében;

b) gondoskodik az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról;

c) tanácskozási joggal vesz részt a képviselő-testület, a képviselő-testület bizottságának ülésén;

d) jelzi a képviselő-testületnek, a képviselő-testület szervének és a polgármesternek, ha a döntésük, működésük jogszabálysértő;

e) évente beszámol a képviselő-testületnek a hivatal tevékenységéről;

f) döntésre előkészíti a polgármester hatáskörébe tartozó államigazgatási ügyeket;

g) dönt azokban a hatósági ügyekben, amelyeket a polgármester ad át;

h) dönt a hatáskörébe utalt önkormányzati és önkormányzati hatósági ügyekben;

i) a hatáskörébe tartozó ügyekben szabályozza a kiadmányozás rendjét.

(4) A polgármester egyetértése szükséges - az általa meghatározott körben - az önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal köztisztviselője kinevezéséhez, vezetői megbízásához, felmentéséhez, vezetői megbízásának visszavonásához és jutalmazásához.

79. § (1) A polgármester - pályázat alapján határozatlan időre - nevezi ki a jegyzőt, a jegyző javaslatára az aljegyzőt. A jegyzői és az aljegyzői kinevezés vezetői megbízásnak minősül, alkalmazni kell rá a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény vezetői megbízásra vonatkozó rendelkezéseit.

(2) A jegyzői és az aljegyzői tisztség egyidejű betöltetlensége, illetőleg tartós akadályoztatásuk esetére a szervezeti és működési szabályzat rendelkezik a jegyzői feladatok ellátásának módjáról.

(3) Amennyiben hat hónapon belül a polgármester, illetőleg az érintett polgármesterek nem nevez(nek) ki jegyzőt, a fővárosi, megyei kormányhivatal vezetője ideiglenes hatállyal jegyzőt jelöl ki a pályázati kiírásnak megfelelő jelöltek, ennek hiányában a képesítési és alkalmazási feltételeknek megfelelő hivatali köztisztviselők, vagy más jegyzők közül.

(4) E törvény eltérő rendelkezése hiányában a jegyzőn főjegyzőt és az aljegyzőt is érteni kell.

80. § A jegyzőre vonatkozó rendelkezéseket a közös önkormányzati hivatal jegyzőjére is alkalmazni kell az alábbi eltérésekkel:

a) valamennyi érintett településen ellátja a jegyző feladatait;

b) kinevezéséhez, felmentéséhez az érintett települések polgármestereinek lakosságszám-arányos, többségi döntése szükséges. Eltérő megállapodás hiányában az egyéb munkáltatói jogokat a közös hivatal székhelye szerinti település polgármestere gyakorolja.

Többségi a döntés akkor, ha – a közös hivatalt létrehozó települések összlakosságát 100 százaléknak tekintve – a polgármesterek által leadott azonos nemű szavazatok alapján az adott településekre vonatkoztatott százalékarány összesítve meghaladja az 50 százalékot;

c) a 82. § (4) bekezdésében foglalt esetben - az érintett települések eltérő megállapodásának hiányában – a jegyzőt a város polgármestere nevezi ki és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.

A helyi önkormányzat képviselő-testületének hivatala

81. § (1) A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint külön jogszabályok által a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására önkormányzati hivatalt, vagy közös önkormányzati hivatalt (továbbiakban: hivatal) hoz létre.

(2) Az önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal hivatalos elnevezését a képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzatában feltünteti.

(3) A megyei önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati hivatalt hoz létre.

(4) A hivatal működési költségét az állam – az adott évi központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott mértékben, és a hivatal által ellátott feladataikkal arányban – finanszírozza, melyet a székhelytelepülés részére, e célra elkülönített számlájára folyósít.

(5) Az önkormányzati hivatal és önkormányzati közös hivatal hivatalos megnevezése:

a) települési önkormányzati hivatal esetén:
(*település neve*)-i *Önkormányzati Hivatal*;

b) közös önkormányzati hivatal esetén:
(*székhelytelepülés neve*)-i *Közös Önkormányzati Hivatal*;

c) megyei önkormányzati hivatal esetén:
(*megye neve*) *Magyei Önkormányzati Hivatal*;

82. § (1) Közös önkormányzati hivatalt hoznak létre azok a járason belüli, egymással határos települési önkormányzatok, melyek lakosság száma nem haladja meg a 3000 főt. A 3000 fő lakosság számot meghaladó település is tartozhat közös önkormányzati hivatalhoz.

(2) A közös hivatalhoz tartozó települések összlakosság száma legalább 3000 fő.

(3) Közös önkormányzati hivatal létrehozásáról, illetve megszüntetéséről az érintett települési önkormányzatok képviselő-testületei az általános önkormányzati választások napját követő 60 napon belül állapodnak meg.

Amennyiben a határidőn belül nem kerül sor a közös önkormányzati hivatal létrehozására, vagy ahhoz valamely település nem tud csatlakozni, akkor a fővárosi, megyei kormányhivatal vezetőjének döntése alapján – a határidő lejártát követő hónap első napjával – kell kijelölni. A kijelölés esetén is teljesülnie kell az e §-ban meghatározott feltételeknek.

(4) Abban az esetben, ha a közös önkormányzati hivatalt működtető települések egyike város, akkor a város a székhelytelepülés. Egyéb esetekben a székhelytelepülést a közös hivatalhoz tartozó önkormányzatok képviselő-testületei határozzák meg.

(5) Amennyiben a közös önkormányzati hivatalt város működteti, úgy a hivatal létszámát a városi önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg, figyelemmel a (4) és a (8) bekezdésekben foglaltakra.

(6) A községi önkormányzatok által létrehozott közös önkormányzati hivatal létszámát az érintett képviselő-testületek a közös önkormányzati hivatal létrehozásáról szóló megállapodásban határozzák meg, figyelemmel a (4) és a (8) bekezdésekben foglaltakra.

(7) A városi, valamint a 3000 főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzat képviselő-testülete nem tagadhatja meg a közös hivatal létrehozására irányuló megállapodás megkötését, ha azt a vele határos település kezdeményezi.

(8) A közös önkormányzati hivatal létrehozásáról szóló megállapodásban meghatározottak szerint minden érintett településen biztosítani kell az igazgatási munka folyamatos ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket.

(9) A közös önkormányzati hivatalt fenntartó önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy a nem hivatali székhely településeken az ügyfélfogadás a közös önkormányzati hivatal által létrehozott, állandó jelleggel működő kirendeltség, vagy ügyfélszolgálati megbízott személyén keresztül, informatikai hálózat alkalmazásával történjen.

83. § (1) A közös önkormányzati hivatal jegyzője, aljegyzője vagy megbízottja köteles a képviselő-testület ülésén részt venni és ott a szükséges tájékoztatást megadni.

(2) A közös önkormányzati hivatal jegyzője, aljegyzője vagy megbízottja az érintett képviselő-testületek szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint köteles biztosítani az egyes településeken történő ügyfélfogadást.

IV. fejezet

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁRSULÁSAI

84.§ A helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat-és hatáskör, illetve a polgármester, a jegyző államigazgatási feladat-és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre (önkéntes társulás).

85.§ (1) A járásban működő települési önkormányzatok képviselő-testületei külön törvényben meghatározottak szerint – a járási szintű területfejlesztés és közfoglalkoztatás közös ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást (a továbbiakban: járási társulás) kötelesek létrehozni. A járásban egy járási társulás működik.

(2) A járási társulás az (1) bekezdésben meghatározottakon túl ellátja azokat a kötelező önkormányzati feladatokat is, melyek társulásban történő ellátását törvény rendelte el, mert a

szakmai feltételek teljesítése önállóan nem biztosítható. A járási társulás elláthatja továbbá a társult önkormányzatok képviselő-testületei által meghatározott önkormányzati feladatokat is.

86.§ A 85.§-ban foglaltakon túl törvény – határidő tűzésével - elrendelheti kötelező önkormányzati feladat társulásban történő ellátását, ha a törvényben meghatározott szakmai feltételek teljesítése önállóan nem biztosítható és a feladat ellátása a kötelezően létrehozott járási társulás keretében nem hatékony (egyéb kötelező társulás).

A helyi önkormányzatok társulásának általános szabályai

87. § (1) A társulást a helyi önkormányzatok képviselő-testületei írásbeli megállapodással hozzák létre. A megállapodást a polgármester, államigazgatási feladat-és hatáskör esetén a polgármester és a jegyző írja alá.

(2) A társulásban részt vevő képviselő-testületek mindegyikének minősített többséggel hozott döntése szükséges a társulási megállapodás jóváhagyásához, illetve a társulás megszüntetéséhez.

(3) Amennyiben a helyi önkormányzatok képviselő-testületei a törvényben megállapított határidőig nem kötik meg a társulási megállapodást, annak létrehozásáról a fővárosi, megyei kormányhivatal a határidő leteltétől számított harminc napon belül benyújtott keresete alapján a megyei bíróság dönt. A keresetlevél tartalmazza a társulási megállapodás tervezetét.

88. § (1) A társuláshoz csatlakozni naptári év első, abból kiválni naptári év utolsó napjával lehet, ha törvény, vagy a társulási megállapodás másként nem rendelkezik.

(2) A társuláshoz való csatlakozásról és a kiválásról, ha törvény eltérően nem rendelkezik hat hónappal korábban, minősített többséggel kell dönteni. Erről a társulási tanácsot értesíteni kell.

(3) A társulási tanács minősített többséggel dönt a társulási megállapodás módosításáról, illetve társulásból történő kizárásról.

(4) A járási és a kötelező társulásból kiválni, tagot kizárni törvény eltérő rendelkezésének hiányában nem lehet.

89. § (1) A társulás a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására – külön jogszabályban meghatározottak szerint – költségvetési szervet, gazdálkodó szervezetet, non profit szervezetet és egyéb szervezetet alapíthat (a továbbiakban együtt: intézmény), kinevezi vezetőiket. A társulás olyan vállalkozásban vehet részt, amelyben felelőssége nem haladja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét.

(2) A társulás működési költségeihez - a társulási megállapodás eltérő rendelkezése hiányában - a társulás tagjai az általuk képviselt települések lakosságszámának arányában hozzájárulnak.

(3) A társulás saját vagyonnal rendelkezhet, melynek szaporulata a társulást illeti meg.

(4) A társulás megszűnése, a társulásból történő kiválás, kizárás esetén – eltérő megállapodás hiányában – a társulás vagyonát a társulás azon tagjának kell visszaadni, amelyik azt a társulás rendelkezésére bocsátotta. Más vagyontárgyra, illetve a vagyon szaporulatára a közös tulajdonra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(5) A társulásból történő kiválás esetén a vagyontárgy társulási tag részére történő kiadását a társulási megállapodásban meghatározott időtartamra, de legfeljebb öt évre el lehet halasztani, ha annak természetben történő kiadása veszélyeztetné a társulás további működését. Ebben az esetben a kivált tagot - a társulással kötött szerződés alapján - használati díj illeti meg.

90. § (1) A társulás megszűnik:

- a) ha a megállapodásban meghatározott időtartam eltelt, vagy törvényben szabályozott megszűnési feltétel megvalósult;
 - b) a társulás tagjainak számához viszonyított minősített többséggel hozott döntéssel elhatározta a társulás megszüntetését;
 - c) a törvény erejénél fogva;
 - d) a bíróság jogerős döntése alapján.
- (2) Az (1) bekezdés b) pontja a járási és a kötelező társulásra nem alkalmazható.

91. § A helyi önkormányzatok képviselő-testületei között a társulások működése során felmerülő vitás kérdésekben a bíróság dönt. A társult önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy a vitás kérdésben bármelyik képviselő-testület kérheti a megállapodásban megjelölt önkormányzati érdekszövetség által felkért tagokból álló egyeztető bizottság állásfoglalását, továbbá abban, hogy a kereset benyújtása előtt a képviselő-testület kéri az egyeztető bizottság állásfoglalását.

A társulási megállapodás alapvető szabályai

92. § A társulási megállapodás tartalmazza:

- a) a társulás nevét, székhelyét;
- b) a társulás tagjainak nevét, székhelyét, képviselőjét;
- c) a társuláshoz tartozó települések lakosságszámát;
- d) a társulás által ellátott feladat- és hatásköröket;
- e) a társulás döntéshozó szervét, döntéshozó szervének tagjait megillető szavazatarányt;
- f) a döntéshozatalának módját, a minősített döntéshozatal eseteit;
- g) a közös fenntartású intézmények megnevezését;
- h) a társulás fenntartásával, működtetésével kapcsolatosan az egyes képviselő-testületek pénzügyi hozzájárulásának mértékét, annak teljesítésének módját;
- i) a társulás tagjai által vállalt pénzügyi hozzájárulás nem teljesítése esetén irányadó eljárást (a társulás döntésétől függően a társulás tagjai részéről a pénzforgalmi szolgáltatójuknak adott, a beszédési megbízás teljesítésére vonatkozó hozzájárulását, felhatalmazó nyilatkozatát, amely alapján a társulás beszédési megbízást nyújthat be a pénzforgalmi szolgáltatóhoz);
- j) a társulás vagyonát és a vagyonátadás feltételeit, a tulajdonosi jogok és kötelezettségek gyakorlásának rendjét;
- k) intézmény közös alapítása esetén az alapítói jogok gyakorlására vonatkozó részletes rendelkezéseket;
- l) a társulás általános rendjétől eltérő (nem minden tag részére, vagy a tag által saját intézménye útján más tagok részére történő) feladatellátás módját;
- m) a társulás szolgáltatásai igénybevételének a társulás által meghatározott feltételeit;
- n) a társulás működéséről évente legalább egy alkalommal történő beszámolás kötelezettségét;
- o) a társulás működésének ellenőrzési rendjét;
- p) a megállapodás módosításának feltételeit;
- q) a társulásból történő kiválás, illetve kizárás feltételeit;
- r) a társulás megszűnése esetén a tagok egymással való elszámolásának kötelezettségét, módját;
- s) azt, amiben a képviselő-testületek megállapodtak.

A társulás szervezete és működése

93. § (1) Az önkormányzati társulás döntéshozó szerve a társulási tanács.

(2) A társulási tanácsot – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – a társult önkormányzatok képviselő-testületei által delegált tagok alkotják.

(3) A járási társulás társulási tanácsát a társulásra kötelezett önkormányzatok (mint társulási tagok) polgármesterei alkotják.

(4) A társulási tanács döntését határozattal hozza.

(5) A társulási tanács határozatképességének megállapítása során azt a tagot kell figyelembe venni, amely a döntéssel érintett társulási feladat ellátására társult. A döntéshozatalhoz a határozatképességhez figyelembe vett tagok többségének igen szavazata szükséges.

(6) A járási és a 10-nél több tagból álló önkormányzati társulás társulási tanácsának érvényes döntéséhez a megállapodásban meghatározott számú, de legalább annyi tag igen szavazata szükséges, amely meghaladja a jelen lévő tagok szavazatainak a felét és az általuk képviselt települések lakosságszámának egyharmadát.

(7) A megállapodásban meghatározott, valamint a területfejlesztési ügyekben hozott döntéshez minősített többség szükséges.

(8) A minősített többséghez a megállapodásban meghatározott számú, de – a járási és a 10-nél több tagból álló társulás esetén – legalább annyi tag igen szavazata szükséges, amely eléri a jelen levő tagok szavazatainak kétharmadát, és az általuk képviselt települések lakosságszámának a felét.

(9) A döntéshozatali eljárás egyéb szabályairól – beleértve a szavazatarányok és a költségek viselésének kérdését is – a társulás tagjai a társulási megállapodás keretében szabadon döntenek. Törvény vagy a társulási megállapodás eltérő rendelkezésének hiányában a társulás minden tagját egy szavazat illeti meg.

94. § (1) A társulási tanács tagjai közül elnököt választ, alelnököt választhat. Együttes akadályoztatásuk esetén a tanács ülését a korelnök hívja össze és vezeti.

(2) A társulási tanács döntéseinek előkészítése, végrehajtásuk szervezése érdekében bizottságokat alakíthat.

(3) A társulási tanács és a bizottságok működésére egyebekben a képviselő-testületre és az önkormányzati bizottságokra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(4) A társulási tanács munkaszervezeti feladatait (döntések előkészítése, végrehajtás szervezése) eltérő megállapodás hiányában a társulás székhelyének, járási társulás esetén a járás székhelyének önkormányzati hivatala látja el.

(5) A járási társulás tanácsa jegyzői kollégiumot alakít a járás területén működő jegyzők részvételével. A jegyzői kollégium a társulási tanács javaslattevő, véleményező szerve. A jegyzői kollégium vezetője tanácskozási joggal vesz részt a társulási tanács ülésén.

V. fejezet TERÜLETSZERVEZÉS

A területszervezési eljárás közös szabályai

95. § (1) Az állami területi tagozódást érintő területszervezési kezdeményezésről az Országgyűlés, a köztársasági elnök – az országgyűlési képviselői és az önkormányzati általános választás évének kivételével – évente egy alkalommal dönt.

(2) A Kormány, illetve a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban: miniszter) a kezdeményezést június 30-áig nyújtja be az

Országgyűlésnek, illetve tesz javaslatot a köztársasági elnöknek. Az Országgyűlés, illetve a köztársasági elnök a területszervezési kezdeményezésről – a várossá nyilvánítás kivételével – december 31-ig dönt.

(3) Az Országgyűlés döntése az országgyűlési képviselők választását érintően a következő országgyűlési képviselői általános választás kitűzésének napján, az önkormányzati választást érintően a következő önkormányzati általános választás kitűzésének napján lép hatályba; erről szükség esetén az Országgyűlés a területszervezési döntéssel egyidejűleg határoz.

(4) A köztársasági elnök hatáskörébe tartozó ügyben – a várossá nyilvánítás kivételével – a döntés az önkormányzati általános választás napján lép hatályba.

(5) A köztársasági elnök július 31-ig dönt a várossá nyilvánításról, döntését a Magyar Közlönyben közzéteszi.

96. § (1) A község, a város nevét úgy kell megállapítani, hogy ne lehessen összetéveszteni az országban lévő más helység nevével.

(2) A területváltozás költségeit az a község, város viseli, amelynek javára történt a területátcsatolás.

Önálló község alakítása

97. § (1) A választópolgárok kezdeményezésére, helyi népszavazás alapján új község alakítható az olyan – földrajzilag és építésetileg – elkülönült, lakott településrészből, amely választópolgárainak közössége képes a helyi önkormányzás jogának önálló gyakorlására, a községi önkormányzat számára meghatározott feladatok önállóan vagy társulás útján történő teljesítésére a szolgáltatások színvonalának csökkenése nélkül úgy, hogy ezeknek a feltételeknek az a település is megfeleljen, amelyből az új község megalakult.

(2) Az új község alakításának további feltétele, hogy az elkülönült településrész lakosság száma a kezdeményezést megelőző tíz évben folyamatosan növekedjen, és infrastrukturális ellátottsága meghaladja az országos átlagot, valamint a községi önkormányzat számára meghatározott feladatokat az országos átlagot meg nem haladó költségráfordítással látja el.

(3) Új község alakításának a kezdeményezése esetén a falugyűlés, város esetében a községalakítással érintett településrész lakossági fóruma (továbbiakban együtt: falugyűlés) legalább háromtagú előkészítő bizottságot választ a településrészen lakó települési képviselőkből, vagy más választópolgárokból.

(4) Az előkészítő bizottság javaslatot készít az (1) és (2) bekezdésben írt követelmények és a területszervezési eljárásról szóló kormányrendeletben meghatározott egyéb feltételek teljesítésére.

(5) A miniszter március 31-ig határozatában dönt arról, hogy nem terjeszti elő a kezdeményezést, ha az nem felel meg az (1) bekezdésben foglalt feltételeknek, illetve a jogszabályban előírt eljárási szabályt nem tartották meg. Az előkészítő bizottság, a képviselő-testület a miniszter határozatának felülvizsgálatát a kézbesítéstől számított 30 napon belül a miniszternek benyújtott kérelemben a Fővárosi Bíróságtól kérheti. A miniszter az iratokat a kérelem beérkezésétől számított 3 napon belül megküldi a bírósághoz.

(6) A bíróság az ügyben a beérkezéstől számított 30 napon belül nemperes eljárásban dönt. Végzésében a kérelmet elutasítja, vagy a miniszter határozatát hatályon kívül helyezi. A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs. A miniszter a határozat hatályon kívül helyezése esetén június 30-áig nyújtja be a kezdeményezést a köztársasági elnöknek.

(7) A településrész új községgé alakításáról szóló köztársasági elnöki döntés közzétételétől számított harminc napon belül az előkészítő bizottság településrészi önkormányzattá alakul át. A településrészi önkormányzat egyetértése szükséges a településrészt érintő

a) területszervezési kérdésben;

b) a bel-és külterületek lehatárolásához;

c) önkormányzati vagyonról, vagyoni jogokról és kötelezettségekről szóló döntéshez.

(8) Az önkormányzati vagyon megosztásáról a községgé nyilvánításról szóló döntés hatálybalépését követő hat hónapon belül az érintett önkormányzatok állapodnak meg. Megállapodás hiányában az önkormányzati vagyont lakosságárányosan kell megosztani.

(9) Az új község területéről a községgé nyilvánításról szóló döntés hatálybalépését követő hat hónapon belül az érintett önkormányzatok állapodnak meg. A megállapodásban az új község alakítására vonatkozó népszavazással érintett területtől eltérni nem lehet. Az új község külterülete a belterülethez kapcsolódó, egybefüggő terület. Eltérő megállapodás hiányában a település külterületét a belterületi népességgel arányosan kell megosztani.

(10) Az új község vagyonára, területére vonatkozó megállapodás hiányában bármelyik érintett önkormányzat keresete alapján a megyei bíróság dönt.

(11) A községgé nyilvánításról szóló döntés hatálybalépését követő hat hónapon belül az új község önkormányzata a törvényi feltételek keretei között önkormányzati hivatalt hoz létre vagy közös önkormányzati hivatalhoz (továbbiakban: hivatal) csatlakozik. Eddig az időpontig az új község hivatali feladatait annak a településnek hivatala látja el, amelyből az új község megalakult. A hivatal költségeinek viseléséről az érintett önkormányzatok állapodnak meg. Ennek hiányában a költségekhez az érintett önkormányzatok a települések lakosságszámának arányában járulnak hozzá.

98. § (1) Új község alakítását településegyesítés megszüntetés jogcímén akkor lehet kezdeményezni, ha a településrész egyesítése 1950. január 1-én, illetve azt követően lépett hatályba.

(2) Településegyesítés megszüntetésének a kezdeményezése a 97. §-ban foglalt feltételekkel és eljárással történhet.

Települések egyesítése

99. § (1) Helyi népszavazás alapján az érintett képviselő-testületek határozatukkal kezdeményezik az egybeépült községek, illetőleg város és község egyesítését, egyidejűleg javaslatot tesznek az új település nevére.

(2) Az egyesítéstől a községek jogai és kötelezettségei az új községet, várost illetik és terhelik.

(3) A települések egyesítésével megszűnt község a nevét településrész-névként megtartja.

(4) A miniszter március 31-ig határozatában dönt arról, hogy nem terjeszti elő a kezdeményezést, ha a települések nem egybeépültek, illetve a jogszabályban előírt eljárási szabályt nem tartották meg. A határozatot a miniszter a meghozatalától számított három napon belül az érdekelt önkormányzatok polgármestereinek küldi meg. A képviselő-testületek által kérhető felülvizsgálatra a 97. § szabályait kell alkalmazni.

Területrész átadása

100. § Az érintett képviselő-testületek megállapodhatnak egymással határos területrész átadásáról, átvételéről, vagy cseréjéről (továbbiakban együtt: területrész átadása)

101. § (1) Az érintett képviselő-testületek a területrész átadását előkészítő bizottság javaslata alapján előzetes megállapodást köthetnek az átadandó területrész területéről és határaitól, a vagyon megosztásáról.

(2) A lakott terület rész átadásának kezdeményezése esetén az érintett képviselő-testületek együttes ülésen legalább háromtagú, terület rész átadását előkészítő bizottságot választanak települési képviselők közül, illetőleg más választópolgárok közül. Az előkészítő bizottság tagjainak több mint felét a lakott terület részén lakó települési képviselők vagy választópolgárok közül kell megválasztani. A bizottság elnökének és tagjainak megválasztásához a képviselő-testületi tagok több mint felének igen szavazata szükséges.

(3) Lakott terület rész átadása esetén az ott lakó választópolgárok – helyi népszavazással kinyilvánított – többségi támogatása szükséges a megállapodáshoz.

(4) A képviselő-testületek – az előzetes megállapodásnak megfelelően – a lakott terület rész átadásáról, annak részletes feltételeiről a helyi népszavazást követő kilencven napon belül állapodnak meg. Megállapodás hiányában az érintett képviselő-testület keresete alapján a megyei bíróság – soron kívül – dönt. Döntése a megállapodást pótolja.

(5) Lakott terület rész átadása nem tagadható meg, ha a képviselő-testületek előzetes megállapodást kötöttek, és az átadással a terület rész választópolgárainak többsége helyi népszavazás során egyetértett.

(6) Külterületi lakott terület rész átadására a lakott terület részre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Település megyék közötti átcsatolása

102. § (1) A települési képviselő-testület minősített többségű határozattal kezdeményezheti, hogy az Országgyűlés a települést a területével határos másik megye területéhez csatolja át. A kezdeményezéssel kapcsolatban helyi népszavazást kell elrendelni.

(2) A település a másik megyéhez általában a teljes közigazgatási területével csatolható át. Ettől eltérő javaslatot akkor lehet tenni, ha az új megyehatár eltérő kialakítását természetes, vagy jelentős műszaki létesítményt jelentő mesterséges határvonal (folyó, közút, vasúti pálya, stb.) indokolja.

(3) Más megyéhez csatlakozni kívánó település átcsatolásáról az érintett megyei önkormányzatok képviselő-testületei állást foglalnak.

Várossá nyilvánítás

103. § (1) Városi cím adható annak az ötezer, vagy annál több lakosú községi önkormányzatnak, amely térségi szerepet tölt be, és fejlettsége eléri az átlagos városi szintet.

(2) Ha a miniszter a várossá nyilvánítási kezdeményezést nem támogatja, erről tájékoztatja az érintett önkormányzat képviselő-testületét azzal, hogy milyen fejlesztések szükségesek az előterjesztéshez. Ha a képviselő-testület fenntartja a kezdeményezését, az eredmények elérését követő év január 31-ig – az önkormányzati választás évének kivételével – a korábbi felterjesztésének kiegészítésével ismételheti meg a kezdeményezését.

Fővárosi kerület létrehozása, a kerületi határok megváltoztatása

104. § (1) Fővárosi kerület létesítését, kerület megszüntetését (továbbiakban: kerületi tagozódás megváltoztatását) bármelyik, területileg közvetlenül érintett kerületi önkormányzat képviselő-testülete kezdeményezheti az Országgyűlésnél.

(2) A kerületi tagozódás megváltoztatásának kezdeményezése esetén az érintett kerületi önkormányzat képviselő-testülete a kerületi tagozódás megváltoztatása kérdésében helyi népszavazást köteles elrendelni.

(3) A kerületi tagozódás megváltoztatásával kapcsolatosan a fővárosi önkormányzat, valamint a többi érintett kerületi önkormányzat képviselő-testületének véleményét ki kell kérni.

(4) Fővárosi kerület területrészének más kerülethez való csatolását az érintett kerületi önkormányzatok képviselő-testületei - a fővárosi képviselőtestület állásfoglalásával - kezdeményezhetik az Országgyűlésnél. Lakott területrész esetén a kezdeményezéssel kapcsolatosan helyi népszavazást kell elrendelni.

(5) A főváros határával közvetlenül érintkező fővárosi kerület képviselő-testülete kezdeményezheti az Országgyűlésnél a kerületnek vagy városrésznek a fővárosból történő kiválását és önálló településsé nyilvánítását. A kezdeményezéssel kapcsolatosan helyi népszavazást kell elrendelni.

(6) A fővároshoz csatlakozni kívánó, vele határos települési önkormányzat képviselő-testülete a csatlakozás kérdésében saját településén helyi népszavazást köteles elrendelni.

(7) Amennyiben az új kerületi tagozódás a főváros közigazgatási határát is érinti, a kezdeményezés a helyi népszavazás eredményével, az érintett települési önkormányzat képviselő-testülete, a változással érintett határos megyei önkormányzat képviselőtestületének véleményével, nyújtható be az Országgyűléshez.

(8) Az e §-ban megjelölt kezdeményezési jogosultság megilleti a Kormányt is. Ilyen esetben a helyi népszavazást a tervezett területi változással közvetlenül érintett települési önkormányzat köteles elrendelni. A népszavazás költségét a központi költségvetés viseli.

VI. fejezet

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDASÁGI ALAPJAI

Az önkormányzati vagyon

Tulajdonosi jogok, fogalmak

105. § (1) A helyi önkormányzat vagyona a tulajdonából és a helyi önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati feladatok ellátását szolgálják. A helyi önkormányzati vagyon a nemzeti vagyon része.

(2) E törvény alkalmazásában

a) törzsvagyon: az önkormányzati vagyon azon része, amely közvetlenül a kötelező önkormányzati feladat- és hatáskör ellátását vagy a közhatalom gyakorlását szolgálja, és amely magában foglalja a forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes vagyonelemeket;

b) forgalomképtelen vagyon: a helyi közutak és műtárgyaik, a terek, a parkok, a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságban fennálló részesedés – törvényben foglalt kivétellel – és minden más ingatlan és ingó dolog, amelyet törvény vagy a helyi önkormányzat forgalomképtelennek nyilvánít;

c) korlátozottan forgalomképes vagyon: a közművek, intézmények és középületek, továbbá a helyi önkormányzat által meghatározott ingatlanok és ingók. A törzsvagyon korlátozottan forgalomképes tárgyairól törvény vagy a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint lehet rendelkezni;

d) forgalomképes vagyon: mindazon önkormányzati tulajdonú vagyonelemek összessége, amelyek nem tartoznak a törzsvagyon körébe.

106. § (1) A helyi önkormányzatot - e törvényben meghatározott eltérésekkel - megilletik mindazok a jogok és terhelik mindazok a kötelezettségek, amelyek a tulajdonost megilletik, illetőleg terhelik. A tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik.

(2) A helyi önkormányzat vállalkozása a kötelező feladatainak ellátását nem veszélyeztetheti. Az önkormányzat olyan vállalkozásban vehet részt, amelyben felelőssége nem haladja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét.

(3) A helyi önkormányzat feladatát más helyi önkormányzat feladataként vagy állami feladatként, illetve állami feladatot helyi önkormányzat feladataként megállapító törvény rendelkezhet a feladat ellátását közvetlenül szolgáló és ahhoz szükséges helyi önkormányzati, illetve állami vagyonnak a feladatot átvevő részére történő ingyenes átadásáról. A helyi önkormányzat feladatváltozás esetén, az e célra szolgáló vagyont – ellenérték nélkül is – megállapodással a feladatot átvevő részére átruházhatja.

Vagyongazdálkodás

107. § (1) A vagyongazdálkodás feladata a vagyonnak az önkormányzati feladatok ellátását célzó, egységes elveken alapuló, hatékony, értékmegőrző és értéknövelő felhasználásának biztosítása (közvetlen felhasználás), illetve lehetőség szerinti gyarapítása.

(2) A helyi önkormányzat az Alaptörvényben, valamint a vagyongazdálkodás (1) bekezdésben foglalt rendeltetése, a feladatok megfelelő ellátása céljából közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet köteles készíteni.

(3) A helyi önkormányzat tulajdonában álló forgalomképtelen vagyon birtoklását, használatát, hasznai szedésének jogát a helyi önkormányzat - törvényben szabályozott módon - másnak átengedheti.

108. § (1) A képviselő-testület a helyi önkormányzat tulajdonában lévő korlátozottan forgalomképes és forgalomképes vagyonának rendeletében meghatározott körére az önkormányzati közfeladat átadásához kapcsolódva vagyonkezelői jogot létesíthet. Vagyonkezelői jog nem létesíthető önkormányzati lakóépületre és vegyes rendeltetésű épületre, illetve társasházban lévő önkormányzati lakásra és nem lakás céljára szolgáló helyiségre.

(2) A képviselő-testület a vagyonkezelői jogot vagyonkezelési szerződéssel ruházhatja át jogi személyre, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre.

(3) A vagyonkezelői jog átadása nem érinti az önkormányzati közfeladatok ellátásának kötelezettségét. A vagyonkezelői jog átadása az önkormányzati feladatellátás feltételeinek hatékony biztosítása, a vagyon állagának és értékének megőrzése, védelme, továbbá értékének növelése érdekében történhet.

(4) A vagyonkezelői jog megszerzésének, gyakorlásának és a vagyonkezelés ellenőrzésének részletes szabályait a helyi önkormányzat rendeletében szabályozza.

Vagyonnyilvántartás

109. § (1) A helyi önkormányzat a tulajdonába tartozó vagyonelemekről jogszabályban meghatározott módon köteles nyilvántartást vezetni. Az önkormányzati vagyonnyilvántartás (vagyonkataszter) folyamatos vezetéséért a jegyző, az adatok hitelességéért a polgármester felelős.

(2) Az önkormányzati törzsvagyont a többi vagyontárgytól elkülönítve kell nyilvántartani. Az éves zárszámadáshoz a vagyonállapotról vagyonkimutatást kell készíteni.

(3) Amennyiben törvény másképp nem rendelkezik, a helyi önkormányzat társulásba bevitt vagyonát a társuló helyi önkormányzat vagyonaként kell nyilvántartani, a vagyonnövekmény a társult helyi önkormányzatok közös vagyona, és arra a Polgári Törvénykönyv közös tulajdonra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

Az önkormányzat gazdálkodása

110. § (1) A helyi önkormányzat költségvetése az államháztartás része. Az önkormányzati alrendszer költségvetése központi költségvetéstől elkülönül, ahhoz központi költségvetési támogatásokkal kapcsolódik.

(2) A helyi önkormányzat gazdálkodásának alapja az éves költségvetése. Ebből finanszírozza és látja el a helyi önkormányzatokról szóló és más törvényben meghatározott kötelező, illetve a kötelező feladatai ellátását nem veszélyeztető önként vállalt feladatait, amelynek forrásait és kiadásait a költségvetése elkülönítetten tartalmazza.

(3) Az állami költségvetési tervezés önkormányzatokat érintő feladatait az államháztartásért felelős miniszter és a helyi önkormányzatokért felelős miniszter végzi.

111. § (1) A helyi önkormányzat feladataihoz igazodóan választja meg a gazdálkodás formáit és pénzügyi előírások keretei között önállóan alakítja ki az érdekeltségi szabályokat. A helyi önkormányzat a feladatai ellátásának feltételeit saját bevételeiből, más gazdálkodó szervektől átvett bevételekből, valamint központi költségvetési támogatásból teremti meg.

(2) Az önkormányzat veszteséges gazdálkodásának következményei a helyi önkormányzatot terhelik, kötelezettségeiért az állami költségvetés nem tartozik felelősséggel.

(3) Az önkormányzati gazdálkodás e törvényben nem szabályozott kérdéseiben az Államháztartási törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

112. § A helyi önkormányzat a költségvetési, a költségvetés teljesítési és szakmai tevékenységének bemutatására, értékelésére vonatkozó adatainak külön jogszabályban meghatározott körét legalább évente a helyben szokásos módon közzéteszi.

113. § A helyi önkormányzat a pénzügyi, ügyviteli, ügyintézési és egyéb alapvető feladatok egységes szabályok szerinti elvégzését, átláthatóságát biztosító – az állami informatikai rendszerrel összekapcsolható – informatikai rendszert működtet, mely a folyamatos pénzügyi állami ellenőrzés eszközeként is szolgál. A rendszerben kötelezően nyilvántartandó adatok körét külön jogszabály határozza meg.

114. § (1) A helyi önkormányzat gazdálkodásának biztonságáért a képviselő-testület, a gazdálkodás szabályszerűségéért a polgármester felelős.

(2) Amennyiben a helyi önkormányzat adott költségvetési évre vonatkozóan nem rendelkezik elfogadott költségvetéssel és zárszámadással, illetve nem tesz eleget beszámolási, valamint vagyonnyilvántartási kötelezettségének, úgy a költségvetés és zárszámadás elfogadásának, illetve a beszámoló és vagyonnyilvántartás elkészítésének határidejét követő hónaptól a mulasztás megszüntetését követő hónapig a nettó finanszírozás keretében finanszírozott támogatásainak folyósítása felfüggesztésre kerül.

115. § (1) A helyi önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program, fejlesztési terv a helyi önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A helyi önkormányzat gazdasági programja, fejlesztési terve – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(2) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A helyi önkormányzatok feladatfinanszírozási rendszere

116. § (1) A helyi önkormányzatok által ellátott feladatokhoz a központi támogatás biztosítása, kivéve, ahol jogszabály teljesítményfinanszírozásról, más szakmai finanszírozási módról rendelkezik, illetve az önkormányzat által a közösségteremtő önfenntartó feladata körében ellátott feladatokat – a feladatfinanszírozás rendszerén belül történik.

(2) A feladatfinanszírozási rendszer célja, hogy a helyi önkormányzatok állam által meghatározott kötelező feladatainak szakmai jogszabályok által megállapított feltételek szerinti ellátásához rendelkezésre álljon a fedezet.

(3) A feladatfinanszírozási rendszer keretében a helyi önkormányzatot megillető támogatás meghatározásához a tárgyévet megelőző, a központi költségvetés készítési menetrendjéhez igazodóan, az államháztartásért felelős miniszter és az önkormányzatokért felelős miniszter – az ágazati miniszterrel egyeztetett tartalommal – meghatározza a kötelező feladatainak kiadási szükségletét. Az önkormányzat emellett adatot szolgáltat a működési kiadások teljesítéséhez felhasználandó helyi adók, illetve egyéb saját bevételek összegéről.

(4) A működési célú bevételek körét, valamint ezen belül a helyi adókból működési célra figyelembeveendő bevételek körét és mértékét külön törvény határozza meg.

(5) A feladatfinanszírozási rendszernek biztosítania kell az önkormányzatok bevételi érdekeltiségének fenntartását.

117. § (1) A kötelező feladatok kiadási szintjének e törvény 11. § (3) bekezdés szerinti változása esetén – szükség szerint újabb önkormányzati adatszolgáltatás alapján – módosítani kell a feladatalapú támogatás összegét.

(2) A feladatalapú támogatásból a helyi önkormányzat köteles a kötelezően ellátandó feladatait elvégezni.

(3) Az önként vállalt, az állam által prioritásként kezelt feladatok finanszírozására az állam támogatást biztosíthat az önkormányzatoknak.

(4) Kivételes esetben jogszabályban meghatározott módon a helyi önkormányzat működőképessége megőrzése érdekében kiegészítő támogatás adható.

Gazdasági ellenőrzés

118. § (1) A helyi önkormányzatnak és az önkormányzatok társulásainak gazdálkodását, valamint a részükre nyújtott költségvetési, európai uniós és az ahhoz kapcsolódó költségvetési támogatások felhasználását az Állami Számvevőszék, az állami könyvvizsgáló, a kormány által kijelölt szerv, a fejezetek ellenőrzési szervezetei, a Magyar Államkincstár, az ellenőrzési hatóság az Európai Számvevőszék és az Európai Bizottság illetékes szervezetei, az európai uniós támogatások irányító hatóságai és a kifizető hatóság, illetve a közreműködő szervezetek képviselői ellenőrizhetik.

(2) A költségvetési, európai uniós, vagy egyéb nemzetközi támogatásban részesülő önkormányzat vagy társulás köteles a támogatást nyújtó, a támogatás lebonyolításában részt vevő és a támogatást ellenőrző szervezetekkel együttműködni.

119. § (1) A jegyző köteles – a külön jogszabályokban meghatározott – belső kontrollrendszert működtetni, ami biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

(2) A jegyző köteles gondoskodni – a belső kontrollrendszeren belül – a belső ellenőrzés működtetéséről az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével. A helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

120. § (1) A pénzügyi bizottság a helyi önkormányzatnál és intézményeinél:

a) véleményezi az éves költségvetési javaslatot és a végrehajtásáról szóló féléves, éves beszámoló tervezeteit;

b) figyelemmel kíséri a költségvetési bevételek alakulását, különös tekintettel a saját bevételekre, a vagyonszerzés (vagyonszerzés, -csökkenés) alakulását, értékeli az azt előidéző okokat;

c) vizsgálja az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás indokait és gazdasági megalapozottságát, ellenőrizheti a pénzügyi szabályzat megtartását, a bizonylati rend és a bizonylati fegyelem érvényesítését;

d) ellátja a képviselő-testület rendeletében meghatározott feladatokat.

(2) A pénzügyi bizottság vizsgálati megállapításait a képviselő-testülettel haladéktalanul közli. Ha a képviselő-testület a vizsgálati megállapításokkal nem ért egyet, illetve a szükséges intézkedéseket nem teszi meg, a vizsgálati jegyzőkönyvet az észrevételeivel együtt megküldi az állami könyvvizsgálónak és az Állami Számvevőszéknek.

121. § (1) A helyi önkormányzatok működőképességének biztosítása, a költségvetési egyensúly megteremtése és megőrzése, valamint a kötelező önkormányzati feladatok ellátásának biztosítása érdekében a helyi önkormányzatokért felelős miniszter, és az államháztartásért felelős miniszter költségvetési minősítésű könyvvizsgálót bíz meg.

(2) Nem lehet könyvvizsgáló, a helyi önkormányzat polgármestere, képviselő-testületének tagja, jegyzője, az önkormányzati hivatal alkalmazottja, továbbá a 40. § (6) bekezdésében meghatározott szervezet vezetője, alkalmazottja és ezek közeli hozzátartozója, e minősége fennállása alatt, illetve annak megszűnésétől számított három évig.

(3) A könyvvizsgálói feladatot ilyen tevékenység folytatására jogosult könyvvizsgáló cég is elláthatja. A könyvvizsgáló cég megbízásakor a könyvvizsgálót elvégző természetes személyt

(kamarai tag könyvvizsgálót) is meg kell nevezni. Ebben az esetben a (2) bekezdésben meghatározott előírások a természetes személyre (kamarai tag könyvvizsgálóra) vonatkoznak.

122. § (1) A könyvvizsgáló részére megbízás adható:

- a) a költségvetés és zárszámadás folyamatának, az ezekről szóló rendelet tervezetének, valamint e rendeletének ellenőrzésére;
- b) az önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzésére;
- ba) fizetéseképtelenség, vagy annak reális veszélye esetén;
- bb) ha lényeges, gazdálkodási szabálytalanságra utaló adat merül fel;
- bc) ha az önkormányzat gazdálkodási helyzetének értékelése, hitelfelvételi szándék miatt, nemzetgazdasági szempontból, vagy ha egyéb fontos okból szükséges.

(2) A könyvvizsgáló a feladata végrehajtásának során vizsgálja, hogy az önkormányzat

- a) gazdálkodása során a jogszabályokat, saját döntéseit mennyiben tartja be;
- b) saját bevételei, valamint kiadásai reális alapot jelentenek-e kötelezettségvállalásai teljesítéséhez.

123. § (1) A könyvvizsgáló megállapításairól tájékoztatja a polgármestert, valamint a kormányhivatalt.

(2) Ha a könyvvizsgáló megállapításai intézkedésre tesznek javaslatot, a polgármester köteles a képviselő-testületet összehívni.

(3) Ha a képviselő-testület a könyvvizsgáló által javasolt intézkedést nem hozza meg, a kormányhivatal tájékoztatja az önkormányzatokért felelős, valamint az államháztartásért felelős minisztert.

Az önkormányzati adósságállomány keletkeztetése

Adósságkezelés

124. § (1) a helyi önkormányzat adósságot keletkeztető adósságvállalást

- a) működési célból
 - b) fejlesztési célból, akként, hogy a kötelezettségvállalás mértéke éves szinten a saját bevételeinek 50%-át nem haladja meg,
- kizárólag a Kormány engedélyével vehet fel.

(2) az (1) bekezdés rendelkezéseit nem kell alkalmazni, ha az európai uniós fejlesztési támogatások megelőlegezésére szolgáló hitelek, a Kormány kezességvállalásával biztosított kötelezettségvállalások, valamint az adósságrendezési eljárás a során a hitelezői egyezség megkötéséhez igénybe vett reorganizációs hitelek esetében.

(3) A Kormány a kötelezettségvállaláshoz abban az esetben járul hozzá, ha a helyi önkormányzat közigazgatási feladatainak ellátásához szükséges kapacitás, a kötelezettségvállalás teljesítése, a működési kiadások folyamatos teljesítését nem veszélyezteti.

(4) A hozzájárulás iránti kérelemhez a hitelt folyósító pénzügyi szolgáltató és az önkormányzat közötti hitelszerződés tervezetét, valamint a 118. § (5) bekezdése szerinti könyvvizsgálói szakmai véleményt kell mellékelni. A kérelmet kötvény nyilvános kibocsátásának szándéka esetén a Pénzügy Szervezetek Állami Felügyelet részére jóváhagyásra benyújtandó tájékoztató és/vagy a jóváhagyott engedély birtokában, ezeket mellékelve, zártkörű kibocsátás szándéka esetén pedig a befektető és a helyi önkormányzat közötti, a kötvény lejegyzéséről vagy megvásárlásáról szóló megállapodás tervezetével együtt nyújtja be a helyi önkormányzat a Kormányhoz.

(5) A (2) bekezdésben meghatározott döntés ellen kizárólag jogszabálysértésre hivatkozással a bírósághoz lehet fordulni.

125. § (1) A helyi önkormányzat az Európai Unió, vagy más nemzetközi szervezet felé vállalt kötelezettségből eredő beruházást kivéve nem indíthat új beruházást, amennyiben tárgyévi adósságot keletkeztető kötelezettségvállalása eléri vagy meghaladja a 124. § (1) bekezdés szerinti korlátozás mértékét. A helyi önkormányzat tárgyévi költségvetési rendeletében évenkénti bontásban rögzíti a kötelezettségvállalások tárgyét követő három évben várható költségvetési hatását.

(2) A helyi önkormányzat kötelezettségvállalásához kapcsolódó kezességet – a 124. § (1) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – akkor vállalhat, ha a kötelezettségvállalás visszafizetése a kötelezett pénzügyi helyzetére vonatkozó információk alapján és a rendelkezésre álló további fedezetekre tekintettel az önkormányzati kezesség beváltása vagy egyéb költségvetési többlettámogatás nélkül biztosított.

(3) E § vonatkozásában adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásnak minősül a kölcsönfelvétel, a hitelfelvétel, a kötvény- és váltókibocsátás, a kezességvállalás, valamint a lízing- és faktor-ügylet.

Adósságrendezés

126. § Az e törvényben meghatározott – a képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozó-ügyek kivételével, a helyi önkormányzat kötelezően ellátandó feladatainak és hatáskörének teljesítésével kapcsolatos valamennyi gazdasági kérdésben az adósságrendezési bizottság dönt.

127. § (1) Ha a képviselő-testület az e törvényben foglalt kötelezettségei teljesítése érdekében a fővárosi, megyei kormányhivatal felhívása ellenére 30 napon belül nem ül össze, felosztatása kezdeményezhető.

(2) Amennyiben a képviselő-testület működésképtelenné válik, továbbá, ha a felosztatását kezdeményezték, a helyi önkormányzattal szemben azonnal a vagyon bírósági felosztására vonatkozó eljárási szabályok szerinti adósságrendezési eljárást kell lefolytatni.

128. § (1) A helyi önkormányzat az adósságrendezési eljárás ideje alatt a képviselő-testület által elfogadott válságköltségvetés alapján gazdálkodik. A helyi önkormányzat a válságköltségvetéséből az alábbi kiadásokat finanszírozhatja:

a) külön jogszabályokban számára kötelezően előírt feladatok működési kiadásait;

b) a helyi önkormányzatnál vagy az általa fenntartott költségvetési szervnél nyilvántartott olyan pénzeszközök felhasználását, amely pénzeszközök nem a helyi önkormányzatot, illetve az általa fenntartott költségvetési szervet illetik, vagy felettük nem az adósságrendezés alá vont helyi önkormányzat, illetve az általa fenntartott költségvetési szerv rendelkezik.

(2) Ha képviselő-testület a válság-költségvetési rendeletet az adósságrendezés megindításának időpontját követő 90 napon belül nem fogadja el, a pénzügyi gondnok köteles ezt a tényt a bíróságnak bejelenteni, amely az adósságrendezési eljárásnak a vagyon bírósági felosztására vonatkozó eljárási szabályok szerinti folytatását rendeli el.

129. § Az adósságrendezésbe nem vonható be a helyi önkormányzat használatába, vagyonkezelésébe adott, nem az önkormányzat tulajdonát képező vagyon, továbbá hazai vagy uniós forrásból nyújtott fejlesztési támogatásból származó bevételek.

130. § Amennyiben a helyi önkormányzat a pénzügyi egyensúly visszaállítása érdekében a hitelezőkkel kötött egyezség megkötéséhez pénzügyi intézménytől hitelt vesz fel (reorganizációs hitel), úgy a központi költségvetésből az esedékes kamattörlesztésre, annak egy részére a reorganizációs hitel teljes futamidejére vagy annak egy részére a helyi önkormányzatokért felelős miniszter döntése alapján kamatmentes visszatérítendő támogatás nyújtható.

131. § Az adósságrendezés megindításának időpontjától kezdődően az eljárás lezárásáig terjedő időtartamban, a miniszter egyedi döntése alapján, egyedi beruházási kiadások teljesíthetők, különös tekintettel európai uniós támogatással megvalósuló beruházásokra és derogációs kötelezettség teljesítésére. A reorganizációs tervben a miniszter egyedi döntése alapján engedélyezett beruházások szerepelhetnek.

132. § Az önkormányzati adósságrendezéssel kapcsolatos egyéb szabályokat az adósságrendezésről szóló törvény tartalmazza.

VII. fejezet

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÉS A KÖZPONTI ÁLLAMI SZERVEK KAPCSOLATA, A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETE

133. § (1) Az Országgyűlés törvényben szabályozza a helyi önkormányzatok jogállását, feladat- és hatáskörét, a kötelezően ellátandó feladatait, kötelező szervtípusait, működésének garanciáit, anyagi eszközeit és gazdálkodásának alapvető szabályait;

(2) Az Országgyűlés a Kormánynak - az Alkotmánybíróság véleményének kikérése után előterjesztett - javaslatára felosztatja azt a helyi képviselő-testületet, amelynek működése az Alaptörvénnyel ellentétes [Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés g) pont]. Ha az Országgyűlés a képviselő-testületet felosztatja, három hónapon belüli időpontra ki kell tűzni az időközi választást.

(3) Az Országgyűlés a felosztatásról a soron következő ülésén határoz. E napirend tárgyalására meg kell hívni az érintett helyi önkormányzat polgármesterét. A polgármester jogosult a felosztatásra vonatkozó javaslattal kapcsolatban a képviselő-testület álláspontját a határozathozatal előtt ismertetni.

(4) Az Országgyűlés dönt az állam területi tagozódásáról, a megyékhez tartozó egyes településekről, továbbá - az érintett önkormányzatok véleményének kikérése után - a megyék összevonásáról, szétválasztásáról, határainak megváltoztatásáról, elnevezéséről és székhelyéről, valamint a fővárosi kerületek kialakításáról.

134. § A köztársasági elnök:

a) dönt az érintett helyi önkormányzatok kezdeményezésére – az ország területének közigazgatási tagozódásával, illetőleg területszervezéssel kapcsolatosan előkészített – városi cím adományozásáról, továbbá a község alakításáról, egyesítéséről, a községegyesítés megszüntetéséről, a város, község elnevezéséről;

b) megbízza az illetékes fővárosi, megyei kormányhivatal vezetőjét – ha az Országgyűlés a helyi képviselő-testületet felosztatja –, hogy az új képviselő-testület megválasztásáig terjedő időre gyakorolja azokat a feladatokat és hatásköröket, amelyeket a jogszabály a polgármesternek állapít meg, halaszthatatlan esetben döntsön olyan ügyekben, amelyek a képviselő-testület átruházható hatáskörei.

135. § A Kormány:

a) a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter irányításával, a fővárosi és megyei kormányhivatal útján biztosítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét;

b) javaslatot tesz - az Alkotmánybíróság véleményének kikérését követően - az Országgyűlésnek az alaptörvény-ellenesen működő képviselő-testület felosztatására;

c) a költségvetési egyensúly vizsgálata után, külön törvényben meghatározottak szerint hozzájárulhat a helyi önkormányzat törvényben meghatározott mértékű kölcsönfelvételéhez vagy más kötelezettségvállalásához, illetve a kölcsönfelvételt, vagy más kötelezettségvállalást a törvényben meghatározott feltételhez kötheti.

136. § A helyi önkormányzatokért felelős miniszter:

a) közreműködik a helyi önkormányzatok feladatát és hatáskörét, a polgármester, a főpolgármester, a fővárosi, megyei kormányhivatal tevékenységét érintő jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök és egyedi állami döntések tervezeteinek előkészítésében;

b) közreműködik a helyi önkormányzat meghatározott értékhatár feletti kölcsönfelvételére vagy más kötelezettségvállalására vonatkozó kormányzati hozzájárulás megadásánál;

c) összehangolja a helyi önkormányzatok működésével összefüggő településfejlesztés, tervezés és gazdálkodás, valamint az egyes adatbázisokkal kapcsolatos kormányzati feladatok ellátását;

d) koordinálja a helyi önkormányzatok részére bocsátott fejlesztési források felhasználására kiírt pályázatokat, továbbá a helyi önkormányzatok gazdálkodását érintő jogszabályi feltételek kialakítását.

137. § A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter:

a) irányítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét;

b) kezdeményezi a Kormánynál az Alaptörvénnyel ellentétesen működő helyi képviselő-testület feloszlására vonatkozó országgyűlési előterjesztés benyújtását;

c) előkészíti az Országgyűlés és a köztársasági elnök hatáskörébe tartozó területszervezési döntéseket.

138. § A miniszter:

a) rendeletben határozza meg a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a jegyző, a főjegyző, a fővárosi, megyei kormányhivatal államigazgatási feladatai ellátásának szakmai szabályait, és ellenőrzi azok érvényesülését;

b) a rendelkezésre álló forrásokra figyelemmel rendeletben szabályozza a helyi önkormányzatok által fenntartott intézmények működésének szakmai követelményeit, az intézmények dolgozóinak képesítési előírásait, ellenőrzi az előírások érvényesülését;

c) az a) és b) pontban említett ellenőrzés eredményéről tájékoztatja a helyi önkormányzatot, javaslatot tesz a hiányosságok megszüntetésére, kezdeményezheti, hogy a képviselő-testület tárgyalja meg az ellenőrzés tapasztalatait, törvénysértés esetén tájékoztatja a helyi önkormányzatokért felelős minisztert és a fővárosi, megyei kormányhivalt;

d) tájékoztatja a helyi önkormányzatot a központi ágazatpolitikai célokról, a szabályozási eszközökről, és biztosítja számukra az ágazati feladatok ellátásához szükséges információt;

e) a helyi önkormányzatoktól - ágazati feladatai körében - adatokat és tájékoztatást kérhet, amelyet az önkormányzat köteles teljesíteni;

f) az állami költségvetésről szóló törvényben meghatározott címen és feltételekkel a helyi önkormányzat részére a helyi önkormányzatokért felelős miniszter koordinálásával pénzügyi támogatást nyújthat.

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyelete

139. § (1) A fővárosi és megyei kormányhivatal a törvényességi felügyelet körében – határidő tűzésével – felhívja a helyi önkormányzatot a jogszabálysértés megszüntetésére. A helyi önkormányzat a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni, és a megadott határidőn belül az

annak alapján tett intézkedésről vagy egyet nem értéséről a fővárosi és megyei kormányhivatalt írásban tájékoztatni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tájékoztatást vagy a megadott határidő eredménytelen leteltét követően a fővárosi és megyei kormányhivatal

a) javasolhatja a Kormánynak, hogy kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát;

b) kezdeményezheti a bíróságnál az önkormányzati rendelet más jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát;

c) kezdeményezheti a bíróságnál a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását vagy

d) (törvényességi felügyelet további eszközei).

140. § Amennyiben a fővárosi és megyei kormányhivatal javasolja a Kormánynak, hogy kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát, a Kormányhoz intézett javaslatához csatolja az Alkotmánybíróságról szóló törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelelő indítvány tervezetét.

141. § (1) A fővárosi és megyei kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől számított harminc napon belül kezdeményezheti a bíróságnál az önkormányzati rendelet jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát.

(2) Az önkormányzati rendelet felülvizsgálatára irányuló bírósági indítvány tartalmazza

a) a bíróság által vizsgálandó önkormányzati rendeletet;

b) az önkormányzati rendelet jogszabálysértőnek talált rendelkezésének megjelölését;

c) azon jogszabályi rendelkezés megjelölését, amelyet az önkormányzati rendelet sért, valamint

d) annak okát, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatal az adott rendelkezést miért tartja jogszabálysértőnek.

(3) Ha a bíróság megállapítja, hogy az önkormányzati rendelet vagy annak valamely rendelkezése jogszabálysértő,

a) az önkormányzati rendeletet vagy annak rendelkezését megsemmisíti, vagy kimondja, hogy a kihirdetett, de még hatályba nem lépett önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése nem lép hatályba (a továbbiakban együtt: megsemmisítés);

b) határidő tűzésével elrendeli, hogy a jegyző a bíróság határozatának közzétételéről az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon gondoskodjon, és

c) rendelkezik arról, hogy határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

(4) A bíróság határozatát a helyi önkormányzattal és a fővárosi és megyei kormányhivatallal közölni kell, valamint közzé kell tenni a bíróság honlapján.

(5) A bíróság által megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a bírósági döntésnek a Magyar Közlönyben való közzétételét követő napon hatályát veszti.

(6) A bíróság az (5) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése hatályvesztését, ha azt a jogbiztonság vagy a rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok különösen fontos érdeke indokolja.

(7) A megsemmisítés nem érinti a hatályvesztést megelőzően létrejött jogviszonyokat és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.

142. § (1) A fővárosi és megyei kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen leteltétől számított

harminc napon belül kezdeményezheti a bíróságnál a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását.

(2) A jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítására irányuló bírósági indítvány tartalmazza

a) azon törvényi rendelkezés megjelölését, amely alapján a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége fennáll;

b) annak okát, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatal miért tartja a jogalkotási kötelezettség elmulasztását megállapíthatónak;

c) a jogalkotási kötelezettség elmulasztásával összefüggő, a mulasztás elbírálásához szükséges önkormányzati rendeletet.

(3) Ha a bíróság megállapítja, hogy a helyi önkormányzat a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta, határidő tűzésével elrendeli, hogy a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettségének tegyen eleget.

(4) Ha a helyi önkormányzat a bíróság által megadott határidőn belül nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének, a fővárosi és megyei kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül kezdeményezi a bíróságnál a mulasztás fővárosi és megyei kormányhivatal által történő orvoslásának az elrendelését. A bíróság eljárása során a (2) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell.

(5) Ha a bíróság megállapítja, hogy a helyi önkormányzat a bíróság által megadott határidőn belül a jogalkotási kötelezettségének nem tett eleget, határidő tűzésével elrendeli, hogy a fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője a mulasztás orvoslásához szükséges önkormányzati rendeletet a helyi önkormányzat nevében alkossa meg. Az elrendelést követően a helyi önkormányzat a jogalkotási kötelezettség elmulasztását nem orvosolhatja.

143. § (1) A fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője a rendeletet a helyi önkormányzat nevében, az önkormányzati rendeletre irányadó szabályok szerint alkotja meg azzal, hogy a rendeletet a fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője írja alá, és a fővárosi és megyei kormányhivatal hivatalos lapjában hirdeti ki.

(2) A kihirdetett rendeletet a fővárosi és megyei kormányhivatal megküldi a helyi önkormányzatnak. A jegyző gondoskodik a kihirdetett rendeletnek a szervezeti és működési szabályzatban az önkormányzati rendeletek kihirdetésére meghatározott szabályokkal azonos módon történő közzétételéről.

(3) A fővárosi és megyei kormányhivatal vezetője által a helyi önkormányzat nevében megalkotott rendelet önkormányzati rendeletnek minősül, módosítására és hatályon kívül helyezésére a helyi önkormányzat jogosult.

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosítása

144. § (1) A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 45.§ (2)-(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„45.§ (2) A jegyző alapilletményét a mindenkori illetményalap és az alábbi szorzószámok szorzataként kell megállapítani.

Szorzó-
szám

a) 3000-4999 lakosú település esetén

5

<i>b)</i> 5000-9999 lakosú település esetén	6
<i>c)</i> 10000 és az annál több lakosú település esetén	6,5
<i>d)</i> fővárosi kerület esetén	7,5
<i>e)</i> megye és megyei város esetén	8
<i>f)</i> főváros esetén	8,5

(3) A közös hivatalt vezető jegyző illetményét a hivatalhoz tartozó települések együttes lakosságának figyelembe vételével kell megállapítani.”

(2) A Ktv. 46.§ (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A jegyző, főjegyző vezetői illetménypótléokra jogosult, amelynek mértéke alapilletményének:

<i>a)</i> 3000-4999 lakosú település esetén	10 %-a
<i>b)</i> 5000-9999 lakosú település esetén	20 %-a
<i>c)</i> 10000 és az annál több lakosú település esetén	30 %-a
<i>d)</i> fővárosi kerület esetén	40 %-a
<i>e)</i> megye és megyei város esetén	40 %-a
<i>f)</i> főváros esetén	50 %-a

”

145. § A Ktv. a következő IV/A. fejezettel és 58/A-58/S.§-okkal egészül ki:

A POLGÁRMESTERRE VONATKOZÓ KÜLÖN RENDELKEZÉSEK

Fegyelmi és kártérítési felelősség

58/A § (1) Fegyelmi vétséget követ el a polgármester, ha tisztségéből eredő kötelezettségét vétkeesen megszegi.

(2) A polgármesterrel szemben kiszabható fegyelmi büntetések:

a) megrovás;

b) meghatározott kedvezmények és juttatások csökkentése, illetőleg megvonása;

c) díjának legfeljebb 20%-kal történő csökkentése.

(3) A kedvezmények és juttatások csökkentése, illetőleg megvonása, valamint a díjnak a csökkentése egy évnél hosszabb időszakra nem vonatkozhat.

58/B § (1) A polgármester ellen a fegyelmi eljárást a képviselő-testület rendeli el. A fegyelmi eljárás kezdeményezésére a képviselő-testület tagja, bizottsága és a fővárosi, megyei kormányhivatal vezetője jogosult.

(2) A fegyelmi eljárás során vizsgálatot kell tartani, amelynek lefolytatására a képviselő-testület tagjai közül háromtagú vizsgáló bizottságot kell megbízni.

(3) A vizsgálóbizottság a megbízását követő harminc napon belül köteles lefolytatni a vizsgálatot, ennek keretében meghallgatni a polgármestert. A vizsgálóbizottság a vizsgálat lezárását követő nyolc napon belül elkészíti a jelentését és a vizsgálóbizottság elnöke soron kívül, a jelentés elkészítését követő 15 napon belüli időpontra - a jelentés egyidejű megküldésével - összehívja a képviselő-testület ülését. A képviselő-testület a jelentés alapján a vizsgálóbizottság elnöke által összehívott ülésen, de legkésőbb az azt követő nyolc napon belül érdemben dönt a polgármester fegyelmi ügyében. E napirend tárgyalásának levezetésére a képviselő-testület a tagjai sorából elnököt választ.

(4) A polgármester tisztsége a fegyelmi eljárás ideje alatt felfüggeszthető. A felfüggesztő határozat ellen a polgármester nyolc napon belül a felfüggesztés megszüntetése iránt eljárást kezdeményezhet a megyei (fővárosi) bíróságnál. A bíróság nyolc napon belül nemperes eljárásban dönt a felfüggesztés fenntartásáról vagy megszüntetéséről. A bíróság határozata ellen külön fellebbezésnek nincs helye.

58/C § (1) A polgármester a tisztségéből eredő kötelezettségének vétkes megszegésével okozott kárért anyagi felelősséggel tartozik.

(2) Szándékos károkozás esetén a polgármester a teljes kárt köteles megtéríteni.

(3) Gondatlan károkozás esetén a polgármester kéthavi díja erejéig felel. Négyhavi díja erejéig felelős a polgármester, amennyiben

a) a gazdálkodásra vonatkozó szabályok súlyos megsértésével;

b) az ellenőrzési kötelezettség elmulasztásával vagy hiányos teljesítésével;

c) hatósági intézkedés során a jogszabályok megsértésével okozott kárt, vagy

d) a kár olyan jogszabályba ütköző utasítása teljesítéséből keletkezett, amelynek következményeire az utasított előzőleg felhívta a figyelmét.

Díjazás

58/D § (1) A főállású polgármestert a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény szerint megállapított illetményalap és az alábbi szorzószámok szerinti díjazás illeti meg, melyet a költségvetés biztosít:

	Szorzó- szám
<i>a)</i> 500-nál kevesebb lakosú település esetén	2,5
<i>b)</i> 500-999 lakosú település esetén	3,0;
<i>c)</i> 1000-2 999 lakosú település esetén	5,0;
<i>d)</i> 3000-4999 lakosú település esetén	6,0;
<i>e)</i> 5000-10000 lakosú település esetén	8,0;
<i>f)</i> 10 000-nél több lakosú település, valamint járásszékhely önkormányzat esetén	10,0;
<i>g)</i> a fővárosi kerületi önkormányzat esetén	11,0;
<i>h)</i> a megyei városi önkormányzat és megyei önkormányzat esetén	12,0;
<i>i)</i> a fővárosi önkormányzat esetén	13,0.

(2) A társadalmi megbízatású polgármestert a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény szerint megállapított illetményalap és az alábbi szorzószámok szerinti díjazás illeti meg, melyet a költségvetés biztosít:

	Szorzó-szám
<i>a)</i> 500- nál kevesebb lakosú település esetén	2,0;
<i>b)</i> 500-999 lakosú település esetén	2,5;
<i>c)</i> 1000-2 999 lakosú település esetén	3,0;
<i>d)</i> 3000-4999 lakosú település esetén	4,0;
<i>e)</i> 5000-10000 lakosú település esetén	5,0;
<i>f)</i> 10 000-nél több lakosú település, valamint járásszékhely önkormányzat esetén	7,0;
<i>g)</i> a fővárosi kerületi önkormányzat esetén	8,0;
<i>h)</i> a megyei városi önkormányzat és megyei önkormányzat esetén	9,0;
<i>i)</i> a fővárosi önkormányzat esetén	10,0.

(3) A díjazás emeléséről a képviselő-testület dönt. A polgármester díjazását a képviselő-testület, az önkormányzat saját bevétele terhére legfeljebb 30 %-kal megnövelheti. A polgármester díjazása megnövelése nem veszélyeztetheti az önkormányzat kötelező feladatai ellátását.

(4) A polgármester díjazásához kapcsolódó - a munkáltatót terhelő - járulékfizetési kötelezettség a képviselő-testületet terheli.

(5) A polgármester díjazása és egyéb juttatása közérdekből nyilvános adat.

58/E § A társadalmi megbízatású polgármester írásban benyújtott kérésére a képviselő-testület mellőzheti a díjazás megállapítását, illetőleg a díjat az e törvényben meghatározottaknál kisebb összegben is megállapíthatja.

58/F § (1) A képviselő-testület határozatával jutalmat állapíthat meg a polgármesternek meghatározott időszakban végzett munkája értékelése alapján. A jutalom évi mértéke nem haladhatja meg a polgármestert megillető díjazás hat havi összegét.

(2) Amennyiben a polgármesteri tisztség év közben keletkezik vagy szűnik meg, az (1) bekezdésben meghatározott jutalom időarányos része állapítható meg.

58G § A polgármesternek a polgármesteri tisztsége ellátásával összefüggő, általa előlegezett, számlával igazolt, szükséges költségét meg kell téríteni.

58/H § A képviselő-testület a polgármester foglalkoztatási jogviszonyával, díjazásával, fegyelmi és kártérítési felelősségének megállapításával kapcsolatos hatáskörét nem ruházhatja át.

58/I § Az alpolgármester díjazására a polgármester díjazására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, azzal, hogy az alpolgármestert megillető díj nem érheti el a polgármestert megillető díjat.

A polgármester foglalkoztatási jogviszonyára vonatkozó rendelkezések

58/J § (1) A főállású polgármesteri foglalkoztatási jogviszony a képviselő-testület és a polgármester között - a (2) bekezdés b) pontja kivételével - választással létrejövő, sajátos közszolgálati jogviszony. A polgármester tekintetében a képviselő-testület gyakorolja a munkáltatói jogokat, díját és egyéb juttatásait jogszabály keretei között határozza meg.

(2) A főállású polgármester foglalkoztatási jogviszonya

a) a megválasztásával jön létre ha főállású polgármesterként választották meg;

b) a szervezeti és működési szabályzat módosításával jön létre ha a képviselő-testület a társadalmi megbízatást - a polgármesterrel egyetértésben - főállásúra változtatja.

58/K § (1) A főállású polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyban töltött időtartam közszolgálati, illetve hivatásos szolgálati jogviszonyban töltött időnek, illetőleg nyugdíjra jogosító szolgálati időnek számít.

(2) A főállású polgármester foglalkoztatási jogviszonya megszűnik:

a) tisztségének megszűnésével, a tisztség megszűnése napján;

b) közös megegyezéssel, a megegyezés szerinti napon.

58/L § (1) Az alpolgármester, a főpolgármester-helyettes, a megyei képviselő-testületi alelnök (a továbbiakban együtt: alpolgármester) foglalkoztatási jogviszonya a helyi önkormányzat képviselő-testületének a tisztség főállásban történő betöltéséről szóló döntését követően, az alpolgármester megválasztásával jön létre.

(2) Az alpolgármester tekintetében a polgármester gyakorolja az egyéb munkáltatói jogokat.

58/M § (1) A főállású polgármester évi 25 munkanap alapszabadságra és 14 munkanap pótszabadságra jogosult.

(2) A polgármester előterjesztésére a képviselő-testület minden év február 28-ig jóváhagyja a polgármester szabadságának ütemezését. A szabadságot az ütemezésben foglaltaknak megfelelően kell kiadni, illetve igénybe venni. A polgármester a szabadság igénybevételéről a képviselő-testületet a következő ülésen tájékoztatja. A polgármester a szabadságot az ütemezéstől eltérően csak előre nem látható esetben veheti igénybe.

(3) Minden év január 31-ig a jegyző által vezetett nyilvántartás alapján meg kell állapítani a polgármester előző évben igénybe vett szabadságának mértékét és a ki nem adott szabadságot a tárgyévi szabadsághoz hozzá kell számítani.

(4) A polgármesternek a szabadságot az esedékesség évében, de legkésőbb a következő év március 31-ig kell igénybe venni, illetve kiadni.

(5) A foglalkoztatási jogviszonyban álló alpolgármester szabadságára az (1)-(4) bekezdésében foglaltak vonatkoznak, azzal az eltéréssel, hogy a szabadság ütemezését a polgármester hagyja jóvá és a szabadságot a polgármester adja ki.

58/N § (1) A polgármestert, ha e tisztségét legalább két évig betöltötte és foglalkoztatási jogviszonya a helyi önkormányzatokról szólóévi....törvény 68.§ (1) bekezdés a), f), i) pontja alapján szűnt meg, végkielégítésként háromhavi díjazásának megfelelő összegű juttatás illeti meg; továbbá részére az új képviselő-testület további háromhavi díjazásának megfelelő juttatást adhat. Ez a juttatás nem illeti meg, ha országgyűlési képviselő, alpolgármesteri foglalkoztatási vagy polgármesteri jogviszonyt létesít.

(2) Ha az alpolgármestert a képviselő-testület az alakuló ülésén nem választja meg alpolgármesternek, de az azt követő három hónapon belül megválasztják, akkor az (1) bekezdés szerinti juttatás időarányos részét vissza kell fizetnie, és a kiesett időtartam közszolgálati jogviszonyban töltött időnek számít.

58/O § (1) A polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyra - a (2) bekezdés kivételével - megfelelően alkalmazni kell e törvény következő rendelkezéseit: 37. §-át; 39. § (1)-(3), (5) bekezdését; 47. § (1)-(2), (4) bekezdését; 48. §-át; 49/A. §-át; 49/C. §-át; 49/E-49/H. §-át; 51. § (1)-(4) bekezdését; 51/A. § (2)-(6) bekezdését; 52. § (1)-(2) bekezdését (az 51-51/A. § és az 52. § alkalmazásánál a vizsgálóbiztos helyett vizsgálóbizottság jár el); 54-55. §-át; 55/A. § (1) bekezdését [az 54. és 55/A. (1) bekezdés alkalmazásánál a fegyelmi tanácson képviselő-testület értendő]; 56. § (1) bekezdését; 58. §-át; 59. § (1)-(4) bekezdését; 71. § (2) bekezdését, kivéve a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvénynek a bekezdésben felsorolt következő rendelkezéseit: 85. §-át; 90. §-ának (1)-(2) bekezdését; 105-106. §-át; 132. § (1) bekezdését; 140. §-át; 167-168. §-át.

(2) A felsőfokú iskolai végzettségű polgármester esetében a Ktv. 25. § (3) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a polgármester - megválasztását követően legalább egy év foglalkoztatási jogviszony eltöltése után - közigazgatási alapvizsgát tehet.

Egyéb rendelkezések

58/P § (1) A polgármester tisztségének megszűnése esetén, a tisztség megszűnését követően nyolc munkanapon belül írásba foglaltan átadja munkakörét az új polgármesternek, ennek hiányában az alpolgármesternek, illetve a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott személynek. A munkakör-átadási jegyzőkönyvet az előző és az új polgármester, a jegyző, valamint a fővárosi, megyei kormányhivatal vezetője írja alá.

(2) Az 58/N.§ (1) bekezdése szerinti juttatás összege akkor fizethető ki, ha a munkakör átadása nyolc munkanapon belül megtörtént. A nyolc munkanapon túli átadás esetén a polgármester a kifizetést akkor engedélyezi, ha a mulasztásnak alapos oka volt, s a munkaköri átadás megtörtént. Vita esetén az érintett a munkaügyi bírósághoz fordulhat.

58/Q § A jegyző kezeli a polgármester személyi anyagát, továbbá ellátja a foglalkoztatási jogviszonyával kapcsolatos ügyviteli feladatokat.

58/R § Ha e törvény eltérően nem rendelkezik a polgármesteren az alpolgármestert, a megyei képviselő-testület elnökét, alelnökét, a főpolgármestert, a főpolgármester-helyettesét is érteni kell.

58/S § E törvény 58/D. §-ának alkalmazásában a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló törvényben meghatározott lakosságszámot és időpontot kell figyelembe venni.”

Záró rendelkezések

Felhatalmazó rendelkezés

146. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a területszervezési eljárás szabályait rendeletben állapítsa meg.

Hatályba léptető rendelkezések

147. § (1) E törvény a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel 2012. január 1-jén lép hatályba.
(Ezek: a 20.§ (2)-(3), 26.§ (1) bekezdés, 62.§, 123-125§; 139-143.§, 147.-148., 149. § (2)-156. §)

(2) Az 1-20. § (1), a 21-25. §, a 26. § (3)-(4) bekezdése, a 40-61.§, a 64-67. §, a 78-122. §, a 126-138.§, 144.§, 146.§, a 149. § (1) bekezdése, valamint a 157.§ 2013. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 26. § (2) bekezdése, a 27-39. §, az 62-63. §, a 68-77. §, 145. §, a 158.§ a 2014. évi önkormányzati választások napján lép hatályba.

Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

148. § E törvény 1-143.§-ai az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése alapján sarkalatosnak minősülnek.

Átmeneti rendelkezések

149. § (1) E törvény hatálybalépése előtt kötött önkormányzati társulási megállapodásokat a képviselő-testületek felülvizsgálják, és e törvény rendelkezéseinek megfelelően módosítják e törvény hatálybalépését követő hat hónapon belül. A járási társulást e törvény hatálybalépését követő három hónapon belül meg kell alakítani.

(2) A társulási megállapodást a helyi önkormányzati általános választásokat követő hat hónapon belül felül kell vizsgálni.

(3) Az önkormányzati hivatalt és a közös önkormányzati hivatalt e törvény 81. - 83. §-ának hatálybalépését követő 60 napon belül kell megalakítani.

(4) A 11. § (2) bekezdésének *b*) pontja, 89. § (2) bekezdése, 97. § (8) és (11) bekezdései alkalmazása során a költségvetési törvényben meghatározott normatív támogatásoknál figyelembe vett lakosság szám az irányadó, egyéb esetekben a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló törvényben meghatározott lakosság számot és időpontot kell figyelembe venni.

Módosító rendelkezések

150. § A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban Ötv.)

a) 2. § (2) bekezdésében, 7. § (1)-(3) bekezdéseiben, a 73. §-ában, a 74. § (1)-(2) bekezdéseiben, a 75. § (2)-(3) bekezdéseiben, a 97. § a) pontjában, a 97. § (3) bekezdés *c*) pontjában, a 103. § (1) bekezdés *a*) pontjában, a 103. § (2) bekezdésében a „megyei közgyűlés” szövegrész helyébe a „megyei önkormányzat képviselő-testülete”,

- b)* 12. § (2) bekezdésében, a 33/A. § *i)* pontjában, a 33/A. § (7) bekezdésében, az 52. § (2) bekezdésében, a 92/C. § (6) bekezdésében, a 97. § *a)* pontjában, a 98. § (3) bekezdésében, a 105. §-ában a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe „a fővárosi, megyei kormányhivatal”,
- c)* 17. § (2) bekezdésében, a 42. § (3) bekezdésében, a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „a fővárosi, megyei kormányhivatalnak”,
- d)* 33/A. § (3a) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szervet” szövegrész helyébe a „a fővárosi, megyei kormányhivatal”,
- e)* 56. § (9) bekezdésében, a „megye közgyűlése” szövegrész helyébe a „megyei önkormányzat képviselő-testülete”,
- f)* 59. §-ában, a 95. § *a)* és *c)* pontjaiban, a 96/A. §-ában „törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszter” szövegrész helyébe a „törvényességi felügyeletéért felelős miniszter”,
- g)* 71. § (2) bekezdésében, a 115. § (5) bekezdésében a „megyei önkormányzat közgyűlése” szövegrész helyébe a „megyei önkormányzat képviselő-testülete”,
- h)* 72. §-ában a „közgyűlés” szövegrész helyébe az „önkormányzat képviselő testülete”,
- i)* 105. §-ában a „törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszterhez” szövegrész helyébe a „törvényességi felügyeletéért felelős miniszterhez”,
- j)* 72. §-ában a „közgyűlés elnöke” szövegrész helyébe az „önkormányzat képviselő-testületének elnöke”,
- k)* 61.§-át megelőző címben, a 61.§ (2), (4)-(5) és (6) bekezdésében, 103.§ (1) bekezdés *c)* pontban a „megyei jogú város” szövegrész helyébe a „megyei város”,
- l)* 61.§ (3) bekezdésében a „megyei jogú városban” szövegrész helyébe a „megyei városban”,
- m)* 92.§ (7)bekezdésében, a 92/A.§ (1) bekezdésében a „megyei jogú városi” szövegrész helyébe a „megyei városi”,
- n)* 93.§ (4) bekezdésében a „megyei jogú várossá” szövegrész helyébe a „megyei várossá”,
- o)* 103.§ (1) bekezdés *c)* pontban a „megyei jogú városok” szövegrész helyébe a „megyei városok” szöveg lép.

151. § A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény

- a)* 1. § (1) bekezdésében, a „megyei közgyűlés” szövegrész helyébe a „megyei önkormányzat képviselő testülete”,

b) 1. § (3) bekezdésében a „megyei közgyűlési” szövegrész helyébe a „megyei önkormányzat képviselő testülete”,

c) 7. § (1) bekezdésében, a 13. § (5) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „a fővárosi, megyei kormányhivatal”,

d) 19. § (2) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszter” szövegrész helyébe a „törvényességi felügyeletéért felelős miniszter”,

e) 1.§ (1) bekezdésében, a 3.§ (1) bekezdésében és a 15.§ (1) bekezdésében a „megyei jogú városi” szövegrész helyébe a „megyei városi”

szöveg lép.

152. § A helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény

a) 13. § (1) bekezdés d) pontjában, 20. § (2) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „a fővárosi, megyei kormányhivatal”,

b) 13. § (4) bekezdésében, a 20. § (1) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „a fővárosi, megyei kormányhivatalnak”,

c) 20. § (4) bekezdésében a „megyei közgyűlés” szövegrész helyébe a „megyei önkormányzat képviselő testülete”
szöveg lép.

153. § A területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény

a) 3. § (1) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős miniszterhez” szövegrész helyébe a „törvényességi felügyeletéért felelős miniszterhez”,

b) 6. § (1)-(2) bekezdésében, a 18. § (2) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „a fővárosi, megyei kormányhivatal”,

c) 7. § (5) bekezdésében a „megyei önkormányzatok közgyűlései” szövegrész helyébe a „megyei önkormányzatok képviselő-testületei”,

d) 19. § (2) bekezdésében a „megyei közgyűlés” szövegrész helyébe a „megyei önkormányzat képviselő testülete”,

e) 1.§ f) pontban, a 19.§ előtti címben, a 19.§ (1) bekezdésében a „megyei jogú várossá” szövegrész helyébe a „megyei várossá”,

szöveg lép.

154. § A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény

a) 7. § (1) bekezdés d) pontjában, a 12. § (2) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „a fővárosi, megyei kormányhivatal”,

b) a 7. § (6) bekezdésében, a 12. § (1) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „a fővárosi, megyei kormányhivatalnak”,
szöveg lép.

155. § A helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény

a) 1. § (2) bekezdésében a „megyei közgyűlési” szövegrész helyébe a „megyei önkormányzat képviselő testülete”,

b) a 3. § (2) bekezdésében a „közgyűlés elnökének” szövegrész helyébe a „az önkormányzat képviselő testülete”,

c) 4. § (1) bekezdés c) pontjában, az 5. § (2) bekezdés c) pontjában a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szervnek” szövegrész helyébe a „a fővárosi, megyei kormányhivatalnak”,

d) 10. § (3) bekezdésében a „törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv” szövegrész helyébe a „a fővárosi, megyei kormányhivatal”
szöveg lép.

Hatályon kívül helyező rendelkezések

156. § (1) Az Ötv. 32.§ második mondata, 61. § (1) bekezdés; a 61/A. §; a 69-70. §; a 88. § (1) bekezdés b)- d) pont, a 88. § (2)-(4) bekezdés, a 98-99. §; a 115. § (5) bekezdés 2012. január 1-jén hatályát veszíti.

(2) Az Ötv. 1-18. §; a 22-31. §; a 32. § első mondata, a 33.§; a 35 -60. §; a 61. § (2) - (6) bekezdés; a 62-68/D§; a 71-72. §; a 74. § (2)-(3) bekezdés; a 75.-87.§; a 88. § (1) bekezdés a) pont; a 89-97. §; a 101-115. § (4) bekezdés; a 115. § (6) bekezdés 2013. január 1-jén hatályát veszíti.

(3) Az Ötv. a 2014. évi általános önkormányzati választás napján hatályát veszíti.

157. § 2013. január 1-jén hatályát veszíti

a) a Ktv. 30/B. § (13) bekezdés, valamint a 46. § (6)-(8) bekezdés;

b) a területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. törvény,

c) a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény,

d) a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény.

158.§ A 2014. évi általános önkormányzati választás napján hatályát veszíti

a) a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény,

b) a helyi önkormányzati képviselők jogállásának egyes kérdéseiről szóló 2000. évi XCVI. törvény.

A polgármester, az önkormányzati képviselő esküjének vagy fogadalmának szövege

„Én, (*polgármester, önkormányzati képviselő neve*) esküszöm, hogy hazámhoz, Magyarországhoz hű leszek; Magyarország Alaptörvényét a többi jogszabállyal együtt megtartom és megtartatom; a tudomásomra jutott titkot megőrzöm; (*a tisztség megnevezése*) tisztségemből eredő feladataimat a (*megye vagy település vagy kerület*) fejlődésének előmozdítása és Magyarország Alaptörvénye érvényesülése érdekében lelkiismeretesen teljesítem.

(A megválasztott polgármester, önkormányzati képviselő meggyőződése szerint)

Isten engem úgy segítjen!”

Vagyon-, jövedelem- és gazdasági érdekeltségi nyilatkozat helyi önkormányzati képviselő (polgármester, alpolgármester), valamint a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettársa és gyermeke számára

A nyilatkozatot adó személye

1. A nyilatkozatot adó:

- a) helyi önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester (a továbbiakban együtt: képviselő)
- b) a képviselővel közös háztartásban élő házas- vagy élettárs (a továbbiakban: házas-/élettárs)
- c) a képviselővel közös háztartásban élő gyermek (a továbbiakban: gyermek)

2. A képviselő neve:

3. A házas-/élettárs neve:

4. A gyermek neve:

A) Rész

VAGYONI NYILATKOZAT

I. Ingatlanok

1.

a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is):

b) Az ingatlan területnagysága:

c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése):

d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete:

e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.):

f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.):

g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke:

h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete):

2.

a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is):

b) Az ingatlan területnagysága:

c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése):

d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete:

e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.):

f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.):

g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke:

h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete):

3.

a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is):

b) Az ingatlan területnagysága:

c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése):

d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete:

e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.):

f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.):

g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke:

h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete):

4.

- a) A település neve, ahol az ingatlan fekszik (Budapesten kerület is):
- b) Az ingatlan területnagysága:
- c) Művelési ága (vagy a művelés alól kivett terület elnevezése):
- d) Az épület fő rendeltetés szerinti jellege (lakóház, üdülő, gazdasági épület stb.), az épület alapterülete:
- e) Az ingatlan jogi jellege (társasház, szövetkezeti ház, műemlék, bányatelek stb.):
- f) A nyilatkozó jogállása (tulajdonos, bérlő stb.):
- g) Közös tulajdon esetén a tulajdoni hányad mértéke:
- h) A szerzés jogcíme, ideje (a jogviszony kezdete):

II. Nagy értékű ingóságok

1. Gépjárművek:

- a) személygépkocsi: típus
a szerzés ideje, jogcíme: típus
a szerzés ideje, jogcíme: típus
a szerzés ideje, jogcíme: típus
- b) tehergépjármű, autóbusz: típus
a szerzés ideje, jogcíme: típus
a szerzés ideje, jogcíme: típus
a szerzés ideje, jogcíme: típus
- c) motorkerékpár: típus
a szerzés ideje, jogcíme: típus
a szerzés ideje, jogcíme: típus
a szerzés ideje, jogcíme: típus

2. Vízi vagy légi jármű:

- a) jellege:
típusa:
a szerzés ideje, jogcíme:
- b) jellege:
típusa:
a szerzés ideje, jogcíme:

3. Védett műalkotás, védett gyűjtemény:

- a) egyedi alkotások: megnevezés db
a szerzés ideje, jogcíme: megnevezés db
a szerzés ideje, jogcíme: megnevezés db
a szerzés ideje, jogcíme:
- b) gyűjtemény: megnevezés db
a szerzés ideje, jogcíme: megnevezés db
a szerzés ideje, jogcíme: megnevezés db
a szerzés ideje, jogcíme:

4. Egyéb, darabonként vagy készletenként (gyűjteményenként) a mindenkori képviselői alapidő hathavi összegét meghaladó értékű ingóság:

- a) megnevezés:
a szerzés ideje, jogcíme:
- b) megnevezés:
a szerzés ideje, jogcíme:
- c) megnevezés:
a szerzés ideje, jogcíme:

- d) megnevezés:
a szerzés ideje, jogcíme:
- e) megnevezés:
a szerzés ideje, jogcíme:

5. Értékpapírban elhelyezett megtakarítás vagy egyéb befektetés (részvény, kötvény, részjegy, nagy értékű biztosítás stb.):

- megnevezés:
névérték, biztosítási összeg:
- megnevezés:
névérték, biztosítási összeg:
- megnevezés:
névérték, biztosítási összeg:
- megnevezés:
névérték, biztosítási összeg:
- megnevezés:
névérték, biztosítási összeg:

6. Takarékbetétben elhelyezett megtakarítás: Ft

7. A mindenkori képviselői alapidj hathavi összegét meghaladó készpénz: Ft

8. Az összességében a mindenkori képviselői alapidj hathavi összegét meghaladó pénzügyi számlakövetelés vagy más, szerződés alapján fennálló pénzkövetelés:

- a) pénzügyi számlakövetelés:
forintban:
devizában (forintértéken):
- b) más szerződés alapján fennálló pénzkövetelés összege: Ft

9. Más, jelentősebb értékű vagyontárgyak, ha azok együttes értéke a mindenkori képviselői alapidj hathavi összegét meghaladja:

- megnevezés:
megnevezés:
megnevezés:
megnevezés:
megnevezés:

III. Tartozások

Ebben a rovatban kérjük feltüntetni a köztartozás címén, valamint a pénzügyi számlaköveteléssel szemben esetlegesen fennálló tartozásait

1. Köztartozás (adó, vám, illeték, tb-járulék stb.): forint
2. Pénzügyi számlaköveteléssel szembeni tartozás (hitel, kölcsön stb.): forint
3. Magánszemélyekkel szembeni tartozás: forint

IV. Egyéb közlendők

.....
.....
.....
.....
.....

1. Gazdasági társaság neve:
2. Gazdasági társaság formája:
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltág/kültág stb.):
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége:

IV.

1. Gazdasági társaság neve:
2. Gazdasági társaság formája:
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltág/kültág stb.):
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége:

V.

1. Gazdasági társaság neve:
2. Gazdasági társaság formája:
3. Az érdekeltség formája (tulajdonos, részvényes, bt. esetén beltág/kültág stb.):
4. A tulajdoni érdekeltség keletkezéskori aránya:%
5. A tulajdoni érdekeltség jelenlegi aránya:%
6. A gazdasági társaságban viselt tisztsége:

Általános indokolás

A demokratikus jogállam kiépülésének folyamatában és hatékony működése során elengedhetetlen, hogy érvényesüljön a helyi választópolgárok önkormányzáshoz való joga.

Ezért az 1990-ben szabadon megválasztott Országgyűlés első teendői között hajtotta végre a történelmi jelentőségű helyi rendszerváltoztatást. E változás visszaadta a helyi közösségeknek az önkormányzáshoz való jogát, lehetővé téve a helyi közhatalom demokratikus és önálló gyakorlását.

Az önkormányzati rendszer kialakításakor a legnagyobb hangsúlyt a demokratikus működés, az önkormányzati autonómia, illetve a kormányzati túlhatalmat megakadályozó garanciák kiépítése

kapta. Abban a történelmi korszakban ez természetes volt, melynek következményeként a gazdaságossági, hatékonysági, valamint szakmai szempontokat a szükségesnél kisebb mértékben vették figyelembe. A lehető legszélesebb körben érvényesült a helyi önkormányzás joga, így – lélekszámtól függetlenül – valamennyi település választópolgárai élhettek ezen lehetőséggel.

Így egy település-centrikus, nagy autonómiával rendelkező, ugyanakkor széles felelősségre épülő rendszer alakult ki, amely már ekkor magában hordozott több olyan ellentmondást (pl. az elaprózott településszerkezet és a széles feladatrendszer közötti feszültséget), amely később érthető módon működési zavarokhoz vezetett.

A kialakított nagyfokú önállóság ellenére az elmúlt húsz év során folyamatosan szűkült az önkormányzatok mozgástere, a helyi közszolgáltatások biztosítása egyre nagyobb erőfeszítéseket igényelt, a finanszírozás elnehezült a diszfunkcionális elemek egymást erősítő hatására.

E helyzet kialakulásának okai közül alapvetően három tényező emelhető ki. Egyrészt az önkormányzati rendszer belső ellentmondásai, működési zavarai, másrészt a nagy ellátórendszerek elmaradt reformjai – az állam szerepvállalásának tisztázatlansága –, harmadrészt a folyamatosan csökkenő állami támogatások mértéke (miközben a kötelezően ellátandó feladatok száma jelentősen megnövekedett).

Mindezen nehezítő körülmények között fontos hangsúlyozni, hogy az elmúlt 21 év során a demokratikus önkormányzati rendszer betöltötte hivatását, a polgármesterek és a képviselő-testületek munkája nagyban hozzájárult az ország működőképességének fenntartásához.

Napjainkra szakmai és politikai síkon is egyértelművé vált, hogy hazánk önkormányzati rendszere átfogó megújításra szorul.

Az átalakítás során figyelembe kell venni a folyamatban lévő államszervezeti reform hatásait is, különös tekintettel az állam szerepének átértékelésére, bizonyos területeken az állam feladatvállalásának növekedésére, és az ehhez kapcsoló szervezeti változásokra. A megújulást sürgeti a sok elemében radikálisan megváltozott társadalmi, gazdasági, közjogi környezet, az európai uniós tagságból fakadó követelmények és lehetőségek közötti összhang megteremtésének igénye is.

Az Országgyűlés 2011. április 18-án elfogadta, a köztársasági elnök pedig 2011. április 25-én kihirdette Magyarország Alaptörvényét.

Az Alaptörvény 31. cikk (3) bekezdése alapján a helyi önkormányzatokról szóló szabályozást sarkalatos törvény határozza meg. E sarkalatos törvényt az Országgyűlésnek az Alaptörvény hatálybalépéséig, azaz 2012. január 1-jéig meg kell alkotnia.

A tervezet az Alaptörvényben adott jogalkotási felhatalmazás alapján a helyi önkormányzati rendszert a meglévő értékek megőrzésével és több új elem beillesztésével újítja meg, megőrizve a demokratikus jogállam alapelveinek a helyi hatalomgyakorlásban is érvényesülő szabályait.

Alapvető cél, hogy a választópolgároknak a helyi önkormányzáshoz való alapjogai változatlanul és hiánytalanul érvényesüljenek, ugyanakkor az önkormányzati szervezet és működés átalakítása segítse elő a közigazgatási szolgáltatások színvonalának emelését.

Általános cél egy olyan modern, költségtakarékos, feladatorientált önkormányzati rendszer kiépítése, amely lehetőséget biztosít a demokratikus és hatékony működésre, ugyanakkor – a

választópolgárok önkormányzashoz való kollektív jogait érvényre juttató és védendő módon - szigorúbb (felügyeleti jellegű) kereteket szab az önkormányzati autonómiának, ugyanakkor átalakítja az összeférhetetlenség szabályait is.

Hangsúlyozni kell, hogy az önkormányzati rendszer kereteinek megváltoztatása – az ágazati rendszerek reformja nélkül – csak „félmegoldást” eredményez, így célszerű és ésszerű ezen rendszerek együttes felülvizsgálata. Az önkormányzati rendszert alkalmassá kell tenni a megújult struktúrák befogadására, működtetésére. A határozott, ugyanakkor megfontolt megújítás lehetővé teszi az olyan társadalmi szintű feladatok kezelését, amelyek például az uniós tagságból, a kibontakozó globalizáció hatásainak, a gazdasági-társadalmi folyamatoknak a változásaiból következnek.

Az állam közjogi szerepének átértékelése folyamatában szükséges az önkormányzati rendszer és az Alaptörvény elfogadása után átalakuló közjogi környezet összehangolása. Ezért következetesen alkalmazni kell a többszintű szabályozást.

Kiemelt cél az önkormányzati kötelező feladatok jelenleginél pontosabb, egyértelműbb, differenciáltabb meghatározása, a térségi összefogás kiteljesítése, a választópolgárok érdekeinek és igényeinek megfelelő – akár kötelezően előírt - társulási rendszer kialakítása.

Szükséges az önkormányzatok pénzügyi-gazdasági helyzetének megszilárdítása, biztosabb, új alapokra helyezése, átláthatóbb és egyben kötöttebb finanszírozási rendszer kialakítása, az önkormányzatok adósságállományának hatékony kezelése, valamint mindezek érdekében a gazdálkodás ellenőrzésének szigorítása.

Részletes indokolás

Az 1-9. §-okhoz

Az európai értelemben vett jogállam demokratikus helyi közigazgatása a törvényeknek alárendelt szabad önkormányzás révén valósul meg.

A tervezet a magyar önkormányzati hagyományokra építve, figyelembe véve az Európai Önkormányzati Charta elveit, azokat összhangba hozva a hazai sajátosságokkal meghatározza a helyi önkormányzás alapvető fogalmi elemeit, megnevezi alanyát, tárgyát, tartalmát.

Alapvető jelentőséggel bír, hogy a helyi önkormányzás alanya a helyi választópolgárok közössége, az önkormányzati jogok tehát a közösséget – és nem testületeket, személyeket – illetik meg.

Jogállamban a jogok mellé jogi és erkölcsi kötelezettségek társulnak.

Ezek azonban már az egyén szintjén is értelmezhetők.

A Javaslat ezért utal nyomatékosan az állampolgári felelősségérzetre és az együttműködés követelményére, figyelemmel Magyarország Alaptörvénye Alapvetés című fejezetének O) pontjára is: „Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni”.

A települési és területi önkormányzatok elkülönítése, a települési önkormányzatok típusainak tételes felsorolása a differenciált feladattelepítés bázisául is szolgál.

A tervezet az Alaptörvénnyel összhangban helyi szinten is elkülöníti a hatalomgyakorlás közvetett (választott képviselők útján) és közvetlen (helyi népszavazással történő) formáit.

A demokratikus jogállam alapelveiből következően elsőbbséget élvez a képviseleti demokrácia, a népszavazás a hatalomgyakorlás kivételes formája.

A tervezet garanciális jelleggel szögezi le, hogy „A helyi önkormányzatok által ellátott, az Alaptörvény 32. Cikk (1) bekezdésében rögzített feladat- és hatáskörök jogszerű gyakorlása alkotmánybíróági és bírósági védelemben részesül.

Ez a rendelkezés biztosítja, hogy a helyi önkormányzatok betölthessék alkotmányos szerepüket, jogaik sem jogalkotással, sem a jogalkalmazás során ne sérülhessenek.

Az állam egyik legerősebb jogosítványa a közhatalom gyakorlása

Ez a jog az államszervezet részeként a helyi önkormányzatot is megilleti.

Ebből következik, hogy a demokratikus módon, széles körű nyilvánosság körülményei között, jogszerűen kifejezett közakarat érvényre jutása a legális erőszak eszközeivel is kikényszeríthető.

Helyi szinten így teljesedik ki az az alkotmányos alapelv, amelyet Magyarország Alaptörvénye Alapelvek című fejezetének B) cikkében a (3) pont így fogalmaz meg: „A közhatalom forrása a nép”.

A helyi önkormányzás tartalmi elemei között hangsúlyosan jelenik meg az önállóság fogalma.

A helyi önállósághoz való jog a helyi szabadságot jelenti.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

A helyi közügyekben jelenik meg az önállóság legtöbb eleme.

Ezért is fontos, hogy a tervezet meghatározza a helyi közügy alapvető fogalmi elemeit.

Az önállósághoz való jog természetesen nem jelenti a helyi önkormányzat teljes függetlenségét.

A nemzeti szuverenitást megtestesítő Országgyűlés törvényei behatárolják a helyi önkormányzatot, az állami törvényességi felügyelet ellenőrzi az önkormányzati önállóság jogszerű gyakorlását.

A demokratikus követelményére utaló rendelkezések és az azokra épülő társadalmi gyakorlat kiszélesítik a közhatalom társadalmi alapjait, a helyi közakaratnak rendelik alá az önkormányzathoz tartozó közszolgáltatásokat, széles körben biztosítják az állampolgárok közügyekben való részvételét, ami legközvetlenebbül helyi szinten gyakorolható.

A demokrácia legitimációs bázisának szélesítését szolgálják azok a rendelkezések, amelyek arra kötelezik a helyi önkormányzatot, hogy feladatai ellátása során támogassa a lakosság önszerveződő közösségeit, működjön együtt e közösségekkel, és biztosítsa a helyi közügyekben való széles körű állampolgári részvételt.

A képviselő-testület felelőssége, hogy biztosítsa e követelmények teljesítésének szervezeti, személyi, tárgyi és anyagi feltételeit.

A tervezet az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének j) pontjában szabályozott felterjesztési jogot kiterjeszti az országos önkormányzati érdekszövetségekre, amelyek ezt a testületi jogukat a Kormány irányában gyakorolhatják.

Garanciális jelentőségű, hogy a tervezet meghatározza a felterjesztéssel megkeresett szerv alapvető eljárási kötelezettségét.

Fontos társadalmi érdek, hogy az Alaptörvény Alapvetés című fejezetének O) pontjában foglalt – korábban már idézett – követelmény a helyi önkormányzás gyakorlása során is érvényre jusson.

Ezért a tervezet olyan ősi etikai és jogi értékeket emel az alapvető rendelkezések szintjére, mint az öngondoskodás, az önfenntartó képesség erősítése, az együttműködés, a rendeltetésszerű joggyakorlás kötelezettsége, a joggal való visszaélés tilalma.

Az öngondoskodás, önfenntartás igénye két irányban is megjelenik.

Részben az önkormányzat és a központi források, részben az állampolgár és az önkormányzat viszonyában.

Méltánylandó igény és össznemzeti érdek, hogy a helyi önkormányzat mindent megtegyen a helyi lehetőségek feltárása, kiaknázása terén.

Ezért bizonyos esetekben az öngondoskodás megléte a központi forrásokhoz való hozzájárulás feltétele is lehet.

Hasonló követelmény érvényesíthető az állampolgár és a helyi közösség viszonyában.

Ezért is fogalmazza meg a tervezet a tervszerű öngondoskodás, a közösségre háruló terhek enyhítésének igényét és azt, hogy a helyi választópolgár képességei szerint köteles hozzájárulni a közösségi feladatok ellátásához.

Az emberi közösségek akkor életképesek, akkor élhető egy település, ha megvannak és működnek az együttélés alapvető íratlan és írott szabályai.

Az ilyen normákat jelentős részben a helyi sajátosságok alakítják, generális érvényű taxatív felsorolásuk lehetetlen.

Arra azonban van lehetőség, hogy a képviselő-testület – széles körű társadalmi támogatottsággal – a legalapvetőbb szabályokat rendeletbe foglalja és megszegésüket – szigorúan alkotmányos keretek között – szankcionálja.

Ugyancsak az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás - alapján egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti.

A rendeltetésszerű joggyakorlás elve, a joggal való visszaélés tilalma, az együttműködés követelménye a magánjogban ősidők óta létező, részletesen kidolgozott jogintézmény. Indokolt, hogy ezek a követelmények a közjogi rendszerekben is minél szélesebb körben érvényre jussanak.

Annak, hogy a tervezet ezeket a törvényi alapelv szintjére emelte, jelentős gyakorlati következménye is van. Az ezekkel ellentétes magatartás a törvényességi felügyeleti, illetőleg a bírósági eljárás keretében is értékelhető.

A 10-12. §-okhoz

Az önkormányzás lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása. A tervezet első fejezetben megfogalmazott definíciója szerint a helyi közügyek köré elsődlegesen azok a közszolgáltatások tartoznak, amelyeket a lakossági igényekre és a helyi sajátosságokra figyelemmel az önkormányzatok hatékonyan tudnak ellátni.

Annak érdekében, hogy a helyi önkormányzatok feladatrendszeré azonos szempontok alapján legyen kialakítható a tervezet meghatározza a feladatok típusait és a feladat-telepítés elveit.

Ennek keretében rögzíti, hogy az önkormányzati feladat-és hatásköröknek két alaptípusát különböztethetjük meg: a kötelező és az önként vállalt feladatokat.

Garanciális szabály, hogy a helyi önkormányzatnak törvény állapíthat meg kötelező feladat- és hatáskört, amelynek ellátásához a feladattelepítéssel egyidejűleg biztosítani kell az arányos költségvetési, illetve más vagyoni támogatást.

A tervezet lehetőséget biztosít a helyi önkormányzatnak, hogy messzemenően figyelembe vegye a lakossági igényeket, és a hatáskörébe utalt kötelező feladatain túl önként vállalja a helyi képviselő-testület, vagy a helyi népszavazás döntésével bármely olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe.

Elsődleges azonban a kötelező feladatok biztosítása, ezért a tervezet rögzíti, hogy az önként vállalt feladatok megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását. További korlát hogy a fakultatív feladatok finanszírozása a saját bevételek, illetve az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

A tervezet alapelveként rögzíti, hogy a helyi önkormányzatoknak egymástól eltérő feladat- és hatáskörei lehetnek. Fontos eleme az új szabályozásnak, hogy a kötelező feladat- és hatáskört differenciáltan, a helyi önkormányzatok eltérő adottságaira – gazdasági teljesítőképességére, lakosságszámra – figyelemmel kell megállapítani.

Garanciális jelentősége van annak a rendelkezésnek, hogy a hatáskör telepítésével egyidejűleg – az ágazati jogszabályokban – meg kell határozni a feladat- és hatáskörellátás minimális szakmai, személyi, tárgyi és gazdasági feltételeit, valamint módját.

A tervezett szabályozás lehetővé teszi, hogy a nagyobb teljesítőképességű, lakosságszámú települési önkormányzat számára előírt kötelező feladatot más települési önkormányzat önállóan, vagy társulásban átvállalhassa. Az átvállalás alapfeltétele a feladat törvényi címzettjének egyetértése. Ennek garanciális jelentősége van, hiszen az átadással nem szűnik meg a feladat eredeti címzettjének ellátási felelőssége, a szolgáltatás-nyújtási kötelezettség „feléled” ha az átvállaló felhagy a feladat ellátásával. Ezért az ellátási kapacitások optimális kihasználása érdekében szükséges a jóváhagyás. A tervezet a feladatátvállalás egyéb feltételeit is meghatározza, amelyek a feladatellátás szakmai színvonalának, költséghatékonyságának követelményét hivatottak biztosítani.

A feladatátvállalás tervezetben előírt feltételeinek meglétét a fővárosi, megyei kormányhivatal – szükséges esetben más állami szervek bevonásával- törvényességi felügyeleti eljárás keretében vizsgálja.

A 13-16. §-okhoz

A tervezet rögzíti a helyi önkormányzat ellátandó feladatait. A felsorolás nem konkrét, tételes feladat- és hatáskör telepítés. Ez az ágazati, szakmai törvények feladata, melyek az adott társadalmi viszony átfogó szabályozásának részeként határozzák többek között az állam és a helyi önkormányzatok közötti feladatmegosztást és a tervezetben meghatározott elvek szerint (pl. kötelező differenciálás) meghatározzák a helyi önkormányzatok feladat- és hatásköreit. Tételes hatáskör-telepítést a tervezet csak kivételesen tartalmaz, ha nincs a szabályozandó kérdéskör tekintetében ágazati törvény. Ennek megfelelően határozza meg a tervezet a helyi közbiztonság önkormányzati feladatait.

A közfoglalkoztatás céljának eléréséhez, társadalmi rendeltetése betöltéséhez nagymértékben hozzájárul, ha a közfoglalkoztatás helyben történik, és a helyi közösség közvetlenül értékelheti a munka eredményét.

A tervezet rendelkezik arról is, ha a helyi önkormányzat nem tesz eleget jogszabályon alapuló feladat-ellátási kötelezettségének. Ez esetben a kormányhivatal kezdeményezésére a bíróság állapítja meg az önkormányzat mulasztását, és határidő tűzésével kötelezi az önkormányzatot az adott közszolgáltatás biztosítására. A bíróság elrendelheti a mulasztó önkormányzat költségére a feladat-ellátás biztosítását is.

Kiemelt érdek az Európai Unió, illetve más nemzetközi szervezetek felé fennálló kötelezettségek teljesítése, melyet nem veszélyeztethet a helyi önkormányzat jogsértő mulasztása. Ezért a tervezet lehetővé teszi, hogy a Kormány magához vonja a kötelezettséggel összefüggő beruházás megvalósítását.

A 17. §-hoz

A korábbi szabályozással szemben a jövőben az államigazgatási feladat-és hatáskörök döntő többségét az államigazgatási szervek látják el, az önkormányzati szervezetrendszerben csak kivételesen marad ilyen feladat, jelentősen csökkentve ezzel a helyi önkormányzatok terheit.

A tervezet az államigazgatási hatáskörök telepítésének szabályait tartalmazza, mely szerint törvény, vagy törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet kivételesen a polgármestert, a főpolgármestert, a megyei képviselő-testület elnökét államigazgatási hatósági hatáskörrel ruházhatja fel.

Országos államigazgatási feladatok – honvédelmi, polgári védelmi, katasztrófa-elhárítási ügyek – helyi irányításában és végrehajtásában törvény vagy törvény felhatalmazása alapján kormányrendeletben előírtaknak megfelelően a polgármester, a főpolgármester, a megyei képviselő-testület elnöke vesz részt.

Garanciális szabály, hogy a törvényben meghatározott államigazgatási feladat, hatósági hatáskör megállapításával egyidejűleg a központi költségvetésben biztosítani kell az ellátásukhoz szükséges anyagi forrást. Továbbá, hogy a saját államigazgatási feladatkörben, illetve államigazgatási hatósági hatáskörben eljáró hatáskör címzettjét a képviselő-testület nem utasíthatja, döntését nem bírálhatja felül.

A 18-20. §-okhoz

A tervezet az egyes településtípusokra vonatkozóan a feladat-telepítés meghatározó elveit tartalmazza, az önkormányzati feladatellátás részletes szabályainak kidolgozását az ágazati törvények hatáskörébe utalja. A szabályozás az önkormányzatok teherbíró képességére figyelemmel a differenciált hatáskör telepítés elvén alapul.

A megyei város önkormányzata sajátos státusszal rendelkezik. Egyrészt biztosítja a megye egészére, illetve nagy részére kiterjedő közszolgáltatásokat, valamint területén ellátja a megyei önkormányzat feladat-és hatásköreit is.

A 21-25. §-okhoz

A tervezet szerint – hasonlóan a jelenlegi rendszerhez – a főváros kétszintű önkormányzata a fővárosi és a kerületi szintű települési önkormányzatokból állna, ugyanakkor hatékonyabb eszközöket biztosítana a fővárosi képviselő-testületnek a főváros jelenleginél gazdaságosabb és hatékonyabb működtetéséhez.

A fővárosi képviselő-testület a főváros egészét érintő települési önkormányzati feladatokat, továbbá mindazokat a terület- és településfejlesztési, valamint területrendezési és településüzemeltetési feladatokat látná el, amelyek a szomszédos területi önkormányzatokkal történő együttműködéshez, illetve a fővárosnak az országban betöltött különleges szerepköréhez kapcsolódnának.

A fővárosi kerületi önkormányzatok önállóan gyakorolnák a települési önkormányzatokat megillető valamennyi feladat- és hatáskört, amelyet törvény nem utal a fővárosi önkormányzat feladat- és hatáskörébe, továbbá ellátnák mindazokat az önként vállalt önkormányzati feladatokat, amelyek kizárólag egy kerületet érintenek.

A főváros képviselő-testülete saját feladat- és hatásköréből törvényben meghatározott esetben rendeletével feladat- és hatásköröket adhatja át a kerületi önkormányzatoknak (azok társulásainak), a feladatok ellátásához szükséges anyagi eszközöket biztosítva.

Helyi adó bevezetésére és működtetésére a fővárosi és a fővárosi kerületi önkormányzat is jogosult lenne, azzal, hogy a fővárosi önkormányzat által bevezetett adó működtetése megelőzné a kerületi önkormányzat által bevezetett adót.

A 26. §-hoz

A megyei önkormányzat területi önkormányzat. A megye szerepének újragondolása eredményeként a tervezet a megyei önkormányzat kötelező feladataként a területfejlesztést és a területrendezést határozza meg. A tervezet a megyei önkormányzat elnökének megválasztására vonatkozó szabályokat is tartalmaz. Az elnök gyakorolja a főjegyzők (aljegyzők) tekintetében a munkáltatói jogot. A megyei önkormányzat képviselő-testületének speciális szabályait tartalmazza a rendelkezés, figyelemmel arra, hogy egyebekben a helyi önkormányzat működésére vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. A tervezet a fejezet alkalmazásához szükséges értelmező rendelkezéseket is tartalmazza.

A 27-30. §-okhoz

Az önkormányzati képviselők a választópolgárok többségének bizalmát élvezve nyerik el megbízatásukat, e választás alapozza meg az önkormányzat egészéért való felelősség által áthatott képviselői jogokat és kötelezettségeket. A tisztség felelősségteljes voltát hivatott megjeleníteni a képviselő-testület előtti eskü vagy fogadalomtétel normaszövegben történő rögzítése.

A tervezet rögzíti, hogy a képviselő jogai és kötelezettségei megválasztásával keletkeznek és a megbízatás megszűnésével szűnnek meg. A tervezet ennek megfelelően meghatározza azon eseteket, amikor az önkormányzati képviselő megbízatása megszűnik. A lemondás formai és tartalmi szabályait a tervezet tartalmazza.

A 31-33. §-okhoz

Az önkormányzati képviselők jogai és kötelességei – megválasztásuk módjától függetlenül – azonosak.

A képviselő-testület munkája az egyes önkormányzati képviselők tevékenységén alapul. A képviselők döntéshozatalban való részvételen kívül közreműködnek, aktívan segítik a döntések előkészítését és végrehajtását, annak ellenőrzését. A képviselői munka ellátásához nélkülözhetetlen,

hogy a döntéshozók a megfelelő információk birtokában legyenek, és adott esetben – a település érdekeit szem előtt tartva – saját véleményüknek is hangot adjanak. A képviselői feladatok zökkenőmentes ellátása érdekében elkerülhetetlen, a munkahelyen történő munkavégzés alól mentesítés. A köz érdekében végzett tevékenység miatti mentesítés anyagi terhei nem háríthatók a munkáltatókra, ezért a tervezet kimondja, hogy a képviselő emiatt kiesett jövedelmét a képviselő-testület téríti meg. A felelősségteljes képviselő ellátásának minimumát is rögzíti a tervezet, amely alapvető iránymutatásul szolgál mind a képviselőnek, mind a képviselő-testületnek (köteles a testületi üléseken megjeleni, köteles rendszeres kapcsolatot tartani választóival, köteles évente egy alkalommal a választópolgároknak beszámolni). Garanciális szabály a kötelezettségeit megszegő képviselő esetében, hogy vele szemben szankcióként alkalmazható a tiszteltdíjának illetőleg a természetbeni juttatásának csökkentése, megvonása.

A 34. §-hoz

A közpénzekkel való felelős gazdálkodás biztosítása érdekében meghatározásra került, hogy a képviselői tiszteletdíj illetve, természetbeni juttatás csak az önkormányzat saját bevételei terhére állapítható meg, valamint emelhető meg. Ehhez igazodik azon szabály, hogy csak a képviselői tevékenységgel összefüggő, képviselő által megelőlegezett, szükséges, számlával igazolt költségeket kell a részére megtéríteni. Az, hogy a képviselői tiszteletdíj és egyéb juttatás közérdekű adat, szintén a közpénzek átláthatóságát, nyomon követhetőségét erősíti.

A 35. §-hoz

A képviselői megbízatás természeténél fogva közbizalmi jellegű, így a tervezet rögzíti, hogy e magas erkölcsi mércének a tisztséget betöltőnek mindenkor meg kell felelnie. Az összeférhetlenségi szabályok új szemléletű megalkotásának az volt az indoka, hogy egyrészt ne az egyes konkrét tisztségek kerüljenek felsorolásra, hanem a hatalmi ágak elválasztásának elve tükröződjön a kinevezési jogkör gyakorlója által meghatározott tisztségek, pozíciók összeférhetlenné nyilvánításában. Másik nagy elhatárolási csoport az összeférhetlenség szempontjából a döntési helyzetben lévő képviselő gazdasági függetlenségének, befolyásmentességének biztosítása. Harmadik kategóriát képez az egyéb összeférhetlenségi okok csoportja.

A 36. §-hoz

Az összeférhetlenségi eljárás mind az eljárás alá vont személy, mind az eljárásban résztvevők számára tartalmaz garanciális szabályokat. Új elemként rögzíti a tervezet, hogy amennyiben a képviselő észleli az összeférhetlenség helyzet (ok) fennállását, ám annak megszüntetésére – külön jogszabályi rendelkezés miatt – 30 napon belül nincs mód, a tervezet lehetőséget biztosít az összeférhetlenségi eljárás mellőzésére. E lehetőség csak akkor áll fenn, ha a képviselő az általa tett és a jogviszony megszüntetéséről szóló, az arra jogosult által írásban megerősített lemondó nyilatkozatát összeférhetlenségi bizottságnak határidőben átadja.

Amennyiben azonban a képviselő az összeférhetlenségi helyzetet a törvény adta lehetőségeken belül nem szünteti meg, vele szemben az összeférhetlenségi eljárást meg kell indítani. Az eljárást bármely képviselő indítványozhatja, amely alapján – az összeférhetlenségi bizottság javaslata figyelembevételével – a képviselő-testület a következő ülésén (de legkésőbb a kezdeményezést követő 30 napon belül) határozattal dönt arról, hogy a körülmények fennállnak-e, amennyiben igen akkor, kimondja az összeférhetlenséget.

A képviselői tisztség, illetve azon túl a helyi közélet tisztaságát további garanciális szabályok biztosítják. Ilyen például az, hogy az összeférhetlenséget kimondó határozatot a fővárosi, megyei kormányhivatalnak is kézbesíteni szükséges. Itt említhető meg továbbá, hogy bárki kezdeményezheti az összeférhetlenség megállapítását a jegyzőnél, amelynek velejárója, hogy a kezdeményezést haladéktalanul továbbítani kell az összeférhetlenségi bizottságnak kivizsgálásra. Az összeférhetlenségi szabályokkal való visszaélések megelőzése érdekében a tervezet jogorvoslati lehetőséget biztosít az érintett képviselőnek. Ennek eredményeképpen végső soron az összeférhetlenség kérdésében a fővárosi, megyei bíróság döntése tekinthető az eljárást lezáró, végleges cselekménynek.

A képviselői tisztséggel járó magas erkölcsi elvárások maradéktalan betartása érdekében a tervezet rendelkezik arra az esetre is, ha az összeférhetetlen helyzet fenn áll ugyan, ám a képviselő-testület nem, vagy jogszabálysértő módon dönt az összeférhetlenség tárgyában. Erre az esetre szolgál megoldásként a fővárosi, megyei kormányhivatal számára biztosított – közvetlenül a bíróságnál kezdeményezendő – összeférhetlenségi eljárás, melyre a másodfokú jogorvoslat biztosítása mellett az általános szabályokat kell alkalmazni.

A tervezet egyértelműen rögzíti, hogy összeférhetlenség esetén mikor szűnik meg a képviselő tisztsége.

A 37. §-hoz

Az összeférhetlenség jogintézményéhez hasonlóan a tervezet rendelkezik a képviselői tisztség betöltéséhez szükséges társadalmilag elvárt, méltó magatartás mércéjéről is. A méltatlansági szabályok meghatározásával megjelölésre kerülnek azon esetek, amelyek bekövetkeztével a képviselő méltatlanná válik e tisztség további betöltésére. A tervezet a méltatlanság bevezetésével éles cezúrát alkalmaz, figyelemmel arra, hogy az itt meghatározott feltételek bekövetkezése jellemzően nem az egyes tisztségek, pozíciók betöltéséhez kapcsolódik, hanem a képviselő magatartásának egyenes következménye. Itt említhető meg okként a közügyek gyakorlásától való jogerős eltiltás, büntetés miatt jogerős szabadságvesztésre ítélet, vagy az állammal, önkormányzattal szemben (tartósan) fennálló köztartozás.

A méltatlanság jogintézményével való visszaélések megelőzése érdekében a tervezet garanciaként rendeli alkalmazni az összeférhetlenségi eljárásra vonatkozó szabályokat, a méltatlansági eljárás során is. A méltatlan helyzet felderíthetősége érdekében az eljáró bíróság kötelezettségeként rögzíti a tervezet a méltatlansági ok bekövetkeztéről történő értesítést a képviselő-testület, illetve a fővárosi, megyei kormányhivatal felé.

Szintén az önkormányzati képviselő tisztségével kapcsolatos közbizalmat hivatott megerősíteni a tervezet azon rendelkezése, mely szerint az e tisztséget betöltőnek kötelező kérelmeznie az állami adóhatóságnál a köztartozásmentes adózói adatbázisba történő felvételét. A választópolgárok közélet tisztaságába vetett hitének növelését szolgálja, a tervezet azon rendelkezése, mely szerint az állami adóhatóság köteles értesíteni a képviselő-testületet, illetve egyéb szervezetet, hogy a képviselőnek köztartozása keletkezett.

A 38. §-hoz

A helyi közpénzekkel való felelős gazdálkodás, ezáltal a közélet tisztaságának gazdasági szempontból történő biztosítása érdekében a tervezet részletesen tartalmazza a vagyonyilatkozattételi eljárásra vonatkozó rendelkezéseket. Ennek keretén belül meghatározásra került, hogy a képviselő megválasztásától, majd ezt követően minden év január 1-jétől számított 30 napon belül a törvény melléklete szerinti vagyonyilatkozatot köteles tenni. Igaz ez saját maga, a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettársának, valamint gyermekének vonatkozásában is. E

kötelezettség elmulasztása esetére szankcióként határozza meg a tervezet azt, hogy a képviselő a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettsége teljesítéséig a tisztességéből fakadó jogait nem gyakorolhatja, illetve semmiféle juttatásban nem részesülhet az önkormányzattól. A képviselői vagyonyilatkozat nyilvánosságra hozatali kötelezettsége, illetve az, hogy a vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárást a vagyonyilatkozat vizsgáló bizottságnál bárki kezdeményezheti – az adatvédelmi szabályok figyelembevételével –, mind a közélet tisztaságát hivatott garantálni.

A 39. §-hoz

Figyelemmel arra, hogy a képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagja adott esetben a képviselőhöz hasonló döntési pozícióba kerülhet, közel azonos felelősséggel járó funkciót tölthet be, indokolt, hogy e személyekre is megfelelően alkalmazni kelljen a képviselőre vonatkozó összeférhetetlenségi, méltatlansági szabályokat. Itt szükséges megemlíteni, hogy a képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagja e tisztséget a képviselő-testület diszkrecionális döntése alapján töltheti be, azaz e döntés bármikor módosítható (visszavonható), ezért e jogkörre való tekintettel a jogorvoslati garanciák okafogyottá válnak, így a tervezetben mellőzésre kerültek.

A 40-41. §-okhoz

A rendelkezések a képviselő-testület működésének, döntéshozatalának azon alapkérdéseit tartalmazzák, amelyek törvényi szintű szabályozást igényelnek, valamint amelyek az önkormányzati értékek, a demokratikus és a törvényes működés érvényesítését, a nyilvánosságot, a nemzetiségi vélemények figyelembevételét szolgálják.

Az önkormányzati feladatok címzettje a képviselő-testület, azonban a feladat-ellátásban részt vesznek a képviselő-testület szervei is. A tervezet a képviselő-testület szerveként jelöli meg: a polgármestert, a megyei képviselő-testület elnökét, a képviselő-testület bizottságait, a részönkormányzat testületét, a képviselő-testület hivatalát, a jegyzőt továbbá a társulást. A képviselő-testület dönt arról, hogy a szervei milyen feladatokat végezzenek el, illetve milyen önkormányzati hatáskört ruház át rájuk.

A képviselő-testület meghatározó szerepének biztosítása érdekében rögzíti a tervezet azokat az önkormányzati ügyeket, amelyekben kizárólag a képviselő-testület dönthet, amelyeket nem ruházhat át. Szükséges azonban e körből a törvényben meghatározott lakosságszám alapján kivenni az egyes kinevezési hatásköröket illetve törvényben meghatározott ügyekben a véleménynyilvánítást, mert ez utóbbi egyes esetekben (pl. különösen területrendezési kérdésekben) indokolatlanul meghosszabbítja az eljárásokat. Törvény további hatásköröket is át nem ruházhatóvá nyilváníthat.

Az önkormányzati alapeladatokkal összhangban a képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások biztosítása céljából önkormányzati intézményt, gazdasági társaságot, más szervezetet alapíthat. A tervezet szerint törvény előírhatja, hogy egyes közszolgáltatásokat csak meghatározott szervek útján lehet ellátni. Ennek oka, hogy egyes közszolgáltatásoknál korlátozni indokolt az önkormányzat feladat-ellátási szabadságát (pl. parkolás). A tervezet „A” alternatívája szerint – többek között – csak a kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság, vagy e gazdasági társaság 100%-os tulajdonában álló jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság láthat el egyes közszolgáltatási feladatokat, ha az ágazati törvény így rendelkezik. A „B” alternatíva a gazdasági társaságok tekintetében nem

kizárólagos, hanem csak a többségi önkormányzati tulajdon biztosítását írja elő, nagyobb mozgásteret biztosítva ezzel az önkormányzat számára.

A tervezet garanciális jelleggel meghatározza azon hatásköröket, melyeket kizárólag a képviselő-testület gyakorolhat.

A 42-45. §-okhoz

A képviselő-testület működésével kapcsolatban, a tervezet csak a garanciális jellegű rendelkezéseket határozza meg, a részletes szabályok kialakítására a testület jogosult, a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében.

A tervezet külön rendelkezik az alakuló ülésről, melyet a választást követő 15 napon belül kell megtartani. A tervezet rögzíti azon ügyeket is, melyekről a testületnek döntenie kell az alakuló ülésén.

A tervezet rögzíti, hogy a képviselő-testület szükség szerint, de évente legalább hat ülést tart. Az ülést össze kell hívni a települési képviselők egynegyedének vagy a képviselő-testület bizottságának, a kormányhivatal indítványára.

A képviselő-testület elnöke a polgármester, így az ülés összehívásának és vezetésének a joga és kötelezettsége is a polgármestert illeti. A polgármesteri tisztség betöltetlensége, illetve a polgármester távolléte, akadályoztatása esetén az alpolgármester hívja össze a testület ülését (több alpolgármester esetén a polgármester által megjelölt alpolgármester). Ezen túl a szervezeti és működési szabályzatban rendelkezni kell a polgármesteri és alpolgármesteri tisztség egyidejű betöltetlensége, tartós akadályoztatása esetére arról, hogy ez esetben ki hívja össze és vezeti a képviselő-testület ülését. Kétség esetén a jegyző az érintettől írásbeli nyilatkozatot kérhet az akadályoztatással kapcsolatban.

A testület ülése nyilvános, de törvényben meghatározott esetben zárt ülést tart, vagy zárt ülést tarthat a képviselő-testület. Kötelezően zárt ülést tart önkormányzati hatósági, összeférhetetlenségi, méltatlansági, kitüntetési ügy tárgyalásakor, fegyelmi büntetés kiszabása, valamint vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás esetén; az érintett kérésére zárt ülésen tárgyalnak és döntenek a választás, kinevezés, felmentés, vezetői megbízás adása, illetőleg visszavonása, fegyelmi eljárás megindítása és állásfoglalást igénylő személyi ügy tárgyalásakor. A képviselő-testület zárt ülést rendelhet el a vagyonával való rendelkezés esetén és az általa kiírt pályázat feltételeinek meghatározásakor, a pályázat tárgyalásakor, ha a nyilvános tárgyalás az önkormányzat, vagy más érintett üzleti érdekét sértené.

A 46-49. §-okhoz

A képviselő-testület döntéshozatalával kapcsolatban rögzíteni szükséges, hogy akkor határozatképes, ha az ülésen a megválasztott települési képviselőknek több mint a fele jelen van. A javaslat elfogadásához főszabályként a jelenlevő települési képviselők, minősített többség esetén a megválasztott képviselők több mint a felének igen szavazata szükséges (a megválasztott képviselők közé kell azt a képviselői helyet is számítani, amely a szavazáskor bármilyen ok miatt üres). Szavazategyenlőség esetén – amennyiben a javaslat elfogadásához szükséges többséghez egy szavazat hiányzik-, a polgármester igen szavazatával a javaslatot elfogadottnak kell tekinteni.

A képviselő-testület a döntéseit (határozat, rendelet) nyílt szavazással hozza. A nyílt szavazás módjait, eljárási szabályait a tervezet meghatározza. Titkos szavazást lehet tartani azokban az ügyekben, amelyekben zárt ülést kell vagy lehet tartani. A testület döntéshozatalából kizárható, aki, vagy akinek a hozzátartozóját az ügy személyesen érinti. A személyes érintettséget a települési képviselő köteles bejelenteni, de bárki más is bejelentheti. A kizárási kezdeményezésről a testület dönt, de kizárási kötelezettsége nincs figyelemmel arra, hogy önkormányzati döntést az önkormányzat helyett más nem hozhat.

A tervezet meghatározza azon ügyek körét, melyek elfogadásához minősített többséggel hozott döntés szükséges. A helyi sajátosságokra figyelemmel a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában további ügyeket is ide sorolhat.

Az 50. §-hoz

A képviselő-testület a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására és keretei között önkormányzati rendeletet alkot. Az önkormányzati rendeletet a polgármester és a jegyző írja alá. Az önkormányzati rendelet kihirdetéséről az önkormányzat hivatalos lapjában, illetőleg a helyben szokásos - a Szervezeti- és Működési Szabályzatban meghatározott - módon a jegyző gondoskodik. A testület által megalkotott önkormányzati rendeletet kihirdetését követően haladéktalanul meg kell küldeni a kormányhivatalnak. A kihirdetést követő tizedik munkanapon belül helyesbíthető az önkormányzati rendelet. A testület normatív határozatát a rendelethez hasonlóan kell közzétenni.

Az 51-53. §-okhoz

A képviselő-testület üléséről jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek kötelező tartalmi elemeit a törvény felsorolja. A jegyzőkönyv elkészítéséről a jegyző gondoskodik. A választópolgárok - a zárt ülés kivételével - betekinhetnek a képviselő-testület előterjesztésébe és ülésének jegyzőkönyvébe. A zárt ülésről külön jegyzőkönyvet kell készíteni. A külön törvény szerinti közérdekű adat és közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét zárt ülés tartása esetén is biztosítani kell. A tervezet annak érdekében, hogy a testületi működés helyi sajátosságai érvényesülhessenek, felhatalmazást ad a képviselő-testületnek arra, hogy a működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg. Ennek során a törvény működésre vonatkozó kötelező elemeitől csak abban az esetben térhet el, ha arra a törvény felhatalmazást ad.

A tervezet külön rendelkezéseket tartalmaz az „obstrukció” megelőzése érdekében. Ennek keretében lehetőséget biztosít a képviselő-testület számára, hogy szervezeti és működési szabályzatában meghatározza az egyes napirendek tárgyalására fordítható időkeretet, a hozzászólások maximális időtartamát, illetve korlátozza, az ismételt felszólalás lehetőségét. A szabályok kialakításakor azonban figyelemmel kell lennie az önkormányzati képviselők jogainak érvényesítésére.

Különös jelentősége miatt a képviselő-testület a közösségi együttélés demokratikus elemeinek erősítésére rendeletében szankcióval sújthatja a helyi társadalmi normákat megszegőket.

A képviselő-testület évente legalább egyszer, előre meghirdetett közmeghallgatást tart. A jogintézmény azt szolgálja, hogy a választópolgárok, e nyílt testületi ülésen közvetlenül intézhessenek kérdéseket a testülethez, javaslatokat tegyenek.

Az 54. §-hoz

A képviselő-testület a megbízatásának lejártá előtti név szerinti szavazással, minősített többségű döntéssel kimondhatja a feloszlását. E jogintézmény alapvetően a helyi konfliktusok feloldásának eszköze, melynek révén a választópolgárok ismételt lehetőséget kapnak arra, hogy működőképes testületet, polgármestert válasszanak. A feloszlás kimondását követő három hónapon belüli időpontra időközi választást kell kiírni, amelynek költségét az önkormányzat viseli. A képviselő-testület feloszlása nem mondható ki a választást követő hat hónapon belül, illetőleg a megbízatásának lejártát megelőző év november 30. napját követően. A folyamatos működés érdekében a testület az új testület alakuló üléséig, illetve a polgármester az új polgármester megválasztásáig ellátja feladat-és hatásköreit.

Az 55. §-hoz

A társult képviselő-testület a települési önkormányzatok szabad elhatározásából létrehozott együttműködési formája. A társult képviselő-testület arra kínálja lehetőséget, hogy a települési önkormányzatok a feladataik jelentős részét integráltan, gazdaságilag, szakmailag a leghatékonyabban lássák el. A kizárólag az adott települést érintő ügyekben a település saját képviselő-testülete dönt önállóan. Az érdekeltek döntésén múlik az, hogy a költségvetésüket milyen mértékig egyesítik, ez a minimális hozzájárulástól a teljes egyesítésig terjedhet. Meg kell említeni, hogy ilyen ügyben helyi népszavazást kell tartani.

A társult képviselő-testületeknél minden érintett településnek megmarad a saját, önálló képviselő-testülete, közvetlenül választott polgármestere, saját költségvetése, minden vagyon az érdekelt település saját, önálló, külön vagyona, amiről önállóan rendelkezik. A társult képviselő-testület kétféleképpen állhat össze. Mód van arra, hogy a társult képviselő-testületet az érintett települések képviselő-testületei együtt alkotják, vagy abban állapodnak meg, hogy lakosságárányosan küldenek képviselőket a saját testületükből.

A társult képviselő-testületek működésére egyebekben a képviselő-testületek működésére irányadó szabályok vonatkoznak.

Az 56. §-hoz

A tervezet szerint a képviselő-testület a törvény keretei között önállóan alakíthatja ki szervezetét, határozza meg a szervei közötti munkamegosztást. Ennek alapján a képviselő-testület meghatározza a bizottsági rendszerét és már az alakuló ülésen megválasztja bizottságait, melyek szervezete, feladat- és hatásköre településenként eltérő lehet, a helyi feltételekhez, sajátosságokhoz, igényekhez igazodva.

A tervezet alapján a kétezer főnél több lakosú településen kötelező pénzügyi bizottság létrehozása, valamint a vagyonyilatkozatok vizsgálata, nyilvántartása, kezelése és őrzése is bizottsági feladatként kerül meghatározásra. Ezen felül törvény bizottság számára feladatot állapíthat meg, annak létrehozását kötelezővé teheti. A száz fő meg nem haladó lakosságú községekben a bizottsági feladatokat a képviselő-testület látja el, mivel ezeken a településeken a kis létszámú

testület miatt bizottság nem alakítható. Az ezer főt meg nem haladó településeken a kötelező bizottsági feladat-és hatásköröket egy bizottság is elláthatja.

Az 57. § -hoz

A tervezet szerint bizottságot a képviselő-testület megbízatása időtartamára hozza létre, de a bizottság – a kötelezően létrehozandó kivételével – bármikor megszüntethető, létszáma, összetétele a testület döntésével bármikor megváltoztatható. A képviselő-testületek számára biztosított az a lehetőség, hogy a bizottságaikba ne csak képviselő-testületi tagokat válasszanak. Tekintettel arra, hogy a bizottság döntési joggal is rendelkezhet a bizottság elnöke, tagjainak több mint a fele (az elnökkel együtt) csak települési képviselő lehet. A polgármester nem lehet bizottság elnöke, vagy tagja.

Az 58. §-hoz

A bizottságok legfontosabb alapfeladata a képviselő-testület döntéseinek előkészítése, végrehajtásának szervezése, ellenőrzése, a hivatal tevékenységének ellenőrzése. Az ezzel kapcsolatos jogosítványokat a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni. A képviselő-testület határozza meg azokat az előterjesztéseket, amelyek a bizottság állásfoglalásával nyújthatók be, illetve amelyeket a bizottság nyújt be (ilyen kötelezettséget törvény is előírhat). A bizottság számára a képviselő-testület döntési jogot is biztosíthat, azonban ezt a jogot bármikor visszavonhatja, illetve a bizottság döntését felülvizsgálhatja, megváltoztathatja. A képviselő-testület rendeletében a bizottságnak hatósági hatáskört is megállapíthat.

Az 59. §-hoz

A tervezet alapján a bizottság ülésének összehívására, működésére, nyilvánosságára, határozatképességére, határozathozatalára, döntésének végrehajtására, a bizottság tagjainak kizárására, a bizottság üléséről készített jegyzőkönyv tartalmára a képviselő-testületre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a kizárásról a bizottság dönt, valamint a jegyzőkönyvet a bizottság elnöke és egy tagja írja alá. A bizottság üléséről készített jegyzőkönyvet a jegyző tizenöt napon belül megküldi a kormányhivatalnak. A bizottság működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni.

A 60. §-hoz

A polgármester számára biztosítani kell, hogy a bizottság tevékenységét figyelemmel kísérje, ezért a tervezet alapján indítványozhatja a bizottság ülésének összehívását, melyet ebben az esetben össze kell hívni, továbbá felfüggesztheti a bizottság döntésének a végrehajtását, ha az ellentétes a képviselő-testület határozatával vagy az önkormányzat érdekeit sérti. A felfüggesztett döntésről a testület a következő ülésén határoz.

A tervezet szerint a bizottságok működésének ügyviteli feladatait a képviselő-testület hivatala látja el.

A 61. §-hoz

A tervezet szerint a településrészi önkormányzat szervezetére és működésére a bizottságokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni az e szakaszban meghatározott eltérésekkel.

A települési önkormányzat képviselő-testülete valamely településrész sajátos érdekeinek képviseletére a körülmények mérlegelése alapján, belátása szerint, általa meghatározott hatáskörrel településrészi önkormányzatot hozhat létre a szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint. A részönkormányzat tagjai települési képviselők és más, az adott településrészen élő választópolgárok lehetnek. A bizottságoktól eltérően csak a részönkormányzat testületének vezetőjét kell a települési képviselők közül választani, de őt is csak abban az esetben, ha van olyan települési képviselő, aki a vezetői tisztséget vállalja.

A részönkormányzat a képviselő-testület szerve. Létrehozása főszabályként a testület saját belátásán múlik. Egyes esetekben azonban szükséges a részönkormányzat kötelező létrehozásának előírása, ezen esetköröket a tervezet meghatározza.

A tervezetben foglaltak alapján a képviselő-testület határozza meg a részönkormányzat létszámát, megválasztásának szabályait, feladat- és hatáskörét, továbbá a működésére vonatkozó fontosabb szabályokat. A képviselő-testület saját hatáskörben dönti le és a szervezeti és működési szabályzatában rögzíti, hogy milyen jogosítványokkal ruházza fel a részönkormányzat testületét. Fontos kiemelni azonban, hogy hatósági hatáskör nem ruházható át a részönkormányzat testületére.

Kitér a javaslat arra is, hogy a településrészi önkormányzat tevékenységének segítésére hivatali kirendeltségeket hozhat létre a képviselő-testület, amelyek ügyfélszolgálati teendőket is elláthatnak egyben.

A 62-63. §-okhoz

A polgármester az önkormányzati rendszer egyik fontos szereplője, magas legitimitással rendelkezik, hiszen a választópolgárok többségének szavazatával nyeri el megbízatását. Státuszát, feladatait, jogosítványait erre figyelemmel határozza meg a tervezet. A polgármesteri tisztség főállásban vagy társadalmi megbízatásban tölthető be. A tervezet lehetővé teszi, hogy a képviselő-testület a megbízatás időtartamán belül egy esetben a szervezeti és működési szabályzat módosításával a polgármesteri tisztség betöltésének módját – a polgármester egyetértésével – megváltoztassa.

A 64-65. §-okhoz

A tervezet rögzíti, hogy a képviselő-testület elnöke a polgármester, aki összehívja és vezeti a képviselő-testület ülését, képviseli a testületet. A tervezet kimondja, hogy a polgármester tagja a képviselő-testületnek. Ezen rendelkezés egyértelművé teszi, hogy a határozatképességre és határozathozatalra vonatkozó szabályok alkalmazásánál a polgármestert a képviselők közé kell számítani mind a megjelenés, a határozatképesség mind a szavazás, a döntéshozatal tekintetében.

A 66. §-hoz

A tervezet meghatározza a polgármester legfontosabb feladatait. Fontos elem, hogy a polgármester a képviselő-testület döntései szerint és saját hatáskörében irányítja a hivalt, a jegyző javaslatai alapján határozza meg, hogy a hivatal milyen módon vesz részt az önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában.

A polgármester gyakorolja a hatáskörébe tartozó államigazgatási hatósági jogköröket. A tervezet lehetőséget biztosít e hatáskörök gyakorlásának az átruházására.

A polgármester közvetlen választása révén erős legitimitással rendelkezik, s ezt erősíti az alpolgármesterrel, jegyzővel, intézményvezetőkkel kapcsolatos munkáltatói jogok polgármester részére történő meghatározása.

A 67. §-hoz

A polgármestert megillető jogosítványok közül kiemelendő az ún „vétójog”, mely szerint amennyiben képviselő-testület döntését az önkormányzat érdekeit sértőnek tartja, ugyanazon ügyben egy alkalommal, az önfelosztásról, valamint a polgármester sorozatos törvénysértő tevékenysége miatt a képviselő-testület által bíróságra benyújtandó keresetről szóló döntés kivételével kezdeményezheti az ismételt tárgyalást. A polgármesteri kezdeményezés a döntés végrehajtására nézve halasztó hatályú. Lényeges elem, hogy a polgármesteri vétó után a testület csak minősített többséggel dönthet a kifogásolt ügyben.

Az önkormányzat működőképességének fenntartását biztosítja a tervezet azon rendelkezése, miszerint amennyiben a képviselő-testület – határozatképtelenség miatt – két alkalommal nem hozott döntést, a polgármester a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott ügyekben az át nem ruházható ügyek kivételével döntést hozhat. Ugyancsak a hatékony működést szolgálja, hogy a polgármester – a képviselő-testület utólagos tájékoztatása mellett – két ülés között felmerülő időszakban, halaszthatatlan ügyben a törvényben meghatározottak szerint döntést hozhat.

A 68. §-hoz

A tervezet meghatározza azon eseteket, amikor a polgármester megbízatása megszűnik. A szabályozás külön tartalmazza azt az esetkört, amikor a polgármester lemond a tisztségéről, ennek feltételeit, eljárásrendjét meghatározza. A polgármesteri tisztségről történő lemondás felelősségét emeli ki a törvény azzal, hogy e döntést visszavonhatatlanná nyilvánítja.

A 69. §-hoz

A polgármester sorozatos törvénysértő tevékenysége, mulasztása miatt a képviselő-testület keresetet nyújthat be a polgármester ellen a területileg illetékes bírósághoz és egyidejűleg kérheti a bíróságtól a polgármester tisztségéből történő felfüggesztését. Hangsúlyozandó, hogy a polgármester tisztségének megszűnéséről ez esetben kizárólag a bíróság dönthet, a képviselő-testület jogköre a kereset benyújtására terjed ki.

A 70-71. §-okhoz

A helyi önkormányzati képviselőre vonatkozó összeférhetetlenségi szabályokat a polgármesterre is alkalmazni kell, azzal, hogy a főállású polgármesterre a tervezet szigorúbb szabályokat is megállapít. Eszerint a főállású polgármester gazdasági függetlenségének, befolyásmentességének biztosítása érdekében – a felsorolt kivételekkel – más kereső tevékenységet nem folytathat.

A 72-77. §-okhoz

A zavartalan önkormányzati munka ellátása érdekében a polgármester helyettesítésére, munkájának segítésére legalább egy alpolgármestert valamennyi településen kötelező választani. A tervezet lehetővé teszi több alpolgármester választását is, azzal, hogy egy alpolgármestert a képviselő-testület tagjai közül kell megválasztani. Az alpolgármesteri tisztség alapvető funkciója a polgármester helyettesítése, munkájának segítése, ezért a tervezet a polgármester számára erős jogosítványt biztosít, azzal, hogy az alpolgármester személyére a polgármester tehet javaslatot.

Alpolgármesterré – a képviselő-testület tagjai közül választott legalább egy alpolgármester mellett – olyan személy is megválasztható, aki nem a képviselő-testület tagja, azonban a „külsős” alpolgármester nem helyettesítheti a polgármestert a képviselő-testület elnökeként és a képviselő-testület ülésén csak tanácskozási joggal vehet részt.

A tervezet meghatározza az alpolgármesteri megbízatás megszűnésének eseteit. Ezek közül kiemelendő, hogy az alpolgármester megbízatását a polgármester javaslatára a képviselő-testület visszavonhatja.

Rögzíti a tervezet azt is, hogy amennyiben a polgármesteri tisztség társadalmi megbízatású, úgy az alpolgármesteri tisztség is csak társadalmi megbízatásban tölthető be.

A 78-80. §-okhoz

Az önkormányzati döntések szakszerű előkészítése, végrehajtásuk hatékony szervezése, a törvényes önkormányzati működés biztosítása érdekében szükséges, hogy megfelelő felkészültségű szakember vezesse az önkormányzati, illetőleg a közös hivatalt, segítse a testület és a polgármester munkáját. Ezt a funkciót a történelmi hagyományokra is tekintettel a jegyző tölti be. Fontos, hogy a nagy legitimitással rendelkező polgármester és a jegyző együttműködjenek egymással az önkormányzati munka szervezésében. Ennek érdekében rögzíti a tervezet, hogy a polgármester nevezi ki a jegyzőt, a jegyző javaslatára az aljegyzőt. Utóbbi funkciója elsődlegesen a jegyző helyettesítése.

A jegyzői és az aljegyzői kinevezés vezetői megbízásnak minősül, alkalmazni kell rá a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény vezetői megbízásra vonatkozó rendelkezéseit. A jegyző munkáját az aljegyző segíti, távollétében a jegyzőt helyettesíti. Amennyiben hat hónapon belül a polgármester nem nevez ki jegyzőt, a kormányhivatal vezetője ideiglenes hatállyal jegyzőt jelöl ki. A tervezet meghatározza a jegyző alapvető feladatait, döntési jogosítványait. A jegyzőre vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell a közös hivatalt vezető jegyzőre is a tervezetben meghatározott eltérésekkel. A tervezet speciális rendelkezést tartalmaz a közös hivatalt vezető jegyző kinevezésére. A kinevezésről a közös hivatalt alkotó települések polgármesterei többségi döntéssel határoznak. A többségi döntés a tervezet szerint a közös hivatalt létrehozó települések lakosságszámához igazodik.

A 81. §-hoz

A tervezet szerint az önkormányzat működésével, valamint a polgármester, a jegyző hatáskörébe utalt ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására a képviselő-testület a korábbi polgármesteri hivatal helyett önkormányzati hivatalt vagy közös hivatalt hoz létre. Az elnevezés változására azért volt szükség, mert logikailag helytelen megállapítás, hogy a polgármester hivatalaként tüntetjük fel az önkormányzathoz tartozó hivatalt. Szükségtelennak és gazdaságtalannak tartjuk, hogy a legkisebb településeken is fenn kelljen tartani egy önálló hivatalt.

A közös önkormányzati hivatalok működési költségei a székhely település költségvetésében jelennek meg. Az állam a működés fedezetére szolgáló forrásokat a közös hivatal ezen célra elkülönített számlájára közvetlenül utalja, az éves központi költségvetésben meghatározott – feladatfinanszírozási alapú – valós kiadásokhoz/szükségletekhez igazodva. Így kívánjuk biztosítani, hogy az állam a hivatalok működéséhez szükséges pénzt valóban biztosítsa és ez áttétek nélkül, közvetlenül kerüljön felhasználásra.

A 82. §-hoz

A tervezet szerint közös hivatal létrehozása minden 3000 fő állandó lakosság számot meg nem haladó települések számára kötelező lesz, azt azonban maguk választhatják meg, hogy a járason belül kivel/kikkel társulnak. (a járási egység figyelembevételével biztosítható az egységes közigazgatási rendszer, az önkormányzati és az államigazgatási szervek zavartalan együttműködése – jogorvoslati fórum rendszer, statisztikai adatszolgáltatás)

Annak érdekében, hogy egy település se tudjon kimaradni az önálló csatlakozás lehetőségéből, egymással határosságot írtunk elő.

A járason belüli városi önkormányzat, valamint a 3000 fő lakosság számot meghaladó települések képviselő-testületei nem tagadhatják meg a közös hivatal létrehozására irányuló megállapodás megkötését. További szabály, hogy legalább hét településnek vagy legalább 3000 fő összlakosság számának meg kell lennie a közös hivatal megalakításakor.

A kizárólag községi önkormányzatok által létrehozott közös hivatal létszámát az érintett települések a közös hivatal létrehozásáról szóló megállapodásban állapítják meg. Ha a közös hivatalt működtető települések egyike város, a közös hivatal létszámát az érintett települések a város képviselő-testülete állapítja meg. Mindkét esetben a költségvetés által finanszírozott létszámkerettől csak akkor lehet eltérni, ha ennek fedezetét kizárólag saját bevételeikből meg tudják oldani.

Közös hivatalt alakítani, megszüntetni, ahhoz csatlakozni illetve abból kiválni önkormányzati ciklusonként csak egyszer, az általános helyhatósági választásokat követő 60 napon belül lehet. A tervezet rögzíti, hogy az érintett képviselő-testületek a megállapodást hatvan napon belül nem kötik meg, vagy valamely település a közös hivatalhoz nem tud csatlakozni a kormányhivatal vezetője dönt a hivatali feladatok ellátásnak módjáról, illetve a megállapodás pótlásáról.

A tervezet kiemeli, hogy az ügyfélfogadást biztosítani kell minden településen. Annak módját és mértékét a képviselő-testületek megállapodására bízta.

A 83. §-hoz

A tervezet rögzíti, hogy a közös hivatal jegyzője, aljegyzője vagy megbízottja köteles mindegyik érintett képviselő-testület ülésén részt venni és ott a szükséges tájékoztatást megadni.

A közös hivatal jegyzője, aljegyzője vagy megbízottja az érintett képviselő-testületek szervezeti és működési szabályzatában meghatározott időpontban köteles minden községben ügyfélfogadást tartani.

A 84-86. §-okhoz

A tervezet a helyi közhatalom gyakorlás széleskörű érvényesítésével összhangban tág teret ad a helyi önkormányzatoknak a feladataik, a közszolgáltatások legkülönbözőbb formákban történő ellátására. Ekként általános jelleggel elismeri az önkormányzatok társulási szabadságát. A helyi

önkormányzatok tehát a jövőben is széleskörű lehetőséggel rendelkeznek a tekintetben, hogy a feladataikat önként létrehozott társulások útján lássák el.

A tervezet ugyanakkor egyes önkormányzati feladatokkal kapcsolatosan a feladatellátás szakmai szintjének megtartása, gazdaságossága, a lakossági igények minél teljesebb kielégítését eredményező önkormányzati hatékony együttműködés megteremtése érdekében határozza meg a járás egész területét átfogó helyi önkormányzati társulás létrehozásának kötelezettségét (járási társulás). A tervezet szerint ez a társulás biztosítja a területfejlesztés és a közfoglalkoztatás járási szintű feladatait, továbbá főszabályként ennek keretében kell ellátni azon kötelező önkormányzati feladatokat, melyek társulásban történő ellátását az Alaptörvénnyel összhangban az ágazati törvények előírták. Járásonként egy ilyen társulást hoznak létre az önkormányzatok. E megoldás, nyomán áttekinthető, egyszerű társulási rendszer alakulhat ki, amely a sokoldalú önkormányzati együttműködésnek is kedvező terepet biztosít. A járási társulás jogi személy. A járási társulás ellátja továbbá a társult önkormányzatok által meghatározott önkormányzati feladatokat is.

Amennyiben az önkormányzati feladat ellátása járási társulás keretében nem biztosítható hatékonyan, a törvény elrendelheti a kötelező feladat önkormányzati társulásban történő ellátását (kötelező társulás). Ez különösen akkor lehet indokolt, amikor a közösen ellátandó feladat a járásnál nagyobb területi egységben eredményesebben látható el.

A 87-88. §-okhoz

A társulás létrehozásának alapdokumentuma a társulási megállapodás, melyet társulási hatáskör jogosítottjai, a társuló önkormányzatok képviselő-testületei minősített többséggel hozott döntéssel hagynak jóvá. Ugyanilyen aránnyal elfogadott döntés szükséges a társulás megszüntetéséhez is.

Garanciális jellegű rendelkezéssel biztosítja a törvény a kötelező társulások határidőre történő, teljes körű létrehozását. Ha a társulás létrehozását határidő tűzésével törvény rendelte el, és a határidő lejártáig a megállapodás megkötését az önkormányzatok elmulasztották, úgy az önkormányzatok közötti társulás megalakítása kikényszeríthető. Ebben az esetben a megyei kormányhivatal keresete alapján a bíróság dönt a társulás megalakításáról.

A törvény az alakulást követően is megengedi a társuláshoz való csatlakozást, illetve abból történő kiválást. A rendezett működéshez, a társulási költségvetés tervezettségéhez igazodás érdekében ennek kérdésében az érintett önkormányzatnak hat hónappal korábban kell dönteni, és – eltérő törvényi vagy társulási megállapodási rendelkezés hiányában – ezekre az aktusokra csak naptári év első napjával, illetve végével kerülhet sor.

A társulás egyszerű, gyors működése érdekében a társulás döntéshozó szerve, a társulási tanács hatáskörébe tartozik a társulási megállapodás módosításáról, valamint a társulásból történő kizárásról szóló döntés.

A tervezet rögzíti, hogy a kötelező, illetve a járási társulásból kiválni, tagot kizárni törvényben meghatározott kivételekkel nem lehet. Ezen társulások jellegéből következik a fenti kizáró rendelkezés, hiszen a járási társulás tagja a törvény erejénél fogva a járás területén működő valamennyi települési önkormányzat. A kötelező társulás esetén lehetséges, hogy a település fejlődése révén már önállóan is képes biztosítani a törvényben előírt közszolgáltatást. Ez esetben

mentesül a feladat társulásban történő ellátásától, tehát kiválhat. Erre utal a tervezet azon rendelkezése, amely törvényi feltételekhez köti a kiválás lehetőségét.

A 89-91. §-okhoz

Az önkormányzati feladatok magas szintű ellátásához, a létrehozó önkormányzatok felelős ellenőrzése melletti önálló működéséhez a törvény a társulás számára biztosítja a szükséges jogi, szervezetalakítási, költségvetési, vagyongazdálkodási feltételeket. A társulás jogi személy. Intézményt alapíthat, kinevezheti a vezetőit. Vagyonnal rendelkezhet, melynek szaporulata a társulást illeti meg. Garanciális jelleggel a törvény rendelkezik társulásból történő kiválás esetére a vagyon megosztásáról, szem előtt tartva az alapító önkormányzatok érdekeit.

A törvény taxatívén felsorolja a társulás megszűnésének eseteit. Továbbá rendelkezik az esetlegesen felmerülő vitás kérdések rendezéséről. Elsődlegesnek tekintik a viták megegyezés útján történő rendezését, melynek elősegítése érdekében egyeztető bizottság közreműködését tartja célszerűnek. Megegyezés hiányában a vita rendezését bírói útra tereli.

A 92. §-hoz

A jogbiztonság, a társulás működésének lehetséges egyértelművé tétele, a társult tagok közötti esetleges vitás kérdések minimalizálása érdekében a törvény részletesen meghatározza a társulási megállapodás kötelező tartalmi elemeit. Ezzel különösen alapos, konszenzuson alapuló rendezését tartja szükségesnek a társulás anyagi feltételei biztosításának, a vagyoni kérdések rendezésének, a társulás szolgáltatásai igénybevételének, valamint a társulás működése ellenőrzésének, a társulás megszűnése esetén pedig a tagok egymással való elszámolásának.

A 93-94. §-okhoz

A társulás demokratikus elveknek megfelelő működését biztosítják a döntéshozó szervére, a társulási tanács létrehozására, döntéshozatalára vonatkozó szabályok. Másfelől a rendelkezések figyelembe veszik azt is, hogy a társuláshoz a tagok más-más feladatkör ellátása érdekében is csatlakozhatnak. Ezért a döntéseknél csak azokat a tagokat kell a határozatképesség megállapítása során figyelembe venni, amelyek az adott feladat ellátására társultak. A valós képviselő és helyi érdekérvényesítés megvalósítását teszi lehetővé, hogy minősített többséget igénylő döntés esetén nemcsak a társulási tagok meghatározó aránya, hanem a tagok által képviselt települések lakosság száma többsége képviselőnek is teljesülnie szükséges.

A szabályozás ugyanakkor törekszik arra, hogy a társulás működése során az egyszerű, már jól ismert és az elmúlt húsz évben kellően elsajátított testületi működés elvei, jó gyakorlatai érvényesülhessenek. Az általános önkormányzati testületi működés alapvető szabályai szerint rendelkezik a társulási tanács elnökének megválasztásáról, helyettesítéséről, a testületi működést segítő bizottság-alakítás lehetőségéről, valamint a társulás munkaszervezetének létrehozásáról. A tervezet meghatározza a járási társulás tanácsának ülésére kötelezően meghívandó állami szervek körét. A magas színvonalú szakmai munka érdekében a járási társulás keretében jegyző kollégium létrehozását rendeli el a tervezet.

A 95-96. §-okhoz

Az állami területi beosztás változásával kapcsolatos egyes területszervezési intézkedéseket tartalmazza e fejezet. Az e területet érintő eljárási kérdéseket korábban külön törvény szabályozta. A jogalkotási egyszerűsítési törekvésekkel összhangban a jövőben az eljárási kérdések nem külön törvényben kerülnek meghatározásra. A garanciális jellegű, és várhatóan gyakoribb változtatást nem igénylő eljárási elemeket ezért az Ötv. ugyanezen fejezete tartalmazza. Követve azt a jogalkotási szerkesztési követelményt, hogy a közös eljárási szabályokat a bevezető külön szerkezeti egység fogja össze, míg az egyes területszervezési intézkedések esetleges speciális eljárási normái az intézkedési típust szabályozó szakasz keretén belül nyertek megfogalmazást.

A területszervezéssel kapcsolatos további részletszabályokat külön kormányrendelet foglalja össze.

A szabályozás során további célkitűzés, hogy az eddig eltérő eljárási határidők a lehetőség keretein belül egységesítésre kerüljenek, valamint az előkészítő eljárás rövidüljön. A várossá nyilvánítás esetében – sajátos jellegére, a hozzá kapcsolódó ünnepélyes városavatók hagyományára, más ünnepel együtt szervezhetőségére tekintettel – a köztársasági elnöki döntéshozatalra évente, július 31-ig kerül sor.

A 97-98. §-okhoz

Az önálló község alakítása az a közjogi aktus, amely lehetőséget ad a településen belül földrajzilag, építészetiileg elkülönült településrészen élő választópolgároknak arra, hogy az őket megillető önkormányzati jogokat önállóan gyakorolják. Társadalmi, politikai, szakmai cél, hogy a jövőben a kor követelményeihez igazodóan életképes, az ott élők igényeit kielégíteni, az önkormányzati közösségi jogokat hatékonyan gyakorolni tudó községek jöjjenek létre.

A társadalmi változásokra, a jövő terület-, és településfejlesztési, közszolgáltatás korszerűsítési céljaira figyelemmel az önálló község alakítás alapvetően időtálló követelményein annyiban szükséges változtatni, hogy az önálló községet alakítani szándékozó településrész fejlődésének feltételei biztosítva legyenek.

Figyelemmel arra, hogy a község alakításáról a köztársasági elnök az általános önkormányzati választások évét kivéve évente dönt, döntése ugyanakkor csak a következő általános önkormányzati választás napjával lép hatályba, az új község önkormányzatának érdekeit indokolt annak megalakulásáig is védelemben részesíteni. A törvény ezért elrendeli, hogy a köztársasági elnök község alakítást kimondó döntésétől számított harminc napon belül az előkészítő bizottság településrészi önkormányzattá alakul át. Egyben a testületet a majdan megalakuló község, annak önkormányzata területi, vagyoni jogainak védelme érdekében az ilyen tartalmú döntések esetére egyetértési joggal ruházza fel.

Az előkészítő eljárás törvényességi, szakmai garanciális eleme a község alakítási kezdeményezés önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter részéről történő felülvizsgálata. Amennyiben a kezdeményezés nem felel meg az anyagi jogi követelményeknek, vagy eljárási szabály megsértésére került sor, úgy a miniszter a kezdeményezés köztársasági elnökhöz történő előterjesztését mellőzi. Az alaptörvényi követelményekkel összhangban a törvény biztosítja a kezdeményező előkészítő bizottság, illetve az érintett önkormányzat részére a miniszteri döntés elleni jogorvoslat lehetőségét.

A törvény településegysítés megszüntetése címén történő önálló község alakítását a jövőben csak az 1950. január 1-ét követően egyesített települések esetében teszi lehetővé. Ez a rendelkezés továbbra is a korábban kényszeregyesítéssel községi státusukat, önállóságukat elvesztett települések részére kívánja egyszerűbbé tenni az új község alakítási eljárást. Az ennél régebben egyesített települések mára már oly mértékben egybeolvadtak a befogadó településsel, hogy az önálló község alakítás e típusának alkalmazása esetükben már nem indokolt. Az ilyen településrészek lakói körében felmerülő esetleges önállósulási igény kielégítésére az önálló község alakítás alapvető rendelkezései szerinti területszervezési eljárás áll rendelkezésre.

A 99-102. §-okhoz

A területszervezési közjogi intézkedésekkel kapcsolatos anyagi és eljárási szabályozás, az Alkotmánybíróság részéről több tekintetben is adott a jogértelmezés, és mindezekre alapozott közigazgatási gyakorlat olyan kellően megalapozott rendjét alakította ki e területszervezési intézkedéseknek (települések egyesítése, területrész átadása, település megyék közötti átcsatolása), mely jövőbeni alkalmazása, e törvényben történő változtatás nélküli szabályozása indokolt.

A 103. §-hoz

A településeknek az ország településszerkezetén belüli differenciálódásának, a települési életminőség XXI. századi szintjének kifejeződése a városi cím adományozása. Ennek elérése végett a törvény a korábbiakkal szemben egyértelműbben kívánja meghatározni azokat a követelményeket, melyek teljesülése esetén adományozható a városi cím. Legalább ötezer helyi állandó lakost, valós térségi szerepet és a társadalmi, szakmai követelményeket teljesítő átlagos városi fejlettségi szintet vár el a cím elnyerését kezdeményező településtől.

A 104. §-hoz

A törvény a területszervezési intézkedésekkel kapcsolatos szabályokat az áttekinthetőség, az egységes eljárási rend kialakítása végett egy helyen, ugyanazon fejezetben kívánja összefoglalni. Ezért a fővárosi kerületek létrehozására, a kerületi határok megváltoztatására vonatkozó szabályokat – a korábbiaktól eltérően – ugyancsak e fejezet tartalmazza. Széles teret ad az érintett önkormányzatoknak az egyes területszervezési intézkedések kezdeményezésére azzal, hogy a demokratikus kontroll, a szakmai követelmények érvényesülése végett a kezdeményezéssel kapcsolatosan a helyi lakosság és a fővárosi önkormányzat véleményét ki kell kérni. A területszervezési kezdeményezési jogosultság a Kormányt a jövőben is megilleti.

A 105-106. §-okhoz

Az önkormányzatok működésének egyik meghatározó feltétele, hogy megfelelő vagyonnal rendelkezzenek kötelező feladataik ellátásához.

Az önkormányzati tulajdon fő rendeltetése, hogy a közszolgáltatásokat biztosítsa. Ezért az e célt szolgáló vagyont szükséges az egyéb vagyonelemektől megkülönböztetni, fokozott védelmét biztosítani. A Javaslat alapján e kiemelt vagyoni kör a törzsvagyon, mely magában foglalja a forgalomképtelen és korlátozottan forgalomképes vagyont.

Az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonosi jogokat a település lakossága nevében a képviselő-testület gyakorolja.

A helyi önkormányzat vagyónával vállalkozásban részt vehet, azonban a vállalkozási szabadság nem veszélyeztetheti az önkormányzatok alapfeladatainak ellátását.

A tervezet rögzíti, hogy feladatváltás esetén (állam és önkormányzat között, önkormányzatok között) a feladat ellátását szolgáló vagyon törvény rendelkezése alapján ingyenesen feladatot átvevő tulajdonába kerül. Továbbá rögzíti azt is, hogy feladatváltás esetén a vagyon megállapodással ingyenesen átruházható a feladatot ellátó részére.

A 107-108. §-okhoz

A Javaslat szerint a helyi önkormányzatok a vagyongazdálkodás rendeltetésének megvalósítása, valamint a feladatok megfelelő ellátása érdekében közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási tervet kötelesek készíteni.

Az önkormányzat a kötelező önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódóan vagyónának meghatározott körére, a vagyonhasznosítás egyik formájaként vagyonkezelői jogot létesíthet. A vagyonkezelői jog az önkormányzati feladatellátás feltételeinek hatékony biztosítása, a vagyon állagának és értékének megőrzése, védelme, továbbá értékének növelése érdekében történhet. A vagyonkezelői jog létesítése az önkormányzat közfeladat-ellátási kötelezettségének fennmaradása mellett történhet.

A 109. §-hoz

Az önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás érdekében a Javaslat rögzíti a vagyon nyilvántartására, folyamatos vezetésére vonatkozó kötelezettséget. A vagyon nyilvántartásának vezetése a jegyző feladata, az abban foglalt adatok hitelességéért a polgármester felelős.

A 110-115. §-okhoz

A helyi önkormányzatok a költségvetésük alapján gazdálkodnak, finanszírozzák feladatellátásukat. Az önkormányzati költségvetés az állami költségvetéshez a központi költségvetési forrásokon keresztül kapcsolódik.

A Javaslat rögzíti, hogy a helyi önkormányzat feladataihoz igazodóan választja meg a gazdálkodás formáit, pénzügyi előírások keretei között önállóan alakítja ki az érdekeltségi szabályokat. A feladatai ellátásának feltételeit saját bevételeiből, más gazdálkodó szervektől átvett bevételekből, valamint központi költségvetési támogatásból teremti meg.

A Javaslat szerint a helyi önkormányzatok egységes, állami informatikai rendszerrel összekapcsolható informatikai rendszert működtetnek, amely a folyamatos állami pénzügyi ellenőrzés eszközeként is szolgál.

A gazdálkodási fegyelem biztosítása érdekében a Javaslat előírja, hogy az önkormányzat nettó finanszírozás keretében biztosított támogatásainak folyósítása felfüggesztésre kerül, amennyiben az önkormányzat nem gondoskodik az adott évi költségvetésének/zárszámadásának elfogadásáról, illetve nem tesz eleget beszámolási és vagyon-nyilvántartási kötelezettségének.

A helyi önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit fejlesztési tervben (gazdasági programban) rögzíti. A fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. A fejlesztési terv a helyi önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a

helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A helyi önkormányzat fejlesztési terve – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza többek között az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A helyi önkormányzatok gazdálkodásának kialakításában elsődleges felelőssége van a képviselő-testületnek. Rögzítésre kerül, hogy az önkormányzat veszteséges gazdálkodásának következményei a helyi önkormányzatot terhelik.

A 116-117. §-okhoz

Az önkormányzati kötelező feladatok ellátásához a központi költségvetés feladatfinanszírozás rendszerén keresztül járul hozzá. A feladatfinanszírozási rendszer célja, hogy az önkormányzatok kötelező feladatainak – szakmai jogszabályok által meghatározott feltételek szerinti – ellátásához szükséges működési kiadások fedezete rendelkezésre álljon.

A feladatfinanszírozás rendszerében az államháztartásért felelős miniszter és a helyi önkormányzatokért felelős miniszter – az ágazati miniszterrel egyeztetett tartalommal meghatározza az önkormányzati feladat ellátásának kiadási szükségletét és ennek megfelelően kerül meghatározásra az egyes önkormányzatok költségvetési támogatása.

A feladatfinanszírozási rendszernek biztosítania kell az önkormányzatok bevételi érdekeltiségének fenntartását.

Az állam által prioritásként kezelt, önként vállalt feladatok finanszírozásához is biztosítható állami támogatás.

A Javaslat továbbra is biztosítja annak lehetőségét, hogy az önkormányzatok működőképességük megőrzése érdekében jogszabályban meghatározott módon kiegészítő támogatásban részesüljenek

A 118-120. §-okhoz

A Javaslat meghatározza a helyi önkormányzatnak, illetve az önkormányzatok társulásainak gazdálkodását, valamint a részükre nyújtott támogatás ellenőrzésére jogosult szervek, szervezetek körét.

A belső ellenőrzési rendszer célja – melynek működtetése a jegyző feladata – az ellenőrzött szervezet működésének fejlesztése, eredményességének növelése. A jogszabályoknak és belső szabályzatoknak való megfelelést, valamint a gazdaságosságot, hatékonyságot és eredményességet vizsgálva a belső ellenőrzés megállapításokat és ajánlásokat fogalmaz meg a költségvetési szerv vezetője részére.

A Javaslat a pénzügyi bizottság kiemelt, elsődleges feladatait nevesíti. Itt elsősorban a költségvetési javaslat, illetve annak végrehajtására vonatkozó beszámoló tervezeteket véleményezi, figyelemmel kíséri a költségvetési bevételek alakulását, vizsgálja az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás esetén annak indokait, megalapozottságát.

A pénzügyi bizottság vizsgálati megállapításait haladéktalanul közli a képviselő-testülettel, amely ha a vizsgálati megállapításokkal nem ért egyet, a jegyzőkönyvet és észrevételeit megküldi az állami könyvvizsgáló és az Állami Számvevőszék részére.

A 121-123. §-okhoz

Az önkormányzati gazdálkodás önállóságának megőrzése mellett a Javaslat a helyhatóságok gazdálkodásának állami szintű ellenőrzésének feltételeit is rögzíti.

A könyvvizsgálat célja elsődlegesen a helyi önkormányzat költségvetési rendelet-tervezetének felülvizsgálata, a helyi önkormányzat befektetett eszközeinek, készletállományának, pénzeszközeinek, követeléseinek és kötelezettségeinek, pénzmaradványának és eredményének vizsgálata.

A költségvetési egyensúly biztosítása, valamint a működőképesség megőrzése érdekében a könyvvizsgáló a jogszabályellenesen működési hiánnyal tervezett költségvetési rendelet-tervezetet átdolgozásra visszaküldi az önkormányzatnak. Amennyiben az önkormányzat nem szünteti meg a jelzett hibát/hiányosságot, a könyvvizsgáló ennek tényét jelzi a fővárosi, megyei kormányhivatalnak.

A könyvvizsgáló betekinthez az önkormányzat dokumentumaiba, felvilágosítást kérhet a polgármestertől és a jegyzőtől, továbbá a költségvetési szervek dolgozóitól. Tanácskozási joggal részt vehet a testület azon ülésén, amely a feladatkörét érintő napirendi pontot tárgyal, a véleményezési körébe tartozó ügyekben kötelező a meghívása a képviselő-testületi ülésre. A könyvvizsgáló szakmai álláspontjáról köteles a képviselő-testületet tájékoztatni.

A 124-125. §-okhoz

A Javaslát új alapokra helyezi a helyi önkormányzatok kötelezettségvállalására vonatkozó szabályokat. A korábbi években végbement folyamatok rávilágítottak arra, hogy az önkormányzatok adósságállománya, annak kezelése az államháztartás egyensúlyának biztosítása szempontjából is kiemelt prioritással bír. Az önkormányzati kötelezettségvállalás rendszerének alapvető változásának feltétele a kötelező feladatok szakmai jogszabályokban meghatározottak szerinti állami finanszírozása. Új alapokra kerülnek a helyi önkormányzatok adósságvállalására vonatkozó szabályok. Az önkormányzatok adósságvállalása a működéshez és fejlesztési célokhoz kapcsolódhat, melynek felső korlátja az önkormányzat saját bevételeinek 50%-a. Az önkormányzat adósságot keletkeztető kötelezettséget kizárólag a Kormány engedélyével vállalhat. Ez alól kivételt képeznek az európai uniós fejlesztési támogatások megelőlegezésére szolgáló hitelek, a Kormány kezességvállalásával biztosított kötelezettségvállalások, illetve a reorganizációs hitelek.

Az Alaptörvény 34. cikk (5) bekezdése is rögzíti, hogy törvény a költségvetési egyensúly megőrzése érdekében a helyi önkormányzat törvényben meghatározott mértékű kölcsönfelvételét vagy más kötelezettségvállalását feltételhez, illetve a Kormány hozzájárulásához kötheti. Ennek megfelelően a későbbiekben az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás kizárólag a Kormány jóváhagyásával történhet. A döntéssel szemben jogorvoslatnak van helye.

A korábbi szabályozáshoz hasonlóan a kötelezettségvállalásra vonatkozó szabályok esetében a Javaslát nevesíti a kivételeket: az európai uniós fejlesztési támogatások megelőlegezésére szolgáló hiteleket, a likvid hitelt, a kormány kezességvállalásával biztosított kötelezettségvállalások, valamint az adósságrendezési eljárás során a hitelezői egyezség megkötéséhez esetlegesen igénybe vett reorganizációs hitelt.

A 126-131. §-okhoz

A helyi önkormányzatok legfontosabb sajátossága, hogy törvényben meghatározott közfeladatok ellátását végzik és a feladataik végrehajtásához közhatalmi eszközökkel ruházták fel őket. A központi költségvetésből rendszeres bevételhez jutnak. Mindezekből következik, hogy jogutód nélkül nem szüntethetők meg.

A Javaslat rögzíti, hogy az adósságrendezési eljárás alatt – a képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozó- ügyek kivételével a helyi önkormányzat kötelezően ellátandó feladatainak és hatáskörének teljesítésével kapcsolatos valamennyi gazdasági kérdésben az adósságrendezési bizottság dönt.

A képviselő-testület felosztatása kezdeményezhető, ha az önkormányzat törvényben foglalt kötelezettségei teljesítése érdekében a fővárosi, megyei kormányhivatal felhívása ellenére 30 napon belül nem ül össze.

A Javaslat szerint amennyiben a képviselő-testület működésképtelenné válik, vagy felosztatását kezdeményezték, a helyi önkormányzattal szemben azonnal a vagyon bírósági felosztására vonatkozó eljárási szabályok szerinti adósságrendezési eljárást kell lefolytatni.

Az adósságrendezési eljárás során az önkormányzat gazdálkodásában is kivételes szabályok érvényesülnek. Az önkormányzat ezen időszak alatt válságköltségvetés alapján gazdálkodik. Az eljárás során elsődleges cél, hogy a hitelezőkkel egyezség megkötésére kerüljön sor, a bírósági vagyonfelosztásra csak rendkívüli esetben.

A Javaslat rögzíti, hogy mely önkormányzati tulajdonú vagyonelemek nem vonhatók be az adósságrendezésbe.

Amennyiben a helyi önkormányzat a pénzügyi egyensúly visszaállítása érdekében a hitelezőkkel kötött egyezség fedezetét reorganizációs hitellel teremti meg, úgy a központi költségvetésből az esedékes kamattörlesztésre visszatérítendő támogatás nyújtható.

Adósságrendezési eljárás alatt a helyi önkormányzatokért felelős miniszter egyedi döntése alapján, egyedi beruházási kiadások is teljesíthetők, különös tekintettel európai uniós támogatással megvalósuló beruházásokra és derogációs kötelezettség teljesítésére.

A 132. §-hoz

Az adósságrendezési eljárás részletes szabályait külön törvény tartalmazza.

A Javaslat szerint is érvényesül az a generális szabály, hogy a helyi önkormányzatok gazdálkodását érintő, e törvényben nem szabályozott kérdésekben az államháztartásról szóló törvény rendelkezései az irányadók.

A 133. §-hoz

A Javaslat az Országgyűlés jogkörébe utalja a helyi önkormányzatok jogállásának, feladat- és hatáskörének, kötelezően ellátandó feladatainak, alapvető szervezeti kérdéseinek, anyagi eszközeinek, gazdálkodásuk alapkérdéseinek rendezését, továbbá az önkormányzati képviselőválasztás szabályozását

A helyi önkormányzás helyreállításának kivételes eszköze a képviselő-testület felosztatása. A tervezet a választott képviselő-testület felosztatására vonatkozó hatáskört - összhangban az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés g) pontjával - a törvényhozó hatalmat gyakorló legfelsőbb népképviselői szervhez telepíti azzal, hogy a javaslatot előterjesztő Kormány előzetesen kéri az Alkotmánybíróság véleményét.

Az önkormányzati jogok gyakorlására - főszabályként - a választott képviselő-testület útján kerülhet sor. Az önkormányzati képviselő-testület felosztatása így szükségképpen az önkormányzati jogok gyakorlásának szünetelését eredményezi. Ezt az állapotot a lehető legrövidebb időre kell korlátozni. Ezért a tervezet úgy rendelkezik, hogy az Országgyűlés a felosztatásra irányuló javaslatról soron

következő ülésén határoz. Ugyancsak garanciális jelentőségű az a rendelkezés, amely előírja, hogy a felosztatásra vonatkozó napirend megvitatására az érintett helyi önkormányzat polgármesterét meg kell hívni, és lehetőséget kell biztosítani számára, hogy a javaslattal kapcsolatban a képviselő-testület álláspontját írásban vagy szóban a határozathozatal előtt kifejtse.

A tervezet előírja, hogy a felosztatás elrendelése esetén – hat hónapon belül – időközi választást kell tartani. Ezt a felosztatásról rendelkező országgyűlési határozat kihirdetése után, az önkormányzati választásokról szóló törvényjavaslatban foglaltak szerint rendeli el.

Az önkormányzatokat érintő legfontosabb területszervezési döntési jogköröket a tervezet továbbra is az Országgyűléshez telepíti. A köztársasági elnök hatáskörébe utalja a megyei, illetve a fővárosi kategóriába nem tartozó területszervezési döntési jogköröket.

A 134. §-hoz

A köztársasági elnök hatáskörébe tartozik az Országgyűlés által, a helyi képviselő-testület felosztatása esetén az illetékes kormányhivatal vezetőjének megbízása, aki az új képviselő-testület megválasztásáig terjedő időre gyakorolja azokat a feladatokat és hatásköröket, amelyeket a jogszabály a polgármesternek állapít meg, halaszthatatlan esetben dönt olyan ügyekben, amelyek a képviselő-testület átruházható hatáskörei.

A 135. §-hoz

A tervezet a Kormány korábbi feladatkörébe telepítette a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének biztosítását, illetve a helyi önkormányzat törvényben meghatározott mértékű kölcsönfelvételéhez vagy más kötelezettségvállalásához történő hozzájárulást. A Kormány tesz javaslatot az Országgyűlésnek – az Alkotmánybíróság véleményének kikérését követően - az Alaptörvénnyel ellentétesen működő képviselő-testület felosztatására.

A 136-138. §-okhoz

A tervezet rögzíti a miniszterek helyi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatait. A miniszterek közül a tervezet kiemelt szerepet szán az önkormányzatokért felelős miniszternek, aki többek között közreműködik a helyi önkormányzatok feladatát és hatáskörét, a polgármester, a főpolgármester, a fővárosi, megyei kormányhivatal tevékenységét érintő jogszabályok, közjogi szervezetszabályozó eszközök és egyedi állami döntések tervezeteinek előkészítésében.

A tervezet hasonlóan fontos szerepet szán a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszternek is, aki többek között irányítja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét, valamint a területszervezési döntések előkészítését.

Az ágazati miniszterek szakmai feladataik teljesítése érdekében feladatkörükben tájékoztatást, adatokat kérhetnek a helyi önkormányzatoktól, melyet azok kötelesek teljesíteni. Ez az eszköz az ágazati felelősség érvényre juttatását szolgálja, figyelemmel arra, hogy számos szakmai feladatot a helyi önkormányzatok látnak el az ágazati törvényekben meghatározottak szerint. Másik oldalról az ágazati minisztereknek is folyamatosan tájékoztatniuk kell a helyi önkormányzatokat az ágazati célkitűzésekről, biztosítaniuk kell az ágazati feladatok ellátásához szükséges információkat.

A 139-143. §-okhoz

A kormányhivatal a törvényességi felügyelet körében – határidő tűzésével – felhívja a helyi önkormányzatot a jogszabálysértés megszüntetésére. Az önkormányzat köteles a felhívásban foglaltakat megvizsgálni és a tett intézkedésről vagy egyet nem értéséről a kormányhivatalt tájékoztatni. A kormányhivatal által tűzött határidő eredménytelen elteltét követően, ha az önkormányzat rendelete az Alaptörvénybe ütközik, a kormányhivatal javasolhatja a Kormánynak, hogy kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál a rendelet Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát. Amennyiben az önkormányzati rendelet más jogszabállyal ellentétes, úgy a kormányhivatal a bíróságnál kezdeményezheti a rendelet felülvizsgálatát. A tervezet biztosítja az ún. aktuspótlás lehetőségét azzal, hogy kormányhivatal ugyancsak eljárást kezdeményezhet a bíróságnál, ha az önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségét elmulasztotta.

A tervezet előírja, hogy amennyiben a kormányhivatal javasolja a Kormánynak, hogy kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál az Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát, úgy ahhoz csatolnia kell az Alkotmánybíróságról szóló törvényben meghatározott formai és tartalmi követelményeknek megfelelő indítvány tervezetét.

A tervezet pontosan meghatározza azokat a tartalmi és formai kellékeket, amelyeket a kormányhivatal által a bíróságnál előterjesztett felülvizsgálati indítványának tartalmaznia kell. Meg kell jelölni a bíróság által vizsgálandó önkormányzati rendeletet, illetve annak jogszabálysértő rendelkezéseit, utalni kell továbbá arra, hogy az adott rendelkezést a kormányhivatal miatt tartja jogszabálysértőnek.

A tervezet szerint, ha a bíróság megállapítja, hogy az önkormányzati rendelet, vagy annak valamely rendelkezése jogszabálysértő, azt megsemmisíti, illetve a kimondja, hogy a kihirdetett, de még nem hatályos rendelet nem lép hatályba. A bíróság rendelkezik továbbá arról, hogy döntését milyen módon kell közzé tenni. Kiemelendő a tervezet azon rendelkezése, hogy a „megsemmisítés” nem érinti a hatályvesztést megelőzően létrejött jogviszonyokat.

A tervezet tartalmazza az ún. aktuspótlás intézményének szabályait, amely azt a célt szolgálja, hogy amennyiben a helyi önkormányzat nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének, akkor ezt – a bíróság döntése alapján – a kormányhivatal vezetője pótolja.

A helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettségének elmulasztása esetén az eljárást a kormányhivatal kezdeményezi. Ha a bíróság megállapítja, hogy a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettségének nem tett eleget, határidő tűzésével felhívja annak teljesítésére. Ha az önkormányzat a bíróság által megadott határidőn belül alkotja meg a jogszabály által előírt rendeletet, úgy a kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül kezdeményezi a bíróságnál a mulasztás kormányhivatal által történő orvoslásának elrendelését. Amennyiben a bíróság megállapítja az önkormányzat mulasztását, elrendeli, hogy a kormányhivatal vezetője a rendeletet az önkormányzat nevében alkossa meg. Az elrendelést követően az önkormányzat nem pótolhatja mulasztását.

A tervezet tartalmazza azokat az eljárási szabályokat, melynek alapján a kormányhivatal vezetője a helyi önkormányzat nevében rendeletet alkot. Rendelkezik továbbá a rendelet kihirdetésének szabályairól. A kormányhivatal vezetője által, a helyi önkormányzat nevében alkotott rendelet módosítására, hatályon kívül helyezésére a helyi önkormányzat jogosult.

A 144. §-hoz

A tervezet a jegyző illetményének megállapítására vonatkozó szabályokat tartalmazza figyelemmel az önkormányzati és államigazgatási feladatok csökkenésére. A jegyző alapilletménye,

illetménypótléka a településtípushoz, lakosságszámhoz és a feladatok nagyságrendjéhez igazítva került megállapításra.

A 145. §-hoz

A polgármester jogállására és feladataira vonatkozó alapvető rendelkezéseket az önkormányzati törvény tartalmazza. Számos olyan szabályozási elem van azonban, melyek sajátosságaira tekintettel (pl. a foglalkoztatási jogviszonyra vonatkozó rendelkezések), melyeket indokolt a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény külön fejezetében meghatározni, különös tekintettel arra, hogy e törvény több rendelkezését lehet alkalmazni a polgármesterre is.

A tervezet külön tartalmazza a polgármester fegyelmi és anyagi felelősségének szabályait. A rendelkezéseket mind a főállású, mind pedig a társadalmi megbízatású polgármesterre alkalmazni kell. A felelősség közös alapja a tisztségből fakadó kötelezettségek vétkes megszegése. A tervezet meghatározza a fegyelmi eljárás részletes szabályait, figyelemmel a polgármesteri tisztség sajátosságaira, valamint a kiszabható fegyelmi büntetéseket. A kártérítési felelősség külön tartalmazza a szándékos, illetve a gondatlan károkozás következményeit, ehhez igazítva az okozott kár megtérítésének mértékét.

A tervezet a polgármesteri tisztség betöltésének módjához (főállású, társadalmi megbízatású), a település lakosságszámához, a feladatok nagyságrendjéhez igazítva rögzíti a polgármester díjának mértékét. Az önkormányzatok feladatai csökkentek, számos közszolgáltatást az állam lát el, s ennek figyelembe vételével kerültek a szorzószámok megállapításra. A díjazás emelésére – a képviselő-testület döntése alapján – az önkormányzat saját bevétele terhére kerülhet sor.

A társadalmi megbízatású polgármester részére a tervezet lehetővé teszi, hogy az önkormányzat teljesítő képességére, az ellátandó feladatok nagyságrendjére tekintettel tiszteletdíjáról lemondjon, vagy részére a képviselő-testület a díjat kisebb mértékben állapítsa meg.

A képviselő-testület diszkrecionális joga, hogy a polgármester részére jutalmat állapítson meg. A jutalom mértékét éves szinten nem haladhatja meg a polgármesteri díjazás hat havi összegét, és amennyiben a polgármesteri tisztség év közben keletkezik, úgy a jutalom időarányosan állapítható meg.

Fontos szabály, hogy kizárólag azon költségeket lehet megtéríteni a polgármester számára, melyek a tisztsége ellátásával összefüggésben merültek fel, melyeket megelőlegezett, és számlával igazolt.

Az alpolgármester díjazására a polgármester díjazására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Az alpolgármester a polgármester munkáját segíti, akadályoztatása esetén helyettesíti, azonban polgármester feladatainak nagyságrendje, felelősségének mértéke indokolja azt a szabályt, mely szerint, az alpolgármester díja nem érheti el a polgármester díját.

A polgármesteri tisztség településtípushoz, valamint a lakosságszámhoz igazítva, a feladatok nagyságrendjének megfelelően főállásban vagy társadalmi megbízatásban tölthető be. A tervezet szerint a polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyra vonatkozó szabályokat a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény tartalmazza. Meghatározza a foglalkoztatási jogviszony létrejöttének és megszűnésének eseteit.

A tervezet meghatározza a főállású polgármester szabadságának mértékét, rendezi a szabadság igénybevételének, kiadásának módját. A polgármester sajátos közszolgálati jogviszonyára, feladatainak ellátására tekintettel minden évben el kell készíteni szabadság igénybevételének ütemezését, melyet a képviselő-testület hagy jóvá. A szabadság ütemezésétől csak indokolt esetben lehet eltérni.

A polgármestert, ha e tisztségét legalább két évig betöltötte és foglalkoztatási jogviszonya a törvényben meghatározott okok alapján szűnt meg, végkielégítés illeti meg. Hangsúlyozni kell, hogy ez kizárólag a főállású polgármesterre vonatkozik. Nem illeti meg ez a juttatás a polgármestert, ha országgyűlési képviselői, alpolgármesteri, vagy polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyt létesít.

A polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyra – eltérő rendelkezés hiányában – a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény felsorolt rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. A felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező polgármester közigazgatási alapvizsgát legalább egy év foglalkoztatási jogviszony eltöltése után tehet.

A tervezet alapján a polgármester tisztségének megszűnését követő nyolc napon belül írásba foglaltan átadja a munkakörét, főállású polgármester esetén ez feltétele a végkielégítés kifizetésének.

A polgármesteri foglalkoztatási jogviszonnyal összefüggő ügyviteli feladatokat a jegyző látja el.

A tervezet szerint – ha e törvény másként nem rendelkezik – a polgármesteren az alpolgármestert, a megyei képviselő-testület elnökét, alelnökét, a főpolgármestert, a főpolgármester-helyettesét is érteni kell.

A 146-148. §-okhoz

A tervezet felhatalmazó rendelkezést, valamint lépcsőzetes hatálybalépésre vonatkozó szabályokat tartalmaz, továbbá rendelkezik az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelésről is.

A 149. §-hoz

A törvény rendezni kívánja a korábban létrehozott és a törvény hatálybalépését követően megalakult önkormányzati társulások viszonyát. Erre figyelemmel elrendeli a törvény hatálybalépése előtt kötött valamennyi társulási megállapodás felülvizsgálatát.

Lehetőséget kíván teremteni továbbá arra, hogy az általános önkormányzati választásokat követően az új képviselőtestületek áttekinthessék önkormányzati feladataik társulásos úton történő ellátásának helyzetét, megtehessék intézkedéseiket az esetleges szükséges, vagy a kötelező változtatás érdekében. Ezért törvény kimondja a társulási megállapodások helyi önkormányzati általános választásokat követő hat hónapon belüli felülvizsgálatának kötelezettségét.

A tervezet a járási társulás, valamint az önkormányzati hivatal megalakítására tartalmaz előírásokat.

A 150-158. §-okhoz

A tervezet tartalmazza a hatálybalépésével egyidejűleg módosuló illetve hatályát veszítő törvényi rendelkezéseket.